

پیشازان تمدن ساز

صداق

ایام شهادت حضرت زهرا (سلام الله علیها)
را تسلیت می‌گوییم

هفته‌نامه | سیاسی، فرهنگی و اجتماعی | سال بیست و یکم | شماره ۱۰۷۲ | دوشنبه ۱۴ آذر ۱۴۰۱ | ۱۰ جمادی‌الاول ۱۴۴۴ | ۵ دسامبر ۲۰۲۲ | ۱۶ صفحه

۲ دیدگاه دکتر یدالله جوانی

۴ راهبرد

۴ راهبرد فرزان شهیدی

۴ راهبرد

۴ راهبرد میثم مهرپور
چرا تبادلات تجاری با عراق مهم است؟

۳ دیدگاه

تحقق عینی

رأفت اسلامی

۲ نگاه

سفر به قلب ایران

دومین سفر رئیس‌جمهور به کردستان در کمتر از پنج ماه

رفتارهای دوگانه به سبک نو

رضا صامی
دکتری امنیت ملی

از نتایج سفر علی باقری، مسئول تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای به قطر هنوز خبر دقیقی اعلام نشده است؛ ولی به نظر می‌آید این سفر از دور جدید تلاش‌های آمریکایی‌ها برای احیای مذاکرات هسته‌ای است. این تلاش‌ها با اقدامات کشورهایی مانند قطر، عمان و عراق شروع شد و طبق رویه سابق آمریکایی‌ها پیام‌های گوناگونی را برای شروع مذاکرات به ایران ارسال کردند که ایران هر بار با تأکید بر حفظ منافع ملی و رفع تحریم‌ها اعلام کرده است که هیچ زمان میز مذاکرات را ترک نکرده است؛ بلکه این آمریکایی‌ها بودند که با بهانه‌های واهی تلاش کرده‌اند مذاکرات را ناتمام باقی بگذارند.

البته از شهریور ماه که اغتشاشات در ایران آغاز شد، این رفتارهای دوگانه غربی‌ها و در رأس آنها آمریکا شکل جدیدتری به خود گرفت و آنها امیدوار شدند با حمایت از اغتشاشگران در حوزه‌های گوناگون رسانه‌ای و عملیاتی رفتار جمهوری اسلامی را در سیاست خارجی تغییر دهند و ایران را وادار کنند افزون بر اجرای کامل برجام، در حوزه‌های برنامه موشکی و جبهه مقاومت هم ایران را وارد مذاکرات کنند. به همین دلیل «جان کری» سخنگوی شورای امنیت ملی در کاخ سفید ماه گذشته به صراحت گفت، در حال حاضر هیچ دیپلماسی در خصوص توافق ایران در جریان نیست و ما در حال حاضر در بن‌بست هستیم و روی این موضوع تمرکز نداریم. آنها در ادامه سعی کردند فشارهای بین‌المللی را علیه ایران افزایش دهند؛ لذا در اولین اقدام در جریان برگزاری اجلاس فصلی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی با بیانه‌ای تهدیدآمیز از ایران در خواست کردند به درخواست‌های غیرمنطقی آژانس و به پرسش‌های آژانس دربارۀ نیروگاه‌های هسته‌ای جواب‌های لازم را بدهد. در ادامه و در شورا حقوق بشر سازمان ملل قطعنامه‌ای را به تصویب رساندند که ایران را به نقض حقوق بشر متهم و تلاش‌هایی را برای اخراج ایران از کمیته حمایت از حقوق زنان سازمان ملل متحد شروع کردند. با فروکش کردن اغتشاشات و ناامیدی غربی‌ها کم‌کم آثار شکست سیاست‌های جنگ ترکیبی آشکار شد. البته سیاست‌های جمهوری اسلامی، مانند افزایش غنی‌سازی ۶۰ درصد و شروع نصب آبشارهای جدید در نیروگاه فردو در تشدید احساس شکست در غربی‌ها بسیار مؤثر بود و این موضوع را در سخنان سیاستمداران اروپایی و آمریکایی به وضوح می‌توان دید؛ از جمله اینکه «جوزف بورل» گفت مذاکرات احیای برجام بر اساس قطعنامه شورای امنیت است و ارتباطی با اتفاقات داخلی ایران ندارد. «رابرت مالی» مسئول تیم مذاکره‌کننده آمریکا حاضر نشد پایان برجام را اعلام کند و مانند اسلاف خود می‌گوید گزینه نظامی آخرین چاره است؛ ولی مساهنوز امیدواریم و شاید تلخ‌ترین اعتراف را «جان بولتون» مشاور سابق امنیت ملی آمریکا در دولت ترامپ انجام داد که ضمن اذعان به شکست سیاست‌های تحریمی آمریکا بر کشورهای گوناگون، به ویژه جمهوری اسلامی می‌گوید ما به یک انقلاب فرهنگی در سیاست‌های تحریمی خود نیاز داریم؛ زیرا با تحریم‌های گوناگون علیه ایران این کشور کم‌کم به صادرات نفت خود ادامه می‌دهد و این یک شکست برای آمریکا به شمار می‌آید. به هر حال، به نظر می‌رسد آمریکایی‌ها سعی دارند پیش از شروع دور جدید فعالیت‌های کنگره، مذاکرات را به نتیجه برسانند.

چرا براندازی ممکن نیست؟

دکتر یدالله جوانی

مدیر مسئول

سیدمحمد خاتمی، رئیس دولت موسوم به «اصلاحات» چندی قبل با توجه به حوادث و اغتشاشات ماه‌های اخیر در کشور می‌گوید: «براندازی نه ممکن است و نه مطلوب» در تحلیل این نگاه و چرایی طرح آن از سوی وی در این مقطع، گفتنی‌های فراوان وجود دارد و به طور قطع دیدگاه‌های متفاوتی هم در میان جریان‌های سیاسی پدید می‌آید، اما پرسش اصلی آن است که سند و دلیل اصلی این سخن قاطع مبنی بر اینکه در ایران براندازی ممکن نیست، چیست؟ نگارنده با توجه به طرح‌ها و اقدامات براندازانه‌ای که از زمان استقرار جمهوری اسلامی از سوی جبهه استکبار به صورت مستقل و در مواردی هم با مشارکت جریان‌هایی در داخل به اجرا درآمد و همگی ناکام ماند، بر این اعتقاد است که آقای خاتمی بر اساس تجربه شخصی خودش این سخن را بر زبان جاری کرده است. او از سال ۱۳۷۶ تاکنون به مدت ۲۵ سال در راس یک

جریان سیاسی بوده است که بخش عمده رادیکال آن با تشکیل جبهه‌ای در داخل و کمک‌گیری از خارج، تحت عناوین و پوشش‌هایی از قبیل تلاش برای استقرار جامعه مدنی، توسعه سیاسی، انجام اصلاحات و حتی در سال ۱۳۸۸ با بهره‌گیری از الگوی انقلاب‌های رنگی، تلاش کرد تا جمهوری اسلامی را دچار استحاله کرده و به چیز دیگری جز ماهیت اصلی‌اش تبدیل کند؛ اما هرگز موفق نشد. در دوره هشت ساله دولت خاتمی و به ویژه مقطع هم‌افزاشدن چهار ساله با مجلس ششم، مجموعه‌ای از رخدادها و رویدادهای سیاسی با دست‌اندرکاری این تیم رادیکال اصلاح‌طلب و چشم‌پوشی و بعضاً همراهی خاتمی پدید آمد که هر یک در کانونش، عبور از نظام دینی و رسیدن به یک نظام سکولار هدف‌گذاری شده بود. در آن دوران که نباید به فراموشی سپرد، اجلاس برلین با میزبانی حزب صهیونیستی سبزهای آلمان در فروردین ۱۳۷۹ به مدت سه روز، نقطه آغازی بود برای تجمع همه گروه‌ها و تشکل‌های داخلی و خارجی برای یک هدف و آن هم، ایجاد تغییرات بنیادی در ایران که ماهیتی جز براندازی نداشت! اکبر گنجی که جایگاه پر سر و صدایی در حوزه رسانه و تبیین و تشریح دیدگاه اصلاح‌طلبان

داشت و همواره مورد حمایت سران این جبهه قرار می‌گرفت، با صراحت هر چه تمام در پاسخ به پرسش خبرنگار نشریه «اشپیگل» آلمان در خصوص ماهیت و هدف اصلاحات در ایران در حاشیه نشست برلین می‌گوید: «اصلاحات یعنی اینکه خمینی به موزه تاریخ سپرده می‌شود!» مطالعه نشریه «راه‌نو» با مدیر مسئولی گنجی و ده‌ها مجله، هفته‌نامه، ماهنامه و روزنامه‌های زنجیره‌ای در آن دوران، همگی اسناد محکمی را به خواننده نشان می‌دهد که در دوره دولت دوم خرداد، اصلاح‌طلبان رادیکال چه گفتمانی را راهبری می‌کردند! بنابراین، عبارت «براندازی ممکن نیست»، مبتنی بر تجربه شخصی کسی است که سال‌ها ترفندهای مختلف براندازی نرم را از نزدیک توسط بخشی از مسئولین‌اش مشاهده کرده است!

با پایان دولت هشت ساله و خارج شدن این جریان از دولت و مجلس با رأی مردم، طرح بازگشت به قدرت بسا بهره‌گیری از الگوی کودتاهای مخملی در بستر انتخابات ریاست‌جمهوری سال ۱۳۸۸، با یک اتصال همه‌جانبه بیسن ظرفیت‌های داخل و خارج نوشته شد و در اجرا و عمل، فتنه بزرگ آمریکایی-صهیونیستی ۸۸ را پدید آورد و آن همه خسارت به کشور و مردم وارد کرد. فتنه‌ای که

رمز آن «تقلب در انتخابات» بود؛ فتنه‌ای که جبهه استکبار را آنچنان امیدوار کرده بود که برخی از رسانه‌های غربی با صراحت هر چه تمام، سال ۱۳۸۸ را سال پایان عمر جمهوری اسلامی در ایران اعلام کردند. فتنه ۸۸ اما با حماسه‌آفرینی مردم در ۹ دی ۱۳۸۸ با شکست کامل مواجه شد و روسیاهی برای اصلاح‌طلبان برانداز و حامیان و ساکنین در فتنه باقی ماند!

اگر فتنه ۸۸ با رمز و دروغ بزرگ «تقلب در انتخابات» کلید خورد، جنگ ترکیبی اخیر با محوریت جنگ شناختی برای ایجاد اغتشاشات براندازانه هم، با دروغ بزرگ «قتل» و اسم رمز «مهسا امینی» کلید خورده است. در این میان این سوال اساسی مطرح است که به راستی سهم اصلاح‌طلبان در جانداختن «دروغ قتل» در افکار عمومی به چه میزان است؟! امروز اما این پروژه براندازانه هم که حتی رئیس‌جمهور متوهم آمریکا را ذوق‌زده کرد تا بگوید: «ایران را آزاد می‌کنیم»، با شکست مواجه شده است. لذا آیا این همه کفایت نمی‌کند که گفته شود، براندازی ممکن نیست؟!

سفر به قلب ایران

دومین سفر رئیس‌جمهور به کردستان در کمتر از پنج ماه

حسین چخماقی

خبرنگار

روز پنجشنبه (دهم آذر) حجت‌الاسلام والمسلمین رئیسی با هدف شرکت در آیین بهره‌برداری از پروژه آب‌رسانی به شهر سنندج، دیدار با علما و روحانیون اهل سنت و اهل تشیع و همچنین ملاقات با خانواده‌های شهدا و جانب‌باختگان حوادث اخیر کردستان، عازم این استان شد. این سفر در حالی انجام شد که کمتر از پنج ماه پیش رئیس‌جمهور به همراه یک هیئت عالی‌رتبه از سوی دولت به این استان سفر کرده بود و حاصل آن سفر، تخصیص ۱۷ هزار میلیارد تومان اعتبار برای اجرای مصوبات در بخش‌های گوناگون، از جمله حوزه‌های آب، راه، زیرساخت و بهداشت و درمان استان کردستان بود.

دومین سفر رئیس‌جمهور به کردستان در فاصله زمانی ۱۴۴ روز، در حالی انجام شد که طی هفته‌های گذشته در برخی شهرهای این استان ناآرامی‌هایی به سرکردگی عناصر برچسب‌دار گروه‌های تجزیه‌طلب انجام شده بود و چندین نفر به واسطه این آشوب‌گری‌ها به شهادت رسیده یا جان خود را از دست داده بودند. ناآرامی‌هایی که به هیچ وجه با همراهی مردم سنی و شیعه کردستان رویه‌رو نشد و تجزیه‌طلب‌ها با وجود تهدیدات فراوان کسبه و بازاریان برای استمرار اعتصابات اجباری، نتوانستند اهداف شوم خود

را محقق کنند. در حقیقت، رئیس‌جمهور بدون هیچ واژه و هراسی از برخوردهای احتمالی، عازم استانی شد که تا چند روز پیش از آن، عناصر تابلودار زندانقلاب با در دست داشتن پرچم تجزیه‌طلب‌ها، در صدد ایجاد هرج‌ومرج در آن منطقه بودند.

نخستین برنامه رئیس‌جمهور در سفر به سنندج، حضور در آیین بهره‌برداری از پروژه آب‌رسانی به سنندج بود؛ مراسمی که با حضور اقدار گوناگون مردم این شهر برگزار شد. طرح انتقال آب سد آزاد به تصفیه‌خانه سنندج، از جمله پروژه‌های بزرگ دولت در حوزه آب‌رسانی شهری به شمار می‌آید که طی ۲۰ ماه و با هزینه ۸۵۰ میلیارد تومان به اتمام رسید. سامانه انتقال آب سد آزاد به سنندج ۲۸ کیلومتر طول دارد که ۱۳ کیلومتر آن لوله به قطر ۱۴۰۰ و ۱۵ کیلومتر مابقی هم با لوله ۱۲۰۰ در مناطق سخت‌گذر و صعب‌العبور طی مدت زمان دو سال به اجرا درآمد. حجت‌الاسلام والمسلمین رئیسی در مراسم بهره‌برداری از این پروژه گفت: «با افتتاح این طرح که با همت مسئولان دولت، پیگیری نمایندگان مجلس و اجرای دقیق و دلسوزانه پیمانکاران و قرارگاه خاتم‌الانبیاء(ص) به نتیجه رسید، انتظار هشت ساله مردم سنندج پایان یافت.»

همچنین در این مراسم، عملیات اجرایی احداث کارخانه طلای قلقله سقر با سرمایه‌گذاری هزار و ۳۵۰ میلیارد تومان به صورت ویدئو کنفرانس آغاز شد. محصول تولیدی این

کارخانه شمش طلا خواهد بود و سالانه ۵۰۰ کیلوگرم شمش طلا از آن برداشت خواهد شد. رئیس‌جمهور در حضور مردم سنندج با اشاره به سایر مطالبات آنها، گفت: «اجرای طرح راه آهن تهران-همدان-سنندج با جدیت دنبال می‌شود و کارهای باقی‌مانده برای احداث فرودگاه سقر نیز در حال اجراست.»

دیدار با جمعی از خانواده‌های شهدا و جانبازان مدافع امنیت و همچنین جمعی از خانواده‌های جانب‌باختگان و قربانیان حوادث اخیر کردستان، برنامه بعدی سفر رئیس‌جمهور به سنندج بود. حجت‌الاسلام والمسلمین رئیسی در این دیدار، وحشی‌گری و بی‌رحمی‌های بانیان و عاملان اصلی اغتشاشات اخیر را یادآور رفتارهای داعشی دانست و گفت: «جریانی که همواره با جمهوری اسلامی دشمنی داشت و در سال‌های ابتدایی پیروزی انقلاب اسلامی نیز تلاش می‌کرد کردستان را ناامن کند، در قضایای اخیر سعی کرد از موج هیجانات اخیر سوءاستفاده کند تا بار دیگر امنیت کردستان را که با ریختن خون‌های بسیار گران‌بها به دست آمده، مخدوش کند؛ اما مردم با ایستادگی خود باعث ناکامی آنها شدند.» رئیس‌جمهور پس از استماع مطالب خانواده‌های قربانیان حوادث اخیر نیز خطاب به آنها گفت: «مطمئن باشید همه اقدامات لازم برای شناسایی عوامل جان‌باختن و قاتلان عزیزان شما انجام خواهد شد و در شناسایی کسانی که باعث جان‌باختن عزیزان‌تان شده‌اند، هیچ ممانعتی صورت نمی‌گیرد.»

حضور سرزده در بازار اصلی شهر سنندج، بخش دیگری از سفر روز پنجشنبه رئیس‌جمهور به استان کردستان بود. در این بازدید که استاندار کردستان، فرماندار سنندج و جمعی دیگر از مسئولان استان، حجت‌الاسلام والمسلمین رئیسی را همراهی می‌کردند، رئیس‌جمهور ضمن احوال‌پرسی و گفت‌وگو با بازاریان سنندج، به حرف‌ها و خواسته‌های آنان گوش داد. بازدید آقای رئیسی از خیابان و پیاده‌راه فردوسی که مرکز اصلی بازار سنندج است، در حالی انجام شد که برخی رسانه‌های معاند در اقدامی مذبح‌خانه اعلام کرده بودند، فضای شهر سنندج هم‌زمان با سفر رئیس‌جمهور امنیتی شده است.

دیدار با جمعی از علما و روحانیون اهل سنت و تشیع کردستان، برنامه پایانی سفر حجت‌الاسلام والمسلمین رئیسی به سنندج بود. رئیس‌جمهور در این دیدار پس از شنیدن دغدغه‌ها و مطالبات علمای شیعه و سنی استان کردستان، دستورهای لازم را برای رفع برخی از مشکلاتی که آنها بیان کرده بودند، صادر کرد.

رئیس‌جمهور پس از برپایی نماز جماعت در میان علمای اهل سنت و تشیع کردستان، با بیان اینکه قوم کرد از جمله اقوام نامدار و اصیلی است که روح آنان با آموزه‌های اسلام عجین شده و می‌خواهند مسلمان زندگی کنند، گفت: «دولت همه تلاش خود را برای حل مشکلات به کار گرفته تا زمینه‌های سوءاستفاده دشمن هر چه بیشتر برطرف شود.»

تحقق عینی رأفت اسلامی

آزادی بیش از ۱۳۰۰ زندانی پشیمان طی سه هفته گذشته

آثار ندامت در آنها مشخص بوده و شاکي خصوصی ندارند، مورد عفو و بخشودگی قرار می‌دهد.

◆ اعمال ارفاقات قانونی

هجدهم مهرماه، حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی‌اژه‌ای در خلال دیدار با جمعی از علمای اهل سنت گفت: «افرادی که در جریان اغتشاشات اخیر، در زمره عناصر کم‌گناه گنجانده می‌شوند، شامل سه مرحله ارفاق می‌شوند؛ در مرحله نخست با تمهیدات اندیشیده شده و تبدیل قرارها، این افراد تا زمان برگزاری دادگاه آزاد می‌شوند؛ در مرحله دوم، چنانچه در مدت آزادی و انتظار برای برگزاری دادگاه، از عمل ارتكابی خود پشیمان و متنبه شده باشند و در اعمال و کردار این را ثابت کنند، در مرحله صدور رأی مشمول ارفاق می‌شوند؛ در مرحله سوم نیز پس از صدور رأی و محکومیت، چنانچه رفتار پسندیده از خود بروز دهند و از مرتکب نشدن مجدد جرم از ناحیه آنها اطمینان حاصل شود، با تأسیسات ارفاقی قانونی مواجه می‌شوند.»

رئیس قوه قضائیه در دیدار ماه گذشته خود با دانشجویان بیرجندی نیز در پاسخ به درخواست تعدادی از آنها برای آزادی دانشجویان دستگیر شده در قضایای اخیر، وعده داد با دانشجویانی که از عوامل اصلی اغتشاشات نبوده و فریب خورده بودند، با رأفت

رأفت اسلامی در مجازات اسلامی بیان‌کننده این نکته است که مجازات در اسلام به منظور اصلاح و تأدیب افراد است و اگر پشیمانی در عمل و رفتار فردی مشخص شد، حاکم اسلامی می‌تواند در مجازات او تخفیف اعمال کند. البته روشن است که رأفت و بخشش اسلامی ضوابط و شرایطی دارد و فرد باید از آن شرایط برخوردار باشد.

به عبارت دیگر، فردی که مرتکب جرم می‌شود، در عین حال که باید مجازاتی عادلانه را تحمل کند؛ اما باید همواره راه بازگشتی داشته باشد تا بتواند با امید به گذشت حاکم اسلامی به آغوش خانواده و جامعه بازگردد. از سوی دیگر، عفو مجرم می‌تواند تأثیر فراوانی در کاهش درد و رنج خانواده‌هایی که سرپرست آنها در زندان به سر می‌برد، داشته باشد؛ چرا که در واقع خانواده مجرم نیز با زندانی شدن آنها مجازات می‌شوند. در حقیقت، عفو مجرمی که به معنای واقعی کلمه از کرده خود پشیمان هستند و ندامت در آنها مشخص است، هم برای زندانیان دارای آثار تربیتی است و هم برکات فراوانی برای خانواده‌های آنان دارد. قوه قضائیه جمهوری اسلامی ایران بر اساس رویه‌ای که سال‌هاست آن را اجرا می‌کند، هر ساله به مناسبت فرارسیدن اعیاد مذهبی و ملی، با تأیید رهبر معظم انقلاب، چندین هزار فرد زندانی را که

و تأکید ما این است که برای عناصر و مسببان اصلی اغتشاشات اخیر، هیچ جای ارفاقی وجود ندارد.» پس از این دستور ویژه، مقامات قضایی استان‌های گوناگون کشور، اقدامات لازم را به منظور اجرایی شدن دستور رئیس قوه قضائیه در دستور کار قرار داده و تعدادی از زندانیان واجد شرایط را آزاد یا مشمول تسهیلات و ارفاقات قانونی کردند. در همین راستا، طبق اعلام روابط عمومی قوه قضائیه، ظرف شش روز پس از دستور ویژه رئیس عدلیه، در مجموع بیش از هزار و ۲۰۰ زندانی از زندان‌های مختلف کشور آزاد شده و به کانون گرم خانواده بازگشتند. در میان افرادی که بر اساس دستور رئیس قوه قضائیه، از ارفاقات قانونی برخوردار شدند، بازداشت‌شدگان وقایع اخیر کشور که واجد شرایط قانونی بودند نیز حضور داشتند.

این در حالی است که پیشتر و حدود سه هفته قبل نیز رئیس کل دادگستری استان سیستان و بلوچستان از عفو و آزادی ۱۰۰ نفر از دستگیرشدگان اغتشاشات اخیر در این استان خبر داده و گفته بود: «با عنایت به منویات رهبر معظم انقلاب و تأکیدات رئیس قوه قضائیه و بررسی‌های انجام گرفته، یکصد نفر از دستگیرشدگان اغتشاشات اخیر که دچار هیجانات شده و کمتر مقصر بوده و دارای ارتباطات شبکه‌ای و سازمانی نیز نبودند، آزاد شدند.»

اسلامی بر خورد خواهد شد. قاضی القضاة در این دیدار تصریح کرد: «برونده دانشجویان بازداشتی به تناسب جرم، دانشجو بودن، خانواده فرد بازداشت شده و ارفاقاتی که قانون در نظر گرفته است، ملاحظه و بررسی می‌شود.»

◆ دستور ویژه قاضی القضاة

اما شنبه هفته گذشته (۵ آذر) نیز حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی‌اژه‌ای به مناسبت پیروزی ملی‌پوشان تیم فوتبال کشورمان در برابر تیم ولز در مسابقات جام جهانی فوتبال و شرف و شادمانی پدید آمده در سراسر ایران اسلامی به مناسبت این برد، خطاب به مراجع ذی‌ربط قضایی برای بهره‌مندی زندانیان از ارفاقات قانونی و بازگشت آنان به آغوش گرم خانواده، یک دستور ویژه صادر کرد؛ در این دستور آمده بود: «نسبت به آن دسته از زندانیان که شرایط بهره‌مندی از ارفاقات قانونی را دارا می‌باشند، نهایت مساعدت و معاضدت انجام گیرد و مقدمات آزادی و بازگشت آنها به آغوش گرم خانواده‌هایشان در اولین فرصت ممکن فراهم گردد.» البته در دستور رئیس دستگاه قضا تصریح شده بود: «بدیهی است کسانی که در قضایای اخیر مرتکب جنایت شده و مدافعان امنیت مردم را شهید و مجروح کردند و اموال مردم را به آتش کشیدند و قرآن را سوزاندند، قابل اغماض و بخشش نیستند

سیاست مهار

آیا آمریکا در اعتراضات چین نقشی دارد؟

«موازنه نظامی در پاسیفیک از ایالات متحده و متحدانش دور شده و به سمت پکن میل می‌کند. چین به طور فزاینده‌ای از نظر اقتصادی در آسیا مسلط می‌شود و واشنگتن از هرگونه رهبری واقعی در تجارت جهانی غایب است. دیپلماسی چین در حال رشد قهرآمیز و تمرکز بیشتر بر امور داخلی سایر کشورهاست و حاکمیت و استقلال آنها را تضعیف می‌کند. اگرچه همکاری با پکن مطلوب و از نظر تئوری امکان‌پذیر است، اما حتی در زمینه‌هایی که به نظر می‌رسد منافع ایالات متحده و چین همپوشانی دارند، مانند تغییرات آب و هوایی و بیماری‌های همه‌گیر، این همکاری بسیار کم است. این تصویر کلی برای پکن بسیار جذاب است: نقش ایالات متحده در منطقه هند و پاسیفیک و فراتر از آن به طور پیوسته در حال کاهش است که با حضور همواره در حال رشد چین همراه است. معکوس کردن این روند کار آسانی نیست. سال‌ها طول می‌کشد و خطراتی را در بر خواهد داشت. دیپلماسی می‌تواند به کاهش این خطرات کمک کند، اما فقط به میزان محدود. ایالات متحده برای دستیابی به تعادل

پایدارتر با چین در درازمدت، به پذیرش افزایش تنش در میان مدت نیاز دارد.»
چین از نظر آمریکا یکی از محورهای تغییر در جامعه بین‌الملل و نظم نوین جهانی است که جایگاه هژمونی و واشنگتن را به خطر انداخته می‌اندازد؛ از این رو آمریکا از راهبردهای گوناگونی برای مهار پکن استفاده خواهد کرد. آنچه از رفتار آمریکا نسبت به کشورهای مخالف رویکرد استکباری می‌توان تحلیل کرد، توجه به این نکته است که ایالات متحده برای موفقیت در مقابل مخالفان خود، نیاز اساسی به اجماع‌سازی و هزینه‌کرد دیگران دارد. در واقع، این کشور توان مهار قدرت‌های بزرگی، همچون چین، ایران و روسیه را بدون اجماع‌سازی و همراهی کشورهای دیگر، به ویژه همسایگان کشور هدف را ندارد. مهم‌ترین ابزار آمریکا در این زمینه معرفی آن کشور به منزله یک جریان و یک هویت مخالف ساختار نهادها، خطری برای نسل آینده است. از این رو واکنشی تخاصم‌گرا با چین نشان می‌دهد، آمریکا از حوزه حقوق بشری به دنبال مدیریت و هزینه‌تراشی برای چین است. حمایت علنی آمریکا

از اعتراضات صورت گرفته در چین نشان می‌دهد، «راهبرد مهار چین» به ایستگاه داخلی این کشور رسیده است و سازمان تروریستی سیا با لیدرسازی مخالفان دولت این کشور در داخل سعی در جلوگیری از تحقق چین بزرگ را دارد. حمایت از آنسوب در داخل چین، همچون جمهوری اسلامی ایران، به آمریکا کمک می‌کند این کشور در داخل با یارگیری از مردم معترض سیاست مهار چین با تاکتیک ناامنی‌سازی داخلی امیدوار باشد. مطرح کردن رفتار نامناسب دولت چین با مردم خود با هدف اجماع‌سازی در بیرون با موضوع حقوق بشری برای آمریکا این امکان را فراهم می‌کند که تحریم‌های مختلف بین‌المللی برای چین در نظر بگیرد. در واقع، آمریکا با حمایت علنی از معترضان داخل کشورها، تلاش می‌کند به رویکرد مهار کشورها برسد و حقوق بشری ابزار تبلیغاتی غرب در مواجهه با مخالفان خود است. مواجهه چین با چنین رویکردی آغاز فصل جدیدی از تخاصم غرب در شرق آسیا خواهد بود که می‌تواند در حوزه‌های گوناگون نیز خود را نشان دهد.

اکبر معصومی

کارشناس بین‌الملل

رویکرد بحران‌سازی از خصیصه‌های اصلی آمریکا برای حفظ و ارتقای جایگاه خود در جامعه بین‌الملل است. اساس و پایه چنین تفکری، «هزینه‌تراشی» و «تغییر رویکرد» برای مدیریت رقبای و مخالفان خود انجام می‌گیرد. جنگ اوکراین سیاست نانوشتی بود که آمریکا برای اروپا و روسیه برنامه‌ریزی کرد و آنها را به اجبار به سمت سیاست‌های هزینه‌ساز سوق داد. این وضعیت به معنای تلاش آمریکا برای تضعیف روسیه در حوزه‌های گوناگون اقتصادی، نظامی و سیاسی بود و در حوزه اتحادیه اروپا نیز تلاشی برای وابسته‌سازی قاره سبز به خود تلقی می‌شود. درباره کشور چین و حوزه پاسیفیک هم آمریکا به دنبال بحران‌سازی است تا بتواند کشور چین را در حوزه‌های گوناگون سیاسی، نظامی و به خصوص اقتصادی مدیریت کند. در نگاه آمریکا،

عکس و مکت

فرهنگ بی‌فرهنگ، صدای بخت بلژیک در مقابل مراکش در جام جهانی قطر از بروکسل بلند شد. هواداران تیم ملی بلژیک اموال عمومی در خیابان را تخریب و آشیایی را به سمت افسران پلیس پرتاب کرده‌اند. این، آن فرهنگی بود که دانه در بوق و بوق می‌کردند.

سالگرد ازدواجشان بود، در آستانه ازدواجشان بود که شهید دانیال رضازاده خودش را موظف کرد مدافع امنیت ایرانیان شود. او رفت و آسمانی شد. دختری که در عکس می‌بینیم، در غم او نشست تا خانه ما امن بماند.

اقدام هوشمندانه، یک پرستار ایرانی پیش از بازی آمریکا و ایران در جام جهانی قطر، یک پلاکارد در دست گرفت که نوشته بود: «من یک پرستار ایرانیم؛ زندگی کودکان بیماری‌های خاص در خطر است. شاید هزاران کودک تا جام جهانی زنده نمانند. چرا؟ به خاطر تحریم‌های دارویی آمریکا بر ایران.»

از کاخ نشینی تا کوه نشینی، بزندان پناه، سرکرده تجزیه‌طلبان که تا چند وقت پیش در کاخ خود توهم حکومت‌داری می‌زد، امروز فهمید که جای واقعی در کجای این کره خاکی است. بزندان پناه مجبور شده هر روز گوشه کناری از کوه و کمر را برای استقرار خودش تدارک ببیند.

فرار به سبک رژیم صهیونیستی، با فرار خبرنگار صهیونیستی از قطر که شاهد نفرت اکثر تماشاچیان فوتبال از این رژیم بود، اکانست توینتری، اخ فی الله نوشت: «ترسوی فراری با به کلیپ در رفت. اصلا این ایستادن‌تون پای آرمان‌هاتون شسته منو. می‌موندی برا اسقاطیل خون می‌دای خب.»

نظارات ضد صهیونیستی مردم مغرب، شماری از مردم مغرب در مقابل پارلمان این کشور در اعتراض به عادی‌سازی روابط با رژیم صهیونیستی نظارات و از مردم فلسطین حمایت کردند. این نظارات همزمان با سفر گواوی به این کشور با شعارهایی مانند «ای صهیونیست ملعون، فلسطین در قلب ماست» همراه بود.

تلنگر

زنده باد دیکتاتوری!!

احمد رجبی

کارشناس سیاسی

«مغازهاش را به آتش بکشید!» این حکم دادگاه مجازی ویرانی‌طلبان است برای کاسب آجیل فروش بازار سنندج به جرم دست دادن با سیدابراهیم رئیسی، رئیس‌جمهور ایران. حکمی که نشان می‌دهد، آشوب‌های ۱۴۰۱ یک هدف بیشتر ندارد و آن هم قرار دادن مردم در مقابل مردم و در نهایت ویرانی ایران!

ناآرامی‌هایی که با شعار علیه دیکتاتوری در روزهای پایانی شهریور کلید خورد و به دنبال آن بود که مردم را با شعارهایی علیه دیکتاتوری و به نام زن، زندگی و آزادی به خیابان بکشاند، حالا در روزهای ابتدای آذر ماه صحنه‌سازی و فریب را کنار گذاشته و با دیکتاتوری عریان زندگی مردم را هدف گرفته‌اند و هر آنچه رنگ و بویی از زندگی و شادی و روزمرگی دارد، نشانه می‌گیرند.

این جماعت که مدعی آزادی، قانون و انسانیت هستند، حالا دادگاه‌های صحرایی را در بستر فضای مجازی به پا کرده‌اند و زندگی کردن مردم را جرم‌انگاری می‌کنند!

در دادگاه ویرانی‌طلبان، کاسب و بازاری مجرم است؛ چون کره‌کره مغازهاش را بالا می‌زند و می‌خواهد روزی‌اش را کاسب‌کننده معلم و استاد دانشگاه مجرم است، چون سر کلاس حاضر می‌شود و درس می‌دهد! دانشجویان و دانش‌آموزان مجرم به شمار می‌آیند؛ چون به فکر تحصیل و برپا کردن کلاس‌ها هستند! بازیکن تیم ملی فوتبال مجرم است، چون در زمین برای پیروزی کشورش می‌کوشد و از پیروزی خوشحالی می‌کند! بازیگر و کارگردان مجرم است، چون سالن‌های تئاتر و سینما را تعطیل نکرده است! حتی سر مربی اروپایی تیم ملی هم مجرم است، چون برای بردن تیمش تلاش و برنامه‌ریزی می‌کند!

در یک کلام مردم مجرمند، چون می‌خواهند از برد تیم ملی شادی کنند، می‌خواهند سفر بروند، می‌خواهند مهمانی بروند و می‌خواهند زندگی کنند!

آنها برای دست یافتن به این هدف، با خلق واژه‌های عجیب همه‌نشان‌های زندگی را از مردم می‌دزدند. تیم ملی کشور، حافظان امنیت کشور، هموطن بودن و احساس تعلق داشتن به خاک را یک به یک جرم‌انگاری کرده و شرمساری را به مردم تحمیل می‌کنند. بی‌تردید، این پروژه در نهایت به دنبال تحمیل جنگ و خون به مردم است و اگر ما مردم، این دیکتاتوری را نشکستیم، حتماً روزی خواهیم رسید که حمله نظامی به مرزها و کشته شدن دوستان و خانواده عزیزان نیز با خلق واژه‌های «مرزهای جمهوری اسلامی» و «شهروندان جمهوری اسلامی» نه تنها توجیه می‌شود که بر خون ما پایکوبی خواهند کرد.

حال سؤال این است که برای شکستن دیکتاتوری ویرانی‌طلبانه این روزها چه باید کرد؟ چگونه می‌توان این خواب شوم دیده شده برای آینده ما را به کابوس دشمنان بدل کرد! پاسخ یک جمله است: «زندگی کنیم.»

برای درهم شکستن فتنه ۱۴۰۱ باید شور و شوق زندگی را تا می‌توانید افزایش دهید، بیشتر کار کنید، بیشتر مهمانی بروید، بیشتر به فکر دوستان و آشنایان و خانواده باشید...؛ لبخند و دیدار و دوستی ما قلب فتنه ۱۴۰۱ را هدف قرار می‌دهد.

چرا تبادلات تجاری با عراق مهم است؟

میثم مهرپور

کارشناس اقتصادی

در سیاست‌های اقتصادی هر کشوری، تجارت با همسایگان از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است؛ چراکه از یک سو به واسطه فاصله جغرافیایی کم میان همسایگان، هزینه‌های تجاری جابه‌جایی کالاها کمتر بوده و در نتیجه تبادلات با کشورهای همسایه به صرفه‌تر است و از سوی دیگر افزایش مبادلات تجاری و اقتصادی میان دو کشور به معنای گره خوردن سایر تعاملات شامل تعاملات سیاسی و حتی امنیتی و... است؛ مسئله‌ای که می‌توان از آن به منزله یکی از دلایل اهمیت مراودات تجاری و اقتصادی میان همسایگان نام برد.

در روزهای گذشته، نخست‌وزیر عراق در سومین سفر خارجی خود پس از اردن و کویت راهی تهران شد؛ سفری که برخلاف دو سفر اول وی به سوژه مهمی در محافل عراقی تبدیل شد. آنچه مباحث اقتصادی را در این سفر پررنگ کرده، مسیر اتخاذ شده در دیپلماسی دولت سیزدهم است. مسیری که نشان می‌دهد، بخش مهمی از مذاکرات و نتایج این سفر مربوط به همکاری‌های اقتصادی و تجاری است؛ چرا که عراق به منزله یکی از مهم‌ترین کشورها در میان ۱۵ همسایه ایران مطرح است که اشتراکات فراوان فرهنگی، تاریخی و مذهبی نقش این کشور را حتی در مقایسه با سایر همسایگان متمایز کرده است. در ذیل برخی از دلایل نقش و جایگاه ویژه عراق در روابط اقتصادی با ایران بررسی شده است:

۱- همسایگی و دارا بودن بیش از ۱۴۰۰ کیلومتر مرز مشترک زمینی، دریایی و نزدیکی جغرافیایی این دو کشور به هم موجب شده است مبادلات کالایی میان دو کشور با حداقل ریسک و هزینه انجام شود. افزون بر این، تجارت با کشورهای همسایه، از جمله عراق موجب کاهش مشکلات انتقال پول کالاهاست. مسئله‌ای که همچنان به مثابه یکی از مشکلات ما در تبادلات تجاری پابرجا بوده و شاید بتوان آن را یکی از دلایل تأکید دولت سیزدهم بر افزایش مراودات تجاری با همسایگان- به ویژه عراق- دانست.

۲- موضوع ترانزیت و درآمدهای حاصل از آن را می‌توان یکی از موضوعات جدید درآمدهای اقتصاد ایران دانست. مسئله‌ای که اگر به آن توجه کافی شود، به تنهایی توان و امکان بی‌نیازی اقتصاد ایران از درآمدهای نفتی و جایگزینی آن را دارد. عراق به لحاظ ترانزیتی اهمیت فراوانی دارد؛ زیرا حلقه واصل آسیا و به طور خاص ایران به دریای مدیترانه و همچنین قاره آفریقا است. از سوی دیگر، بر اساس سیاست‌های دولت سیزدهم تبادلات اقتصادی با مجموعه کشورهای آفریقایی از اهمیت بالایی در تجارت خارجی ایران برخوردار است؛ به گونه‌ای که مبادلات تجاری ایران با این قاره طی شش ماهه اول سال جاری در مقایسه با مدت مشابه سال قبل رشدی ۵۰ درصدی داشته است.

۳- عراق سال‌هاست که درگیر جنگ‌های خارجی و داخلی بوده است؛ به گونه‌ای که کلیه زیرساخت‌های این کشور اعم از آب، برق، بنسادر و ریل آهن و... یا از بین رفته یا در سطح نازلی قرار دارد؛ از این رو بازسازی این کشور که از ضروریات توسعه است، می‌تواند بازار مناسبی برای کشور ما به منزله همسایه‌ای که با آن مرز مشترک داریم، ایجاد کند.

وحدت دو ملت

نگاهی به دیدار نخست‌وزیر جدید عراق با رهبر معظم انقلاب

السودانی بر این نکته تأکید فرموده و یکی از ضرورت‌های اساسی رسیدن عراق به جایگاه واقعی خود را، انسجام و وحدت مجموعه‌های داخلی عراق برشمرد و افزودند، یکی دیگر از الزامات این پیشرفت، استفاده حداکثری از نیروهای جوان و پراکنده عراق است. نکته قابل توجه آن است که انتخابات زودهنگام عراق در سال گذشته به دلیل اعتراض مردمی به ساختار ناکارآمد و فاسد برگزار شد؛ بنابراین تأکید بر جوان‌گرایی به منظور ایجاد چهره‌ای موجه از دولت جدید که رهبر حکیم انقلاب به آن اشاره فرموده‌اند، در واقع جزء مطالبات مردم عراق برای حل مشکلات این کشور، به ویژه در ابعاد اقتصادی و خدماتی است.

عراق دشمنان داخلی و خارجی متعددی دارد که ثبات و پیشرفت این کشور را برنمی‌تابند. در سطح جهانی، دولت‌هایی، چون آمریکا و انگلیس و در سطح منطقه نیز برخی کشورها تمایلی به آرامش عراق نداشته و به ویژه با مناسبات حسنه بغداد با تهران مخالف هستند. هشدار رهبر فرزانه انقلاب اسلامی نسبت به دشمنانی که شاید در ظاهر هم اظهار دشمنی نکنند، اما دولتی همچون دولت سودانی را قبول ندارند؛ حاکی از این واقعیت در عراق است.

پرونده امنیتی میان ایران و عراق، به ویژه طی ماه‌های اخیر وارد مرحله حساسی شده و به همین دلیل بخش مهمی از بیانات رهبر معظم انقلاب در دیدار با نخست‌وزیر عراق به این امر اختصاص داشت. تشدید تحولات گروه‌های تروریستی، مانند کومله و دموکرات که افزون بر نفوذ و عملیات در مرزها، شامل تحریک رسانه‌ای در اغتشاشات جاری ایران شده، از جمله دغدغه‌های جمهوری اسلامی است که با راه‌ها به مقامات عراقی

و دولت اقلیم کردستان گوشزد شده است. به همین دلیل رهبر معظم انقلاب ضمن تأکید بر حمایت جمهوری اسلامی ایران از امنیت عراق، بر این نکته تأکید کردند که ناامنی‌های موجود در برخی مناطق عراق مستلزم آن است که دولت مرکزی اقتدار خود را به آن مناطق گسترش دهد.

پیگیری و توسعه مناسبات اقتصادی-تجاری از دیگر محورهای مورد تأکید رهبر فرزانه انقلاب در دیدار با نخست‌وزیر عراق بود. ایران و عراق پیشتر توافق کرده بودند حجم مبادلات اقتصادی و تجاری خود را تا سقف ۲۰ میلیارد دلار در سال افزایش دهند. با این حال، با وجود ظرفیت بالای دو کشور، حجم مبادلات دو طرف در حد مطلوب نیست. همچنین طرح راه‌آهن خرمشهر-بصره به منزله یکی از خطوط ترانزیتی مهم در بین کشورهای محور مقاومت، هنوز پیشرفت قابل توجهی نیافته است.

تأکید رهبر معظم انقلاب در ملاقات با السودانی این بود که در همه تفاهم‌ها، به ویژه در بخش همکاری‌های اقتصادی و مبادلات کالا و ارتباطات ریلی به سمت عمل و اقدام پیش برویم. ایشان همچنین با اشاره به برخی اراده‌ها برای پیش رفتن تفاهم‌ها و همکاری‌ها میان ایران و عراق، فرمودند: «باید با عمل و اقدام بر این اراده‌ها غلبه کرد.»

در پایان باید گفت، بسا روی کار آمدن محمد السودانی در مقام نخست‌وزیر جدید عراق، افق توسعه همکاری‌های همه‌جانبه تهران-بغداد پیش از پیش روشن شده و با ادامه این روند، ثبات بیشتر در عراق و منطقه و نیز کاهش دخالت دشمنان، به ویژه آمریکایی‌ها در عراق و منطقه رقم خواهد خورد.

اتحاد علیه تروریسم

هماهنگی دیپلماسی و میدان در مواجهه با گروهک‌ها

کردستان با ارائه بیش از ۷۰ سند درباره مقرها و مراکز آموزشی، تجمعات و جناح‌های مسلح تروریست‌ها و تجزیه‌طلب‌ها برای حل و فصل موضوع از طریق مذاکره اعلام آمادگی کرده است.

جمهوری اسلامی ایران در هماهنگی بین میدان و دیپلماسی، پیشنهادهای سازنده‌ای را به نفع منافع ملی دو ملت عراق و ایران مطرح کرده که در سه خواسته اصلی بیان شده است: ۱- دولت عراق باید با استقرار نیروهای انتظامی و نظامی دولت مرکزی یا اقلیم کردستان در مرز مشترک کردستان عراق و ایران مسئولیت حفاظت از مرزهای مشترک را بپذیرد. در حالی که اکنون سال‌هاست سرزمینی به طول ۱۵۰ کیلومتر و عرض ۲۰ کیلومتر در داخل خاک عراق از شمال عراق (حداقل دالامرداغ تا مقابل قلعه دیزه) از سوی اقلیم کردی و بدون اجازه و اطلاع دولت مرکزی عراق در اختیار ضدانقلاب قرار گرفته است؛

۲- خلع سلاح کامل گروهک‌ها؛ ۳- خودداری از پناه دادن تروریست‌ها و گروه‌های مسلح، کمپ‌های آموزشی آنها و اقدامات‌شان که تهدید علیه امنیت ملی، حاکمیت و تمامیت ارضی جمهوری اسلامی ایران.

در این میان، حضور نخست‌وزیر جدید عراق در ایران و رویکرد مثبت دولت مرکزی عراق نشان می‌دهد، می‌توان امید داشت که با قاطعیت دولت مرکزی عراق پرونده تروریست‌ها در عراق، مانند مناقشین بسته شود. این عزم در هر دو دولت ایران و عراق به خوبی دیده می‌شود و این موضوع را می‌توان در ابراز نگرانی صهیونیست‌ها و رسانه‌های نزدیک به گروهک‌ها به خوبی مشاهده کرد.

ح-احساس اینکه می‌توانند نقش آفرینی بیشتری در مناطق کردی، به ویژه برای ایجاد آشوب پیدا کنند

تروریست‌ها که خود را در اجرای این طرح موفق می‌دیدند، از ابتدای سال گذشته اقدامات کوری را در مناطق غربی آغاز کردند؛ از جمله ترور فرمانده سپاه پیرانشهر و چند نفر از مسئولان و بسیجیان.

بر همین اساس، نیروی زمینی سپاه سال گذشته و سال جاری با شناسایی مقرهای تروریست‌ها طی چند مرحله اقدام به انهدام تأسیسات ایشان کرد و شیرازه طرح موسوم به «راسان» را در هم شکست؛ به گونه‌ای که افزون بر انهدام مقرهای اصلی، انبارهای مهم تسلیحات گروهک‌ها نابود شد. اقدامی که هم نشان‌دهنده اقتدار جمهوری اسلامی ایران، اشرف اطلاعاتی و اراده در زمینه مواجهه با تهدیدات در سطوح گوناگون است.

در کنار عملیات قاطع علیه تروریست‌ها، جمهوری اسلامی ایران ضمن ارسال نامه به سازمان ملل و دولت مرکزی عراق و اقلیم

علیه جمهوری اسلامی ایران با هدایت مستقیم رژیم صهیونیستی؛ تلاش صهیونیست‌ها تا آنجا بود که به گروهک‌ها اعلام کرده‌اند در صورت ادغام، کمک‌ها را ادامه خواهند داد؛

۲- استقرار در ارتفاعات نزدیک به مرزهای جمهوری اسلامی ایران به منظور ارتباط با سر پل‌ها در استان‌های کردنشین؛

۳- انجام ترورهای کور و خرابکاری برای ناامن‌سازی استان‌های غربی. صرفاً از سال ۱۳۹۵ تاکنون، این گروهک‌ها ۴۹ حمله تروریستی در داخل و نزدیک مرزهای ایران انجام داده‌اند که در نتیجه ۲۴ نفر شهید و ۳۲ نفر زخمی شده‌اند.

گفتنی است، گروهک‌ها از این طراحی به چند دلیل استقبال کردند:

الف- جلب کمک‌ها و پشتیبانی‌های بیشتر از رژیم صهیونیستی و آمریکا؛ بد-با توجه به اینکه در سال‌های اخیر حتی در جذب نیرو با مشکل مواجه بودند، این طرح را فرصتی برای بازسازی کادر خود به حساب می‌آوردند؛

مصطفی بزرگ‌کار

معاون سیاسی نیروی زمینی سپاه

پس از پیروزی انقلاب اسلامی ایران، گروهک‌های کومله و دموکرات ضمن هماهنگی کامل با رژیم بعث و صدام، جنایت‌های گوناگونی را به اسم تجزیه‌طلبی مناطق کردی کشور در پیش گرفتند. این اقدامات خصمانه اگر چه خیلی زود از طرف مناطق کردنشین کشور طرد شد و استقبال مردمی را به همراه نداشت؛ اما جنایت‌ها تا سال ۱۳۷۵ به شدت پیگیری می‌شد تا در این سال با عملیات‌های موفق سپاه، ضربات سختی بر گروهک‌های ضعیف شده وارد کرد. در آن دوران، اقلیم کردستان عراق واسطه شد تا در ازای خلع سلاح و زندگی عادی آنها، عملیات‌های سپاه متوقف شود.

با وجود این تعهد، نه تنها گروهک‌ها خلع سلاح نشدند؛ بلکه افزون بر افزایش مقرها و خرید سلاح، انشعابات جدید با حمایت مالی و آموزشی رژیم صهیونیستی ایجاد شد که نشان از طراحی برای ناامن‌سازی مناطق غربی کشور داشت. این در حالی است که جمهوری اسلامی ایران چندین بار به صورت کتبی و شفاهی تهددات اقلیم را یادآور شده، اما متأسفانه نه تنها پاسخی از طرف دولت اقلیم داده نشد؛ بلکه ارتباطات رژیم صهیونیستی و آمریکا با گروهک‌ها از طریق اقلیم انجام می‌گیرد.

در همین راستا، از سال ۱۳۹۵ طرح «راسان» از سوی رژیم صهیونیستی، آمریکا و گروهک‌ها در قالب چند گام آغاز به کار کرد: ۱- ادغام گروهک‌ها به منظور ایجاد انسجام

قاره بازنده

آمریکا چطور اروپا را در ماجرای اوکراین بازی می دهد؟

ثامنه اکوان

دبیر گروه بین الملل

از زمان آغاز جنگ اوکراین، آمریکایی ها به جز کمک های نظامی و مالی خود به کی یف، خواستار حضور همه جانبه و کمک های مالی اروپا به اوکراین شدند تا شاید بتوانند جلوی پیشروی ارتش مسکو در خاک این کشور را بگیرند. آمریکایی ها در عین حال با اعمال تحریم های بی سابقه علیه دولت روسیه، در تلاش بودند اوضاع را به نفع اوکراین تغییر دهند. در زمین جنگ، این اقدامات موجب عقب نشینی روس ها نشد و در زمین سیاست و اقتصاد نیز تأثیری در تصمیم روسیه برای «غیرنظامی کردن» اوکراین نداشت. با این حال، گذشت چند ماه از این جنگ نشان داد تحریم ها و فشارهای اقتصادی به جز اینکه روسیه را هدف قرار داده، به متحدان اروپایی آمریکا نیز رحم نکرده است. کشورهای اروپایی به دلیل تحریم هایی که آمریکا به اتحادیه اروپا علیه روسیه اعمال کردند، دسترسی به منابع گازی روسیه را از دست دادند و به استقبال از یک زمستان بسیار سرد در این قاره رفتند. این در حالی

بود که از نظر مالی، آنها همچنان تحت فشار آمریکا قرار داشتند که به جز دست پنجه نرم کردن با بحران اقتصادی در داخل مرزهای شان، به اوکراین نیز کمک کنند. در حالی که آمریکا نیز هر ماه بودجه جدیدی برای کمک نظامی به اوکراین تصویب می کند، اما فشارهای این کشور بر متحدانش در اروپا باعث شده، این کشورها دیگر اعتمادی به آمریکا نداشته باشند. ایجاد انفجار در خط لوله انتقال گاز روسیه به اروپا برای اولین بار انگشت اتهامات را به سمت واشنگتن برد و منابع خبری گفتند آمریکا برای قطع کامل وابستگی اروپا به روسیه به چنین اقدامی دست زده است. در عین حال، آمریکا پس از خودداری عربستان از افزایش تولیدات نفتی اش، به بزرگ ترین صادرکننده نفت و گاز به اروپا تبدیل شد و از این مسیر توانست درآمد مالی هنگفتی کسب کند. بر همین اساس، حالا اروپایی ها احساس می کنند سرشان در ماجرای جنگ اوکراین کلاه رفته و آمریکا در حالی همه آنها را با بحران مالی و انرژی روبرو کرده که خود به بزرگترین برنده این جنگ تبدیل شده است! پایگاه خبری «پولیتیکو» بر همین اساس گزارش داده است، در حالی که ۹ ماه از آغاز جنگ روسیه و

تحلیل

سلطنت آپارتاید

پرده جدید از نژادپرستی در خاندان سلطنتی

استعفای «ندیمه ویلیام»، ولی عهد انگلیس در پی رفتار نژادپرستانه وی با یک زن سیاه پوست پرده دیگری از عمق نژادپرستی را در داخل خاندان سلطنتی به نمایش گذاشته و با واکنش منفی افکار عمومی مواجه شده است. «ریشی سوناک» نخست وزیر انگلیس به تازگی به رسانه ها گفته بود، نژادپرستی هر کجا که رخ دهد، باید با آن مقابله شود. او تلاش کرد از موضع انتقادی نسبت به حوادث داخل کاخ سلطنتی فاصله بگیرد؛ اما گفت پیشرفت های صورت گرفته برای مقابله با نژادپرستی به معنای پایان تلاش ها در این زمینه نیست.

رسانه های انگلیس بلافاصله بعد از این صحبت ها، گزارش دادند که خانم «سوزان هوسی» ۸۳ ساله ندیمه ویلیام از وظایف سلطنتی خود کناره گیری و بابت رفتار نژادپرستانه خود در کاخ عذرخواهی کرده است. طبق گزارش های منتشر شده، او در مراسمی در کاخ سلطنتی برگزار شد، از خانم «انگزی فولانی»، فعال مدافع حقوق سیاه پوستان و مدیر مؤسسه خیریه «اسیستا

اسپیس» درباره اصلیتش پرسیده است. هنگامی که نامبرده از پاسخ طفره می رود، هوسی موهای فولانی را کنار می زند تا نامش را از روی برجسب لباسش بخواند؛ سپس از او می پرسد که متعلق به کدام بخش آفریقا است.

فولانی بعداً در گفت و گو با رسانه های انگلیس رفتار ندیمه ویلیام را اهانت آمیز و نژادپرستانه خواند و افزود: «اصرار هوسی درباره افشای اصلیتش، حس بدی را به او منتقل کرده است.» سخنگوی کاخ سلطنتی انگلیس با انتشار بیانیهای، از این حادثه ابراز تأسف و ادعا کرد، استعفای هوسی از مقام خود کار درستی بوده است.

اما این رویداد برای مردم انگلیس یادآور مصاحبه جنجالی «مگان مارکل» عروس پادشاه درباره عمق نژادپرستی خاندان است. هری پسر پادشاه انگلیس و همسرش مگان سال گذشته در مصاحبه ای مشترک و مفصل با یک شبکه خبری آمریکایی، خانواده سلطنتی انگلیس را به نژادپرستی نهادینه و دروغگویی متهم کردند.

اوکراین می گذرد، روند ایجاد شکاف در جبهه غرب که «ولادیمیر پوتین» رئیس جمهور روسیه خواستار آن بوده، آغاز شده است. طبق این گزارش، مقامات ارشد اروپایی از دولت جو بایدن خشمگین هستند و آمریکایی ها را به ثروت اندوزی از جنگ متهم می کنند، آن هم در زمانی که به باور آنها رنج جنگ را اروپایی ها به دوش می کشند.

یک مقام ارشد اروپایی به این رسانه آمریکایی گفت: «واقعیت این است که اگر به ماجرا با عقل سلیم نگاه کنیم، کشوری که بیشترین منفعت را از جنگ می برد، آمریکاست؛ زیرا در حال فروش گاز بیشتر با قیمت بالاتر است، ضمن آنکه سلاح های بیشتری هم می فروشند.» پولیتیکو نوشت، این اظهارات تند که در محافل خصوصی و علنی مورد تأیید مقام ها، دیپلمات ها و وزیران دیگر کشورهای اروپایی است، خشم فزاینده اروپایی ها از آمریکا را نشان می دهد، حال آنکه کرملین احتمالاً از مسموم شدن فضا میان متحدان دوسوی آتلانتیک خرسند خواهد شد.

این مقام اتحادیه اروپا با بیان اینکه آمریکا و اروپا در یک مقطع مهم تاریخی قرار گرفته اند، گفت: «قیمت بالای انرژی در حال تغییر دادن افکار عمومی در کشورهای اروپایی علیه آمریکاست»

پنجره

پایان قرنطینه

لغو محدودیت های کرونایی در چین

برخی از شهرهای چین که همچنان گرفتار کرونا هستند، الزام آزمایش و قوانین سخت قرنطینه را پس از آن لغو کردند که اعتراضات سراسری در این کشور بابت محدودیت ها و قوانین جدید کرونایی در روزهای گذشته برگزار شد. چین اعلام کرده است، در روزهای آتی برخی قوانین قرنطینه کرونا را لغو می کند و آزمایش های مربوطه را نیز کاهش می دهد.

برخی از شهرها در حالی قرنطینه را کاهش داده اند که معاون نخست وزیر چین اعلام کرده، ویروس ضعیف شده است. پیام جدید با آنچه مقامات بهداشتی در سراسر جهان بیش از یک سال گفته اند، مطابقت دارد؛ اما به شدت با هشدارهای مداوم چین درباره میزان کشنده بودن این بیماری در تضاد است. به نظر می رسد، تمایل نداشتن چین به اجرای سیاست «ایمنی جمعی» همراه با بالا بردن میزان واکسیناسیون که در بسیاری از کشورها اجرایی شد و جلوی تلفات بیشتر را گرفت، یکی از دلایل عدم موفقیت این کشور در مهار بحران کرونا و محافظت از مشاغل و تولیدات بود.

این تغییر در سیاست گذاری کرونایی پس از آن صورت می گیرد که خشم نسبت به سخت ترین محدودیت های جهان به اعتراضات بی سابقه ای در چین از زمان روی کار آمدن «شی جینپینگ» رئیس جمهوری چین در سال ۲۰۱۲ دامن زده است. سیاست گذاری کرونایی چین به شدت بر اقتصاد این کشور اثر گذاشته و صدها میلیون نفر از مردم چین را دچار نگرانی کرده است. مقامات ملی بهداشت و درمان چین می گویند، دولت به نگرانی های جدی بیان شده از سوی مردم درباره این محدودیت ها و قرنطینه جدید کرونایی رسیدگی می کند.

در این میان، یکی از مراکز شهری در شرق پکن با انتشار پیامی اعلام کرد، افرادی که فعالیت های اجتماعی ندارند، دیگر نیازی نیست به صورت منظم آزمایش کرونا بدهند. همچنین برخی مناطق در گوانگژو نیز که معترضان با پلیس در آن درگیر شده بودند، فعالیت های خود را از سر گرفته و ساکنان دیگر نمی خواهند برای ورود به رستوران ها آزمایش منفی PCR ارائه دهند.

جنگ اتمی

وزیر خارجه روسیه از اظهارات مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا و وزیر خارجه آلمان درباره لزوم ایجاد نظام امنیتی جدید برای اروپا علیه مسکو انتقاد کرد. سرگئی لاوروف گفت: «هیچ برنده ای در جنگ اتمی وجود نخواهد داشت و نباید اجازه داد که چنین جنگی آغاز شود.» وی افزود: «گسترش بی پروای ناتو اصول اساسی سازمان امنیت و همکاری اروپا را تضعیف کرد. آمریکا و ناتو در تلاش هستند سلطه خود را بر تمام نقاط جهان تحمیل کنند. آنها می خواهند روسیه را از اروپا بیرون رانند تا کل اتحادیه اروپا تحت کنترل شان باشد.»

انتقاد از ماسک

رئیس جمهور فرانسه، در مصاحبه ای با برنامه تلویزیونی «صبح بخیر آمریکا»، اعلام کرد اقدام ایلان ماسک در تسهیل سیاست های نظارت بر محتوا در توییتر، مسئله مهمی است. ایلان ماسک که ثروتمندترین مرد جهان است، از زمانی که توییتر را در اکتبر خریداری کرده است، بعضی از حساب هایی که پیش از این مسدود شده بودند؛ از جمله حساب دونالد ترامپ، رئیس جمهور سابق آمریکا را برگردانده است. اظهارات رئیس جمهور فرانسه پس از انتشار گزارشی مطرح شد مبنی بر اینکه اتحادیه اروپا تهدید کرده است توییتر را ممنوع کند مگر اینکه ایلان ماسک به مقررات جدی این بلوک در زمینه نظارت بر محتوا عمل کند.

توهم آمریکایی

مشاور امنیت ملی آمریکا در دوران ریاست جمهوری دونالد ترامپ در یادداشتی اذعان کرد: «تحریم ها فقط آثار خودتوهمی ایجاد می کنند؛ به انقلاب فرهنگی در سیاست های تحریمی نیازمندیم.» «جان بولتون» در وبگاه نشریه «هیل» مرتبط با کنگره آمریکا نوشت: «مانتنواسته ایم در کتیم که اهداف تحریم های ما فریبکارانه و خلاقانه هستند و راهبردهای فرا و کاهش موفقیت را ایجاد می کنند.» وی ادامه داد: «ما به تحریم ها به مثابه یک علامت برتری نسبت به جنگ اقتصادی واقعی راضی بوده ایم. بنابراین، جای تعجب نیست که تحریم ها اغلب فقط تا حدی مؤثر بوده اند یا حتی بدتر از آن، اثرات خودتوهمی به شمار می آیند.»

جهان

شماره ۱۰۷۲ | دوشنبه ۱۴ آذر ۱۴۰۱

صداقت

پیشخوان

رد درخواست ترامپ

یک دادگاه تجدیدنظر در آمریکا تلاش «دونالد ترامپ»، رئیس جمهور پیشین این کشور برای استفاده نکردن از اسناد به دست آمده در عمارتش در «مارآلگو» در تحقیقات کیفری را رد کرد. به گزارش روزنامه «نیویورک تایمز»، حکم صادره تأکید می کند دستور ماه سپتامبر برای تعیین یک داور و منع دولت از استفاده از اسناد به دست آمده از جست و جو نادرست است. دادگاه تجدیدنظر مذکور در حکم جداگانه ای اعلام کرد، این تصمیم طی هفت روز اجرایی می شود و به تیم «ترامپ» اجازه می دهد درخواست تجدیدنظر و درخواست تعلیق این تصمیم را ارائه کند. در ماه اکتبر، دادگاه عالی آمریکا تلاش «ترامپ» برای بازنگری کارشناسی ارشد ویژه اسناد طبقه بندی شده از اقامتگاه او در مارآلگو را به منزله بخشی از تحقیقات فدرال رد کرد و از دادگاه تجدیدنظر خواست آن را نیز رد کند. وزارت دادگستری آمریکا در تلاش است مشخص کند آیا می تواند ثابت کند که «ترامپ» قانون جاسوسی را نقض کرده است یا خیر؟ آیا او به طور غیرقانونی اسرار امنیت ملی را مخفی کرده است یا نه؟ و آیا در مورد آن دروغ گفته و تلاش کرده است تحقیقات وزارت دادگستری را مختل کند؟ رئیس جمهور پیشین آمریکا به دلیل نگهداری از اسناد حساس دولتی پس از پایان دوره ریاست جمهوری با تحقیقات کیفری فدرال مواجه شده است که ممکن است به طرح اتهام نقض «قانون جاسوسی ۱۹۱۷» علیه وی منجر شود. براساس قانون مذکور، انتشار اسنادی که می توانند سبب خدشه وارد شدن به امنیت ملی شوند، جرم به شمار می آید.

مصوبه ای علیه اعتصاب

بنابر گزارش روزنامه «شیکاگو تریبون»، این لایحه که به تازگی در مجلس نمایندگان با ۲۹۰ رأی موافق و ۱۳۷ رأی مخالف تصویب شده بود، در سنای ۸۰ رأی موافق در مقابل ۱۵ رأی مخالف به تصویب رسید. این مصوبه باید به کاخ سفید برود تا جو بایدن، رئیس جمهوری آمریکا با امضای خود آن را به قانون تبدیل کند. این مصوبه اتحادیه های کارگری را موظف می کند حقوق کارکنان بخش راه آهن را افزایش دهند. توافق موقتی که سپتامبر گذشته با حمایت بایدن مذاکره شد، از سوی مذاکره کنندگان بخش کارگری پذیرفته شد؛ اما همه اتحادیه های مربوط به خطوط راه آهن آن را امضا نکردند. بایدن در بیانیه ای پس از رأی گیری سنا گفت: «ما با همکاری یکدیگر از وقوع فاجعه در کریسمس در میوه فروشی ها، محل های کار و در جوامع خود جلوگیری کردیم.» در صورت آغاز اعتصاب، فعالیت حدود ۷ هزار قطار متوقف می شد که روزانه بیش از ۲ میلیارد دلار خسارت به بار می آورد.

یادداشت

فصل جدید روابط تجاری

رحمت‌الله خرمالی
مدیرکل آسیای میانه
سازمان توسعه تجارت

مهم‌ترین اتفاقی که در روابط تجاری و اقتصادی ایران با ترکمنستان طی یک سال اخیر رخ داده، حل و فصل برخی از مشکلات میان دو کشور در حوزه حمل‌ونقل جاده‌ای است. از مردادماه سال ۱۳۹۵، یک سری مشکلات در حمل‌ونقل جاده‌ای به وجود آمد که یکی از آنها عوارض موجود برای سیر کامیون‌های ایرانی از محدوده ترکمنستان بود. در اسفند ماه سال ۱۳۹۸ نیز عملاً سیر واگن‌های جاده‌ای ایران با توقف مواجه شد و تا همین چند ماه پیش نیز ادامه داشت؛ اما با مذاکرات انجام شده، این مشکلات از مهرماه سال جاری حل شده است. ما با کشور ترکمنستان چهار معبر داریم: معبر ریلی - جاده‌ای سرخس، معبر لطف‌آباد، اینکه برون و باجگیران است که در راستای کریدور شمال - جنوب چندین محموله از سمت روسیه و بلاروس از مرز سرخس و اینکه برون وارد کشور شد و موجب شد ترازیت کشور تا حدودی با رونق مواجه شود. کشور ما همواره جزء پنج کشور اصلی تأمین‌کننده نیازهای کالایی ترکمنستان بوده و همیشه پس از روسیه، ترکیه و چین جزء کشورهای مهم در بازار این کشور به شمار رفته است. از طرفی ما با این کشور از مرز لطف‌آباد ۱۰۰ کیلومتر فاصله داریم؛ بنابراین، صادرات به این کشور و واردات از آن به لحاظ هزینه‌های لجستیکی و حمل‌ونقلی برای دو طرف بسیار به صرفه است. از طرفی کالاهای ایرانی که بازار خوبی در ترکمنستان دارند، عمدتاً کالاهای ساختمانی، انواع پروفیل‌ها، میلگردها، کاشی و سرامیک، رنگ رزین، محصولات پلیمری و... است که شاید یکی از دلایل آن را بتوان همین نزدیکی جغرافیایی دو کشور دانست؛ زیرا می‌توانیم کالاهایی را که از وزن بالایی برخوردار هستند، به راحتی به این کشور صادر کنیم که نمونه آن همین محصولات فولادی و مصالح ساختمانی است. افزون بر این محصولات، ما در سال‌های گذشته در یک قلم صادرات ۳۰ میلیون دلار سیب‌زمینی به این کشور صادر کردیم؛ چرا که سیب‌زمینی در کشورهای آسیای میانه محصول کالای محبوب و پر مصرفی به شمار می‌رود. از سوی سیب‌زمینی ایران به دلیل کیفیت مناسب به شدت در این کشور بازار مناسبی دارد؛ اما متأسفانه در سال جاری با توجه به عوارض وضع شده بر صادرات سیب‌زمینی، تقریباً می‌توان گفت، این بازار را از دست دادیم. رئیس‌جمهور جدید ترکمنستان که سومین رئیس‌جمهور این کشور بعد از استقلال ترکمنستان در دهه ۷۰ به شمار می‌رود، دومین سفر خودش بعد از سفر به روسیه را به ایران انجام داد. خود این موضوع و وجود این نگاه، نشان‌دهنده اهمیت ایران برای این کشور همسایه است. در کنار این موضوع، رئیس‌جمهور ایران و تیم اقتصادی دولت نیز در همین یک سال اخیر چندین بار در قالب اجلاس اکو و سران کشورهای ساحلی خزر به عشق‌آباد سفر کرده‌اند که مجموعه این مبادلات و تبادل هیئت‌ها آن هم در رأس مقامات بلندپایه نشانه توجه دو جانبه این کشورها به افزایش مبادلات و تبادل اقتصادی فی مابین است.

گروه اقتصاد

صبح صادق

عضو هیئت علمی دانشگاه تربیت مدرس گفت: «اخذ مالیات بر عایدی سرمایه، یعنی دولت این پیام را به تمام افراد جامعه، اعم از افراد حقیقی و فعالان اقتصادی می‌دهد که هر کس بخواهد در بازارهای سوداگرایانه سرمایه‌گذاری کند، قطعاً زیان می‌بیند؛ لذا باید به سمت سرمایه‌گذاری در فعالیت‌های مولد حرکت کرد.»

به گزارش صبح صادق، مالیات بر عایدی سرمایه در کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی تصویب شده و قرار است در صحن مجلس مورد بررسی همه‌جانبه نمایندگان مجلس قرار بگیرد. کارشناسان اقتصادی با اینکه اخذ مالیات بر عایدی سرمایه را عامل مهمی در راستای افزایش درآمدهای دولت می‌دانند و معتقدند این پایه مالیاتی مهم باید در کنار سایر پایه‌های مالیاتی گنجانده شود؛ اما معتقدند باید به اوضاع اقتصادی که در آن قرار داریم نیز توجه شود؛ چرا که هر نسخه‌ای برای تأثیر دقیق و شفایبخش باید بنا بر وضعیت جسمانی بیمار مورد نظر تجویز شود، لذا نمی‌توان پایه‌های مالیاتی مانند مالیات بر عایدی سرمایه را تنها به این دلیل که در کشورهای دیگر اجرا شده و موفق هم بوده، به ایران اجرا کرد. «مر تصنی عزتی» عضو هیئت علمی دانشگاه تربیت مدرس در گفت‌وگو با صبح صادق دلایل خود برای عدم تصویب و اجرای فعلی طرح مالیات بر عایدی سرمایه را با ما در میان گذاشته که این نظرات را در ادامه می‌خوانید.

این عضو هیئت علمی دانشگاه تربیت مدرس در پاسخ به این پرسش که «به نظر شما در وضعیت کنونی اقتصاد ایران، تصویب طرح مالیات بر عایدی سرمایه به نفع سرمایه‌گذاری در اقتصاد خواهد بود یا نه؟» گفت: «متأسفانه در کشور ما بسیاری از تصمیم‌گیری‌ها بر اساس نگاه به همه جنبه‌های کار صورت نمی‌گیرد. بخش مهمی از تصمیم‌گیری‌هایی که برای اخذ مالیات صورت گرفته، فقط ناشی از نگاه درآمدزایی برای دولت‌ها بوده است؛ یعنی این طرح‌ها مورد بررسی‌های دقیق و همه‌جانبه اقتصاد و عواملی که در میان مدت و بلندمدت می‌تواند به واسطه اجرای آن طرح روی بخش‌های مختلف اقتصادی تأثیر بگذارد، قرار نگرفته است.» وی در این باره خاطر نشان کرد: «یکی از

نگاهی به تأثیر قانون مالیاتی بر عایدی سرمایه در گفت‌وگو با عضو هیئت علمی دانشگاه تربیت مدرس

قانونی که علیه خود عمل می‌کند

دلایلی که مجالس و دولت‌ها چه دولت قبلی و فعلی روی تصویب و اخذ مالیات از عایدی سرمایه تأکید دارند، جمع شدن دلان از بازارهای مختلف و به طور کلی ایجاد مانع برای فعالیت‌های سفته‌بازانه در اقتصاد است. اصولاً وقتی از این پایه مالیاتی نام برده می‌شود، اولین موضوعی که به ذهن آقایان خطور می‌کند، این است که با این مصوبه و اجرای این قانون قادر به خارج کردن عده‌ای سفته‌باز از بازار خواهند بود؛ در حالی که شاید در وهله اول چنین کاری را صورت دهند و در این موضوع موفق شوند؛ اما در نهایت ممکن است به اصل سرمایه‌گذاری در بخش‌های مختلف اقتصاد زبان جبران‌ناپذیری وارد شود.

وی در این باره توضیح داد: «عقل سلیم حکم می‌کند قبل از هر چیزی به این موضوع توجه کنیم که آیا کسانی که سفته‌باز نیستند نیز با وجود چنین طرحی میلی برای سرمایه‌گذاری در اقتصاد خواهند داشت؟ برای نمونه، کسانی که در بازار سرمایه، سرمایه‌گذاری کرده‌اند، قطعاً مشمول مالیات بر عایدی سرمایه خواهند شد. قطع به یقین با تصویب و اجرای این قانون این گروه نیز به فراریان از سرمایه‌گذاری می‌پیوندند؛ چرا که می‌بینند باید مالیات پرداخت کنند. بنابراین، ترجیح می‌دهند سرمایه خود را بر داشته و از بورس و بازار سرمایه خارج شوند. حالا ممکن است در آمدی از قبل اجرای این قانون نصیب دولت شود؛ اما طبیعتاً اجرای آن پیامدها و آسیب‌هایی نیز خواهد داشت.»

عضو هیئت علمی دانشگاه تربیت مدرس خاطر نشان کرد: «خروج سرمایه‌گذاران از بازارهای رسمی مانند بورس منجر به ورود آنها به اشکال مختلف در بازارهای غیر رسمی می‌شود؛ به همین دلیل است که در ابتدای بحث به این نکته اشاره کردم که در ایران متأسفانه در

تصویب قوانین همه ابعاد و زوایای پیدا و پنهان آن تصمیم بررسی نمی‌شود. موضوعی که منتج به مشکلات اساسی‌تری برای اقتصاد ایران می‌شود که حتی به آن فکر هم نشده؛ لذا به جای برداشتن آبرو که اصطلاحاً هدف است، چشم هم کور می‌شود و اقتصاد از زوایای متعددی تحت فشار قرار می‌گیرد.»

استاد اقتصاد دانشگاه تربیت مدرس معتقد است: «بخش مهمی از چالش‌ها و معضلاتی که در مدیریت اقتصاد ایران داریم، ناشی از سپردن کار به دست متخصصان اقتصادی و استفاده نکردن از کارشناسان نخبه و توانمند اقتصادی است. متأسفانه، مسئولان تا چیزی به فکرشان می‌رسد یا مثلاً از تجارب کشورهای دیگر استفاده می‌کنند، گمان می‌کنند می‌توانند همان نسخه را عیناً در اقتصاد ایران نیز تجویز کنند. در حالی که باید بدانند این موارد به تازگی کشف نشده و نباید فوری و به سرعت روی آن اقدام کرد؛ بلکه لازم است جنبه‌های مختلف موضوعات در نظر گرفته شود که طرح و اجرای این طرح روی اقتصاد و بخش‌های مختلف آن به خصوص سرمایه‌گذاری در اقتصاد چه اثراتی دارد.»

این استاد دانشگاه و تحلیلگر مسائل اقتصادی در ادامه افزود: «مسئولان باید متوجه این موضوع مهم باشند که مادر کشوری زندگی می‌کنیم که متأسفانه میزان سرمایه‌گذاری در آن از میزان اندک خود در گذشته به منفی رسیده است. در فضایی که نرخ سرمایه‌گذاری منفی است، قطعاً بستن مالیات بر عایدی سرمایه یک اشتباه فاحش و حتی خطرناک است. قطع به یقین در چنین فضایی نباید بر سرمایه‌ها و سرمایه‌گذاری‌های موجود آن هم با توجیه خروج سفته‌بازان از بازار سکه و ارز، مالیات بست؛ زیرا در چنین فضایی سرمایه‌گذاران متوجه این سیگنال می‌شوند که سرمایه‌گذاری،

یعنی خسارت محض و دادن مالیات‌های سنگین و طبیعتاً وقتی چنین تصویری در جامعه ایجاد و پررنگ شود، همین سرمایه‌گذاری‌های موجود نیز شکل نمی‌گیرند.»

وی در این باره تصریح کرد: «اخذ مالیات بر عایدی سرمایه، یعنی دولت این پیام را می‌دهد که هر کسی در این فضا سرمایه‌گذاری کند، قطعاً زیان می‌بیند؛ لذا به سمت سرمایه‌گذاری در اقتصاد ایران نباید. به نظر می‌رسد، در فضای بازار سرمایه و سرمایه‌گذاری، به ویژه سرمایه‌گذاری‌هایی که بخشی از پول به سمت تولید یا سایر فعالیت‌های اقتصادی می‌رود، نه تنها نباید مالیات وضع شود، بلکه باید میزان مالیات‌های موجود را نیز کاهش داد تا عده‌ای به جای اینکه به سراغ کارهای دیگر بروند، به سراغ سرمایه‌گذاری بروند.»

عضو هیئت علمی دانشگاه تربیت مدرس خاطر نشان کرد: «با اینکه در وضعیت کنونی تورم مسکن به شدت نیازمند سرمایه‌گذاری در این بخش هستیم، اما شاهدیم با این کارها سازندگان را از بخش مسکن دور کرده‌ایم؛ به گونه‌ای که سازندگان در یک سال اخیر نشان داده‌اند به عنوان بخش خصوصی تمایل و اشتیاقی برای ساخت مسکن و افزایش حضور خود در این بخش ندارند، بنابراین به سراغ سایر فعالیت‌ها در بازارهای غیر مولد می‌روند.»

عزتی درباره اینکه در کدام اقتصادها چنین مالیات‌هایی باید اخذ شود، گفت: «اخذ مالیات بر عایدی سرمایه باید در اقتصادهایی عملیاتی شود که فضای اقتصادی مناسب و باثباتی دارند؛ یعنی تکلیف مردم مشخص است و هر روز با یک قانون و بخشنامه جدید مواجه نیستیم؛ ضمن اینکه اقتصاد نیز با تورم‌های بالا دست و پنجه نرم نمی‌کند. در چنین فضای اقتصادی مردم می‌دانند از سرمایه‌گذاری در بازار سرمایه ۸۰ درصد سود می‌برند و باید ۲۰ درصد این سود را مالیات بپردازند، لذا قطعاً در چنین فضایی مردم از سرمایه‌گذاری استقبال می‌کنند. در حالی که در کشورهایی مانند ایران که سرمایه‌گذاری در آنها زیان‌ده است، با تصویب و اجرای قانون مالیات بر عایدی سرمایه فقط راه برای خروج سرمایه باز می‌شود. به همین دلیل امیدواریم شرایط به گونه‌ای ایجاد شود که با کاهش التهاب، زمینه برای سرمایه‌گذاری در اقتصاد ایران فراهم شود و مسئولان از انجام کارها و اقدامات غیر منطقی در وضعیت متشنج کنونی دست بردارند و متوجه وضعیت فعلی اقتصاد ایران باشند.»

شاخص

زهستان غم‌بار

روزنامه انگلیسی «گاردین» نوشت: تورم مواد غذایی در این کشور اروپایی طی ماه نوامبر به ۱۲/۴ درصد رسید که رکورد جدیدی به شمار می‌آید، به‌ویژه قیمت کالاهای اساسی، مانند تخم‌مرغ، لبنیات و قهوه طی این ماه با افزایش قابل ملاحظه مواجه شده است.

رشد بالای قیمت مواد غذایی و کالاهای اساسی بیشتر از همه خانواده‌های فقیر در انگلیس را متأثر کرده است. این در حالی است که آنها هم‌اکنون هم در پرداخت قبوض برق و گاز خود با مشکل مواجه هستند.

منهای نفت

کاهش هزینه

یک اصل بدیهی در علم اقتصاد این است که وقتی اقتصاد شما با رکود توری مواجه است، تنها راه حل، حمایت از بخش تولید است. باید در این شرایط هزینه‌های تولید را کاهش داد تا منحنی عرضه اقتصاد به سمت چپ و بالا هدایت شده و با بهره گرفتن از تولید بیشتر تعادل به بازار باز گردد. در حقیقت، وقتی هزینه‌هایی تولید در کشور کاهش یابد، عرضه کالا افزایش یافته و به تبع آن سطح قیمت‌ها پایین آمده و نرخ بیکاری کاهش چشمگیری پیدا می‌کند. به نظر می‌رسد، در وضعیت فعلی تنها راه علاج اقتصاد ایران و وابستگی بودجه به درآمدهای نفتی افزایش تولید در کشور از طریق کاهش هزینه‌های تولید است.

افزوده

اقتصاد اشتراکی

«اقتصاد اشتراکی» به این معناست که افراد و گروه‌ها می‌توانند به طور گسترده‌تری، دارای‌های دیگران را اجاره کنند یا دارای‌های خودشان را اجاره دهند. این امر بیشتر هنگامی رخ می‌دهد که قیمت یک دارای بسیار بالاست و افرادی که آن کالا یا دارایی را در اختیار دارند، به صورت تمام و کمال از آن استفاده نمی‌کنند.

اگر چه اجاره دارایی در تمام جوامع بشری، قدمت بسیاری دارد، اما امروزه به کمک اینترنت، این امر بسیار آسان‌تر شده و افراد به کمک چنین نظامی، می‌توانند از دارایی‌هایشان (به ویژه دارایی‌های بلا استفاده) پول کسب کنند.

یادداشت

آخر هفته‌های خالی!

بهاره صدقی

خبرنگار فرهنگی

روزهای پنج‌شنبه و جمعه که می‌رسد، خانواده‌ها فرصت می‌کنند تا در کنار همدیگر اوقات فراغتشان را بگذرانند؛ از سفر به شهرهای نزدیک گرفته تا گردش در طبیعتی زیبا در یک روز گرم تابستانی یا هوای مطبوع بهاری. اما در فصل‌هایی، مانند پاییز و زمستان به دلیل سرمای هوا یا آلودگی‌های گاه و بیگاه، تا حدی این نوع تفریحات محدودتر می‌شود. در چنین شب‌هایی، خانواده‌ها ترجیح می‌دهند اوقات فراغتشان را در محیط‌خانه بگذرانند؛ به خصوص در شب‌های طولانی زمستان خانواده‌ها کنار یکدیگر و در محیط‌خانه ساعت‌های خوب و صمیمی را می‌توانند سپری کنند. اما در این دوره و زمانه، مناسبات اجتماعی چندان مانند گذشته نیست که خانواده‌ها زیر کرسی می‌نشستند و شاهنامه و حافظ خوانی می‌کردند. امروز یکی از برنامه‌های پای ثابت سبک تفریحی خانواده‌ها، تماشای برنامه‌های تلویزیونی است که البته در نوع خودش - اگر به درستی هدایت شود - بد هم نیست؛ از مسابقات فرح گرفته تا سریال‌هایی که در طول هفته نیز آنها را دنبال می‌کنند.

اما متأسفانه مدت زیادی است که شاهدیم صدا و سیما به این موضوع مهم بی‌توجه است و خالی‌ترین کنداکتور سریالی‌اش را در ایام آخر هفته می‌چیند. شبکه‌های مختلف یا خلاصه‌ای از سریال‌های ایام هفته را می‌گذارند یا اصلاً سریالی پخش نمی‌کنند! این در حالی است که اتفاقاً ایام آخر هفته به ویژه در فصل‌های سرد سال، بهترین زمان است تا رسانه ملی مخاطبان را پای آنتن خود بنشانند و سرگرم و دلگرم کند، اما کنترل تلویزیون را که به دست می‌گیریم و از این شبکه به آن شبکه می‌رویم، جز سریال‌های تکراری چیزی نمی‌بینیم!

مدتی است که شبکه اول سیما سریال «گیل دخت» را به روی آنتن برده است. این اتفاق خوشایندی است؛ البته به این موضوع نیز از سوسو دیگر نقدی جدی وارد است و آن هم این است که پخش چنین سریالی فقط در ایام آخر هفته (پنج‌شنبه و جمعه) ممکن است باعث ریزش مخاطبان آن سریال شود، زیرا اصولاً مخاطب سریالی را دنبال می‌کند که در ایام هفته نیز آن را تماشا کرده است. با این حال، پر کردن آنتن شبکه‌های مختلف سیما چه با پخش سریال‌های مختص آخر هفته، مانند «گیل دخت» یا «آقای قاضی» و چه بسا ادامه پخش بخش‌های جدید سریال‌های طی هفته، ضروری است، چراکه آخر هفته بیش از هر زمان دیگری مردم انتظار دارند تا دست رسانه ملی پُرتر از ایام دیگر باشد.

آخر هفته‌ای که بهترین فرصت برای دورهمی‌های خانوادگی است و شاید بتوانیم بگویم بهترین فرصت برای نشان دادن مخاطب پای رسانه ملی. تلویزیونی که مدت زیادی است یا سریالی در چننه ندارد یا اگر دارد، سریال‌هایی ضعیف و با مضمون تکراری هستند. نباید فراموش کرد در میانه جنگ رسانه‌ای و تبلیغی دشمن، تنها آشتی دوباره مخاطب با تلویزیون خودمان است که می‌تواند پای ماهواره‌ها و دشمنی‌های علنی آنان را از زندگی مردم عزیز این کشور قطع کند. بدون تردید، در این میان «سریال خوب» از اهمیت بسیار بیشتری نسبت به دیگر برنامه‌های تلویزیونی برخوردار است.

نگاهی گذرا به حرکت صنعت گردشگری ایران

فرصتی که از دست می‌رود!

بازدیدهای ۱۰ ماه نخست سال ۲۰۲۲ در ترکیه حفظ کرده‌اند. در این دوره ۱۰ ماهه حدود دو میلیون نفر از ایران به ترکیه سفر کردند!

صدای لرزان آثار تاریخی و گردشگری

بلون شک، دیدن دنیا و سفر به سرزمین‌های دیگر نه تنها ایرادی ندارد؛ بلکه کسب تجربه و تبادل فرهنگی هوشمندانه، خیلی هم خوب است؛ اما نه در زمانی که بسیاری از همین مسافران حتی یک بار هم به برخی از شهرهای زیبای ایران سفر نکرده‌اند. البته نمی‌توان بر آنها خرده گرفت، بلکه باید از مسئولان پرسید که برای رونق صنعت گردشگری ایران چه برنامه‌های تازه و جدیدی را در نظر گرفته‌اند؟! مهم‌ترین این اقدامات پیش از هر کار دیگری، مرمت و حفظ آثار تاریخی است؛ به گونه‌ای که شایسته کشوری با تاریخ تمدنی چند هزار ساله نیست که در ترمیم آثار تاریخی آنچنان تعلل کند که تیرتر رسانه‌ها شود با این عنوان که «حمام تاریخی شهر برزک در کاشان، بنایی متعلق به دوران صفویه است که به دلیل عدم تعامل میان نهادهای متولی و تأمین نشدن اعتبار لازم، چند سالی می‌شود که مرمت آن نیمه‌کاره رها شده و در معرض تخریب دوباره قرار گرفته است!»

می‌شد و سعودی‌ها در سال‌های گذشته چندان رغبتی به حضور زائران در سایر شهرهای این کشور به جز مدینه منوره و مکه مکره نداشتند. با وجود این، برای بهبود صنعت گردشگری و جذب توریست، سعودی‌ها از این پس ویزای سه ماهه برای زائران خانه خدا صادر می‌کنند و زائران هم می‌توانند به شهرهای مختلف عربستان سفر کنند و محدودیتی در این زمینه وجود ندارد.

اما به نظر می‌رسد، تصمیم عربستانی‌ها برای توسعه گردشگری تنها به دادن روادید سه ماهه ختم نمی‌شود، بلکه آنها وارد مرحله عملیاتی شده‌اند و در این راستا اقدامات جدی را آغاز کرده‌اند. در خبری که هفته گذشته منتشر شد، آمده است: «درعیه» از ماه آینده میلادی پس از ۱۰ سال تعطیلی، بازگشایی خواهد شد. یکی از برنامه‌های بازگشایی این مکان تاریخی، برگزاری تورهای بازدید از نقاط مختلف محوطه الطریف در «درعیه» است، نمایش اسب‌های عربی و کارگاه‌های خوشنویسی نیز از دیگر برنامه‌هایی است که برای فصل زمستان در نظر گرفته شده است.»

زمانی این موضوع بیشتر از قبل ما را به تعجب واد می‌دارد که در اخبار رسانه‌ها گشتی می‌زنیم و به چنین خبری برمی‌خوریم که «ایرانی‌ها رده پنجم را در آمار

حوزه فرهنگ آن کشور فراهم می‌کند. اما واقعیت این است که متأسفانه در کشور ما از این فرصت‌های طلایی‌آفتابور که باید و شاید استفاده نمی‌شود و این وقتی بیشتر باعث تأسف می‌شود که در اخبار دیگر کشورها می‌خوانیم و می‌شنویم که قدمتی به طول تاریخ کشور ما و طبیعتی چهار فصل به زیبایی طبیعت سرزمین مادری ما ندارد، اما با استفاده از تمامی ظرفیت‌های داشته و نداشته‌اش درآمدزایی می‌کند و فرهنگش را به صورت نرم به گردشگران تزریق می‌کند! از طرفی بسیاری از کشورها نیز که در گذشته به این اندازه به صنعت گردشگری توجه نمی‌کردند، حالا این موضوع را به شدت جدی گرفته‌اند؛ آن هم سرزمین‌هایی که به هیچ عنوان در مقایسه با کشور ما ظرفیت گردشگری ندارند.

رقابت در جذب گردشگر

چند روز قبل «فارس» در گزارشی نوشت: «عربستان سعودی در تصمیمی جدید به منظور ترغیب زائران خانه خدا که از کشورهای مختلف راهی سرزمین وحی می‌شوند، اعتبار ویزای صادر شده را افزایش داده است. به این ترتیب، ویزایی که برای زائران خانه خدا هم صادر می‌شود، سه ماه اعتبار دارد. این امر در حالی است که ویزای عمره‌گزاران یک ماهه صادر

نسیم اسپور

دبیر گروه فرهنگ

وقتی سواحل زیبای خلیج فارس را می‌بینیم یا زمانی که به شهر تاریخی یزد سفری کوتاه می‌کنیم یا در زمانی که در نقش جهان اصفهان قدم می‌زنیم، در همه این موقعیت‌ها و زمانی که شکوه ایران را بر روی سنگ‌های کوهستانی طاق بستان کرمانشاه مشاهده می‌کنیم، باور می‌کنیم که ایران کشوری است زیبا و پهنساز که جای جای آن را می‌توان برای سفر در فصل‌های مختلف انتخاب کرد. سفری که نه به مکان، بلکه در برخی شهرها سفر در اعماق تاریخ است. شاید اگر کشوری دیگر، تنها نبی از این فرصت‌های گردشگری را داشت، آنچنان در حوزه گردشگری می‌تاخت که این صنعت را درآمدزاترین صنعت کشور می‌کرد؛ چراکه صنعت گردشگری در هر کشوری یکی از مهم‌ترین صنایعی است که نه تنها بعد اقتصادی زیادی دارد و با ایجاد گردش مالی چشمگیری موجب رشد و شکوفایی اقتصادی می‌شود؛ بلکه در ابعاد فرهنگی آن کشور نیز قطعاً تأثیر بسزایی خواهد داشت و فرصت‌های زیادی را در

برداشت

میراث‌های معنوی گران قیمت

حوزه تمدنی قابل توجهی هم دارند، نشان‌دهنده نوع خاصی از سبک زندگی و مناسبات فرهنگی و اجتماعی هستند که روح برادری، محبت، نوع‌دوستی و خیرخواهی، همیاری و معنویت را ترویج می‌دهند؛ یعنی دقیقاً همان چیزی که فرهنگ لیبرالیستی و اومانیستی دنیای به ظاهر متمدن غرب، زیرآبش را با تولیدات مسموم فرهنگی می‌زند! حالا با اضافه شدن یک میراث دیگر به فهرست میراث معنوی مشترک کشورهای اسلامی، عموم نخبگان فرهنگی کشورهای مسلمان و به ویژه ایرانیان فرهنگی، مسئولیت بیشتری برای انتقال درست پیام و روح این موارث معنوی به جهان پیدا کرده‌اند.

فیزیکی نیستند، اما اگر درست به آنها پرداخته شود، تأثیر عمیقی بر گسترش فرهنگ عمومی کشورهای مسلمان در دنیای آشوب‌زده فعلی و نیز توسعه دیپلماسی فرهنگی میان کشورهای اسلامی با دیگر کشورهای جهان خواهد داشت. به ویژه اینکه در دنیای امروز، همه تلاش و تمرکز امپراتوری فرهنگی و رسانه‌های نظام سلطه، تحمیل مؤلفه‌های فرهنگی جوامع غربی به کشورهای اسلامی است؛ مؤلفه‌هایی که از روح لیبرالیسم و اومانیسم بر آمده و نتایج ناگوار آن در هر جا که نشر یافته، آشکار شده است. اما در نقطه مقابل، میراث‌های معنوی و ناملموس، مانند شب یلدا یا عید نوروز که هر یک

برای پاسداری از میراث فرهنگی ناملموس یونسکو ثبت شود. آن طور که در خبرهای مربوط به این رویداد آمده، علت مخالفت برخی کشورها، مانند سوئیس، کره جنوبی و عربستان با این مصوبه، اشاره به وضعیت خاص کشور افغانستان و وجود برخی ناامنی‌ها در این کشور بوده است! اما به هر حال با رایزنی جمهوری اسلامی ایران که از سال ۱۳۹۳ آغاز شده بود، سرانجام این پرونده به نتیجه رسید و این مناسبت در فهرست میراث ناملموس یونسکو برای ایران و افغانستان ثبت شد. میراث‌های معنوی و ناملموس کشورها، از آن قبیل پدیده‌هایی هستند که قابل لمس و مشاهده

حسین مهریزی

خبرنگار فرهنگی

خبر ثبت شدن «شب یلدا» به منزله میراث معنوی مشترک ایران و افغانستان در یونسکو که اواخر هفته گذشته اعلام شد، از آن خبرهایی بود که یک بار دیگر، ضرورت پرداختن جدی به موارث معنوی را گوشزد می‌کند. در خبر منتشر شده آمده است: «پرونده شب چله یا یلدا که ایران در همکاری با افغانستان آن را تهیه کرده است، با وجود ایرادها و نقطه نظرات نمایندگان بسیاری از کشورها، سرانجام موفق شد در هفدهمین نشست کمیته بین‌دولت‌ها

کتاب کودک

زبان کبوترها

روایتی کودکانه برای حاج قاسم

کتاب کودک «مردی که زبان کبوترها را می‌دانست» به نویسندگی «نازنین صابری بهداد» و تصویرگری «الیلا حیدری»، در انتشارات «راه پار» و با همکاری بنیاد حفظ و نشر آثار شهید حاج قاسم سلیمانی، چاپ و روانه بازار نشر شد. «مردی که زبان کبوترها را می‌دانست»؛ داستانی کودکانه درباره عملیات شکست محاصره

شهر آمرلی عراق به فرماندهی سردار شهید حاج قاسم سلیمانی است که به کوشش مجموعه «خانه همبازی» و با حمایت بنیاد مکتب حاج قاسم تهیه شده است. آیین کتاب در ۲۴ صفحه رنگی، شمارگان ۱۰۰۰ نسخه و قیمت ۴۰ هزار تومان منتشر شده است.

سریال

شهباز

ساخت داستانی از پلیس فتا

تصویربرداری سریال ۳۰ قسمتی «شهباز» به کارگردانی «حمیدرضا لواقی» به پایان رسید. سریال شهباز به نویسندگی مینا خدیوی در ژانر پلیسی-معما با موضوع فضای مجازی و پلیس سایبری در ۳۰ قسمت ۴۲ دقیقه‌ای تهیه و تولید شده است. این مجموعه تلویزیونی درباره یک

گروه سایبری است که به دنبال هکری بین‌المللی هستند. پلیس سایبری با اشرف به این فضا با مجرم برخورد می‌کند و به داستان مردمی هم که از آنها سوءاستفاده شده است و مورد طعمه افراد خلافکار قرار گرفته‌اند، می‌پردازد.

کتاب

افول آمریکا

روایتی از مرگ تدریجی یک رؤیا

کتاب «مرگ تدریجی یک رؤیا» نظریات افول آمریکا از نگاه اندیشمندان غربی، به قلم «امیر عامری» و با همت نشر معارف، چاپ و به بازار نشر عرضه شد. نویسنده در این کتاب به دنبال آن است تا با بررسی ۱۰۰ مورد از برترین نظریات اندیشمندان غربی، قدرت آمریکا را در چند صد

سال گذشته بررسی کند تا بدانیم چه عواملی بر قدرت آمریکا در این مدت تأثیر گذار بوده و توانسته است صعود و افول این ابرقدرت را رقم بزند. یکی از اندیشمندان که نظریات او در این موضوع بررسی شده، «جورج مدلسکی» است.

<div>۸</div>
پرونده
شماره ۱۰۲۲   دوشنبه ۱۴ آذر ۱۴۰۱
صداقت

ویژه ۱۶ آذر روز دانشجوی

پیش درآمد

در ۱۶ آذر سال ۱۳۳۲

چه گذشت؟

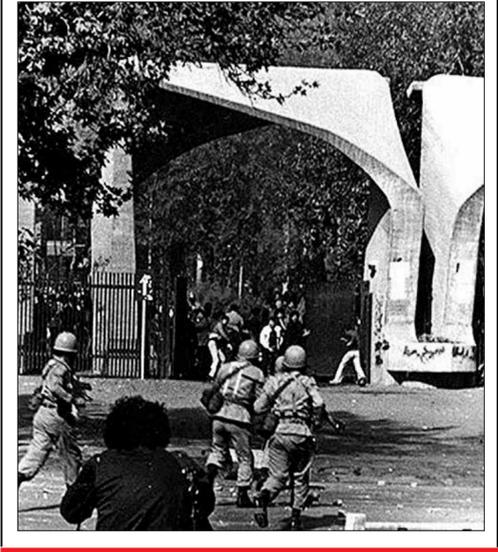
گروه پرونده

صبح صادق

به منزله یکی از عوامل فشار در دوره پهلوی دوم و از عوامل بی‌سابقه در تاریخ سنتی ایران باید دانستگاه، به‌ویژه دانشگاه تهران نام برد که نقش شگرفی در آگاهی نسل جوان و راندن آن به صحنه ملی فقط ۳۰ کارت که مهر حکومت نظامی روی آن خورده بود، به من دادند. هر کس می‌خواست به‌طرف اسامزاده عبدالله بسرو کارتش را کنترل می‌کردند.»
تهران دست‌زده، به‌درستی نمی‌دانست که این مرکز تحصیل طلاب و دانشجویان روزگاری به یکی از سنگ‌راهی مهم مبارزه با سلطنت پهلوی و یکی از منابع نگرانی فرزندش در آینده تبدیل خواهد شد. اگرچه دانشگاهیان اعم از استاد و دانشجو از آغاز فضای باز سیاسی پس از سقوط رضاشاه در ایران دانشگاه‌فنی به اساسی شریعت‌رضوی، بزرگ‌نیا و قدنچی به دست نیروهای انتظامی بود. خبر واقعه ۱۶ آذر به سرعت در تمام تهران پخش شد. در روز ۱۷ آذر تمام دانشگاه‌های تهران و اغلب شهرستان‌ها در اعتصاب کامل به سر برنند؛ حتی بسیاری از دبیرستان‌ها هم تعطیل کردن مدرسه خود هم دوش دانشگاهیان در تظاهرات علیه مجابح ۱۶ آذر و سفر نیکسون به تهران شرکت کردند.

فراد آن روز نیکسون به ایران آمد و دکتری افتخاری در رشته حقوق را در دانشگاه تهران که در اشغال مشهود نیروهای نظامی بود، دریافت کرد. در این روز یکی از مطبوعات در سرمقاله خود با عنوان «سه قطره خون» این گونه نوشت: «آقای نیکسون! وجود شما اقتدر گرامی و عزیز سوز که در قدوم شما، سفر از بهترین جوانان این کشور، یعنی دانشجویان دانشگاه افریقای کردند.»

برای کهرنگ کردن واقعه ۱۶ آذر، جاینگاران شروع به سفسفطه کردند. در مقابل خیرنگاران گفتند: «دانشجویان برای گرفتن تفنگ سربازان حمله کردند و سربازان نیز اجباراً آتیراهی به هوا شلیک نمودند و تصادفاً سه نفر کشته شد.» در همان روزها یکی از مطبوعات نوشت: «اگر تیرها هزایی شلیک‌شدند، پس دانشجویان پر آردورده و خود را به گلرزه زدند!»

پیش‌تازان

مروری بر مطالبات امام خامنه‌ای از دانشجویان

کارهای بسیار خوبی و حرکت‌های خوبی انجام داده‌اند؛ شخصیت‌هایی هستند که می‌توانند مرجع و مشاور امینی در مسائل فکری و اسلامی و دینی برای شما باشند.

● **انترگاردی فکری**

جریان‌های دیگر اجتماعی و سیاسی آن کشور ملموس‌تر بوده است. اهمیت این مسئله در کشور ما نیز به اندازه‌ای است که به‌دفعات، رهبر عظیم‌الشان انقلاب در بیانات خود با اشاره به آن، موارد مهمی را گوشزد کرده‌اند. در این گزارش به بهانه فرارسیدن ۱۶ آذر روز دانشجوی، بخشی از بیانات حضرت آیت‌الله‌عظمی امام‌خامنه‌ای (مدظله‌العالی) را با بازخوانی کرده‌ایم تا چرایی پیش روی جامعه دانشگاهی کشور روشن شود.

تقویت تپیه دینی و انقلابی

من اولین نظارتی که از تشکّل‌شان دارم، این است که بنیه دینی و انقلابی‌تان را تقویت کنید؛ از این مسئله آسان‌گیر نمانید؛ این خیلی مهم است؛ ثبوت فکری، تقویت دینی، حالا گفته شد من کتاب یا آدم معرفی کنم برای مرجع، به نظر من می‌توانید خودتان با افراد زیادی در حوزه مق آشناسا بشوید. حالا در حوزه‌ها، از جمله عمدتاً حوزه [علمی] ما خوشبختانه در این چند سال اخیر

مصائب

جنبش دانشجویی

آسیب‌ها و پرتگاه‌های پیش روی فعالیت سیاسی دانشجویان

رهبر معظم انقلاب دانشگاه سیاسی را دانشگاهی می‌داند که قدرت فهم و تحلیل سیاسی و به عبارتی «بصیرت» سیاسی داشته باشد؛ اما دشمنان، دگراندیشان و کسانی که سر در آخور لیبرال‌نگان دارند، دانشگاه سیاسی را دانشگاهی رادیکال می‌داند که دانشجو آشوب‌طلب است و رفتار سیاسی، میجانی و تخریب‌گر دارد. در واقع، تفاوت اصلی جنبش دانشجویی در ایران اسلامی، به‌ویژه پس از انقلاب با کشورهای دیگر که نظام‌های لیبرال دموکراسی و کمونیستی دارند، در این است که چون جنبش دانشجویی ما در پیروزی انقلاب اسلامی و تأسیس نظام اسلامی سهمیه بوده است. خود را جدا

از آرمان‌های اصیل انقلاب نمی‌داند و همیشه حرکت در مسیر انقلاب اسلامی را نه‌تنها پیروی کردن از بدنه انقلاب، بلکه مؤثر بودن، پیش‌رو بودن و ایجادکننده‌های جدید بودن می‌داند. در بررسی آسیب‌های جنبش دانشجویی به عوامل متعددی می‌توان اشاره کرد؛ اما اصلی‌ترین آنها چشم داشتن به زندگی و پیشرفت شغلی است؛ زیرا توجه به منافع مادی، شخصی، آینده شغلی و ورود به مباحث اقتصادی بر نوع نگاه دانشجو و آرمان‌هایش تأثیر می‌گذارد. اما این تنها عامل فاصله‌گر رفتن حرکت دانشجویی از آرمان‌هایش نیست؛ بلکه عواملی همچون احساساتی عمل کردن بدنه دانشجویی، بی‌بصیرتی، ناپختگی، تمایل به در دست گرفتن مسئولیت‌سیاسی در حاکمیت و… نیز می‌توانند سبب شوند آسیب‌هایی به جنبش دانشجویی وارد شود.

● **اقدامات مغرب به بهانه انقلابی عمل کردن**

با توجه به عملکرد جنبش دانشجویی می‌توان گفت، سیاست‌زدن و عملکرد حزبی با مناسباتی که بر فضای احزاب سیاسی حاکم است، از آفت‌های مهم این جنبش به‌شمار می‌آید. همچنین کارشناسان سیاسی معتقدند، بی‌بصیرتی و تحلیل‌نکردن درست مسائل یکی دیگر از آسیب‌هاست که سبب می‌شود دانشجویان در تصمیم‌گیری‌های خود دچار اشتباه شوند و جنبش را به انحراف بکشانند.

مهمترین استفاده ابزاری احزاب بیرون از دانشگاه، گروه‌ها و جناح‌های سیاسی از جنبش دانشجویی و تبدیل شدن جنبش به شاخه دانشجویی احزاب در دانشگاه یکی دیگر از آسیب‌های مهم این جریان است که بیش از همه با آن مواجه بوده‌ایم. البته در این بیان نباید از آسیب رادیکالیسم نیز غافل بود؛ چراکه اقدامات غیرمنطقی به بهانه انقلابی عمل کردن یکی از آسیب‌هایی است که متأسفانه با انقلابی عمل کردن هم‌فصل قلمداد می‌شود.

● **راز ماندگاری جنبش دانشجویی**

جریان‌ها و اتفاقات سیاسی که در دهه‌های اخیر شاهد آن بوده‌ایم، موجب شده است در وهله نخست، جنبش دانشجویی از آرمان‌های اصیل خود، مانند استکبارستیزی، عدالت‌طلبی و آزادی فاصله بگیرد. در این حالی است که فاصله گرفتن از مردم، باورها و اعتقادات مردمی و در اختیار قشر خاصی از جامعه قرار گرفتن از بزرگ‌ترین و مهم‌ترین دل‌ایلی است که همواره جنبش دانشجویی را با مشکلات متعدد روبه‌رو کرده است.

سابقه حرکت‌هایی، مانند جنبش دانشجویی نشان داده است که میزان تأثیرگذاری آنها با میزان خلوص‌شان ارتباط مستقیمی دارد؛ به‌عبارت دیگر وقتی این حرکت‌ها خالصانه و به دور از آلودگی‌های جناحی و حزبی بوده، توانسته به حرکت‌های تأثیر گذارتر و ماندگارتری تبدیل شود. در واقع، راز ماندگاری حرکت‌های دانشجویی همین «آرمان‌گرایی» و «خلوص» است.

● **صدور انقلاب به دست دانشجویان پس از تسخیر لانه جاسوسی**

دانشجویان ایران اسلامی پس از تسخیر لانه جاسوسی، نخستین قشر جامعه بودند که از صدور انقلاب و پیگیری آرمان‌های مستضعفان جهان سخن گفتند و با برپایی همایش‌ها و نشست‌ها و دعوت از فعالان انقلاب‌های جهانی به تهران، نشان دادند که به دنبال یک انقلاب آزمانی جهانی برای اصلاح بشریت هستند؛ اما مدرس‌های بعد درگیری‌های دورنی کوچک و جزئی سبب شد آن کلان‌نگری و بزرگ‌نگری دانشجویان فراموش شود.

بنابراین، اگر جنبش دانشجویی آن نگر یکی و بزرگ‌اندیشی‌اش را فراموش کند و رویکردهایش حزبی، گروهی و حداقلی شود، قول خواهد کرد. اگر در دهه ۱۳۷۰ دانشجویان دانشجویی سلب اعتماد شد، به دلیل فاصله گرفتن دانشجویان از همین آرمان‌ها بود. بنابراین، نباید فراموش کرد که جنبش دانشجویی اصیل انقلاب اسلامی، جنبشی است که چندین گام جلوتر از دولت حرکت می‌کند و افق‌ها و سر منشا‌های بلندتری را می‌بیند که انقلاب اسلامی برای رسیدن به آنها باید برنامه‌ریزی کند.

تمدن‌ساز

همه چیز از یک نقطه آغاز شد و در برهه‌های تاریخی گوناگون نقش آفرینی کرد. از این رو برداختن به رسالت این جنبش در سال‌های پس از انقلاب اسلامی، امر مهمی است که نیاز است در وضعیت کنونی، به خوبی تبیین شود. پس از پیروزی انقلاب اسلامی در بهمن سال ۱۳۵۷، جنبش دانشجویی را می‌توان در سه دوره بررسی کرد.

● **دوره نخست**
یک حرکت مردمی فراگیر در کشور به وجود آمد که فضای دانشگاه را بر گرفت. در این میان، دانشجویان با هدف حفاظت از دستاوردهای انقلاب سعمی کردند با حضور در امور اجرایی به تحکیم ارکان نظام کمک کنند. عده‌ای به راه‌اندازی نشریه دست زدند و برخی نیز برای مقابله با نیروهای مخالف سازمان‌های سیاسی تشکیل دادند که قصد صیادره انقلاب را داشتند. به همین دلیل در دوره نخست پس از انقلاب، دانشگاه به یکی از پایگاه‌های مؤثر تحرک سیاسی در جامعه تبدیل شد. در نتیجه این بود که جریان‌های سیاسی با در اختیار داشتن حداقل آرا، در فضای دانشگاهی شکل مخصوص به خود را داشتند و این امر سبب شد اختلاف میان احزاب و گروه‌های مختلف در دانشگاه بالا بگذرد. در در دانشگاه‌های، گروه‌های مختلف دارای تابلوی اعلانات و دفتر مستقل مخصوص خود و کتابخانه ویژه بودند و در واقع دانشگاه به کلکسیون دفاتر نمایندگی سازمان‌های مختلف تبدیل شده بود که در آنجا درگیری‌ها را هدایت می‌کرد. در نهایت، تسخیرتد گریزی داخل دانشگاه، تسخیر لانه جاسوسی به دست دانشجویان پیرو خط امام (ره) و تعطیلی دانشگاه‌ها، پایانی بر دوره نخست جنبش دانشجویی پس از انقلاب به‌شمار می‌رود.

پیش از وقوع جنگ تحمیلی طمع در جریان جدایی‌طلب به اوج خود رسید و با تصور اینکه تشتت آرا و سرتیژه‌های داخلی به بالا‌ترین حد خود رسیده و نیروی دفاعی در ایران دچار ضعف است، جنگ تحمیلی علیه ایران را به راه انداختند. در ایسن میان، نکته‌ای که دشمنان از آن غافل شدند، جامعه‌شناسی جنگ بود. هشت سال جنگ تحمیلی علیه ایران، به عاملی برای ضرورت اتحاد در سطح جامعه و دانشگاه تبدیل شد. همچنین فضای ضدتذبّت پس از تروهای وسیع و کوثر در سال‌های ۱۳۶۰ و ۱۳۶۱، امکان پیدایش هر شکل جدیدی را منتفی می‌کرد و اساساً روجه ضد تکلیلاتی شدنیدی بر جامعه حاکم شد. در آن ایام، گرایش سیاسی مسلط در دانشگاه انجمن اسلامی بود؛ اما از اواسط جنگ، جناح‌بیند‌ی‌های سیاسی جدی در جامعه به وجود آمد؛ به گونه‌ای که در انتخابات مجلس سوم، آشکارا به برخورد‌های لفظی میان آنها انجامید و سرانجام انشعاب در جامعه روحانیت صورت گرفت که از آن پس به دو جناح چپ و راست موسوم شدند. در دانشگاه با پایان جنگ این دو گرایش چندان ملموس نبود. فقط انجمن‌های اسلامی که به چپ مذهب تمایل داشتند، مسلط بودند. دلیل آن هم در پیروزی جنبش دانشجویی بود. جنبش دانشجویی در کلی‌ترین تقسیم‌بندی، از دو طیف مذهبی و غیرمذهبی تشکیل می‌شد. طیف غیرمذهبی آن پس از انقلاب به دوره اول جنبش دانشجویی تبدیل شد و بیرون نظام تبدیل شد و بخشی از آن هم موضع قهرآمیز گرفت و دانشجویان بازمی‌گردد. تسخیر لانه جاسوسی، انقلاب فرهنگی در دانشگاه‌ها، حضور در جبهه‌های جنگ تحمیلی و… از اقدامات درخشان جنبش دانشجویی در دوران پس از پیروزی انقلاب اسلامی است که «آرمان‌خواهی» و «عدالت‌طلبی» او ویژگی اصلی آن است.

● **دوره دوم**
پس از پایان جنگ تحمیلی وضعیت گذشته ایسان گرفته، بحث‌ها و اختلاف‌نظر‌هایی که در دوره جنگ مسکوت مانده بود، ابتدا به‌صورت تعریف مطرح شد و سپس به‌صورت آشکار توسعه یافت. جنبش دانشجویی و مشارکت اقتضایی در دوره اول جنبش دانشجویی جدیدی در سطح جامعه و سپس در دانشگاه مستهم که از دل آنها شکل‌های دانشجویی جدیدی پدیدمی‌آیند.

● **دوره سوم**
اصلاحات در دوران پس از انقلاب در راسته اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی صورت گرفت. در سال ۱۳۷۷ حدود ۲۶ نشریه دانشجویی در دانشگاه‌های سراسر کشور منتشر می‌شدند.

● **پایان یک‌سار**
اگرچه با ناآرامی‌های دولت اصلاحات در پاسخ به نیازهای دانشجویی و تأمین آن نیازها، از اواسط دوره هشت ساله ریاست‌جمهوری خاتمی، ششور و شوق دانشجویان به نکتز سیاسی خاصی کاهش یافت؛ ولی این مسئله هیچ‌گاه به کم شدن شکل‌های دانشجویی منجر نشد. علاوه، هرچه به پایان دوره دوم ریاست‌جمهوری در این دوره نزدیکتر شدیم، از وحدتی که میان پیران‌های شکل‌های دانشجویی، کم‌تر شد. خوری نبود و حتی یک‌تازگی این شکل‌ها می‌گرفتند و وجود داشت، خوری نبود و حتی یک‌تازگی این شکل‌ها مستقیمی با این سؤال داشته باشد که «چرا دانشجویان پس از ورود به دانشگاه برخی رفتارهای خاص سیاسی را از خود بروز می‌دهند؟» به نظر می‌رسد، بخش قابل ملاحظه‌ای از این رفتارها به گروه‌های خارج از دانشگاه و اهداف آنان بازمی‌گردد. فعالیت سیاسی و اجتماعی دانشجویان باید در وهله نخست دروزا باشد و در این راستا نباید تحت تأثیر افراطیست‌ها و سیاستمداران بیرون از دانشگاه قرار گیرد. اگر گروه‌های معاند در جایگاه‌سکان‌داری فکر و عمل مجامع دانشجویی قرار گیرند، سعی خواهند کرد فضای دانشگاه را در قالب خواسته‌های خود شکل دهند. کما اینکه در وقایع اخیر هم چنین امری اتفاق افتاد. بنابراین، می‌توان گفت دانشجویان در ایران مواردی را نیز متروک رنج نبرده‌اند، چراکه برای احزاب و تشکل‌های بیرونی دانشگاه این منبع و نشاط و کانون مردم‌ترامک انرژی وروایی است که همواره آلوده‌اند آن را در سر پروانه‌اند و در صورت تحقق خواسته‌های‌شان، متأسفانه تنها به این ماجرا احزاب و گروه‌های بیرون از دانشگاه و جریان‌های معاند و تجزیه‌طلب خواهند بود.

کسی مدعی جنبش دانشجویی باشد، اما این میزابت را نداشته باشد، صادق نیست… دانشجویان، خصلت و خاصیتش در کشور ما لااقل این است که ضد استکباری، ضد سلفه، ضد دیکتاتوری و طرفدار عدالت است. شروع این حرکت با مقطع شناخته‌شدن این حرکت، همین ۱۶ آذر است.

● **نقش آفرینی در مسیر تمدن‌سازی**

بعد از پیروزی انقلاب این حرکت دانشجویی صحنه عجیبی است. در همان ماه‌های اول، مسئله تشکیل سپاه پاسداران و حضور فعال دانشجویان در سپاه مستط و به فاصله چند ماه، تشکیل جهاد سازندگی به‌وسیله خود دانشجویهاست… سال ۱۳۵۹ با شروع دفاع مقدس، حضور دانشجویها در جبهه است که نمونه‌های مختلفی از آن وجود دارد… بعد هم که در همان اوایل دهه ۶۰، وقعی بازگشایی دانشگاه‌انجام شد، جهاد دانشگاهی تشکیل شد که یکی از نقاط حساس و یکی از مراکز مایه افتخار، جهاد دانشگاهی است. قبل از اینها هم در سال ۱۳۵۸، تسخیر لانه جاسوسی به دست جنبش دانشجویی است. حالا این یک تاریخچه است، تا امروز هم ادامه دارد. در تمام دوران مختلف، در طول انقلاب، حوادث گوناگون، لحظه‌های حساس و خطیر، حضور دانشجویان مؤمن، معتمد، اله‌توا، با گذشت، توانسته فضا را در جهت صحیح هدایت کند.

● **عبدالخواهی**

جنبش دانشجویی در کشور ما در تاریخ ثبت شده و شناخته‌شده خود، همیشه ضد استکبار، ضد سلفه، ضد استبداد، ضد استخفاف و به شدت عدالت‌خواه بوده است. این میزابت جنبش دانشجویی ما از روز اول است تا امروز. اگر

● **مواجهه دشمن با جنبش دانشجویی**

● **صف اول مطالبه‌گری**

● **مهمیت نهاد دانشگاه**

● **اصف اول مطالبه‌گری**

● **پای اغتاشش به دانشگاه باز شد**

● **فاصله از زمین تا آسمان**

● **اصحاحه انقلاب به دست دانشجویان پس از تسخیر لانه جاسوسی**

● **دبیر گروه برنده؛ اکبر معصومی**
● **مصاحبه و گزارش؛ انسیه ریعی**

جنبش انقلابی

نگاهی به جنبش دانشجویی پس از پیروزی انقلاب اسلامی

جنبش دانشجویی از اوایل دهه ۲۰ در کشور آغاز شد و در برهه‌های تاریخی گوناگون نقش آفرینی کرد. از این رو برداختن به رسالت این جنبش در سال‌های پس از انقلاب اسلامی، امر مهمی است که نیاز است در وضعیت کنونی، به خوبی تبیین شود. پس از پیروزی انقلاب اسلامی در بهمن سال ۱۳۵۷، جنبش دانشجویی را می‌توان در سه دوره بررسی کرد.

● **دوره نخست**

یک حرکت مردمی فراگیر در کشور به وجود آمد که فضای دانشگاه را بر گرفت. در این میان، دانشجویان با هدف حفاظت از دستاوردهای انقلاب سعمی کردند با حضور در امور اجرایی به تحکیم ارکان نظام کمک کنند. عده‌ای به راه‌اندازی نشریه دست زدند و برخی نیز برای مقابله با نیروهای مخالف سازمان‌های سیاسی تشکیل دادند که قصد صیادره انقلاب را داشتند. به همین دلیل در دوره نخست پس از انقلاب، دانشگاه به یکی از پایگاه‌های مؤثر تحرک سیاسی در جامعه تبدیل شد. در نتیجه این بود که جریان‌های سیاسی با در اختیار داشتن حداقل آرا، در فضای دانشگاهی شکل مخصوص به خود را داشتند و این امر سبب شد اختلاف میان احزاب و گروه‌های مختلف در دانشگاه بالا بگذرد. در در دانشگاه‌های، گروه‌های مختلف دارای تابلوی اعلانات و دفتر مستقل مخصوص خود و کتابخانه ویژه بودند و در واقع دانشگاه به کلکسیون دفاتر نمایندگی سازمان‌های مختلف تبدیل شده بود که در آنجا درگیری‌ها را هدایت می‌کرد. در نهایت، تسخیرتد گریزی داخل دانشگاه، تسخیر لانه جاسوسی به دست دانشجویان پیرو خط امام (ره) و تعطیلی دانشگاه‌ها، پایانی بر دوره نخست جنبش دانشجویی پس از انقلاب به‌شمار می‌رود.

پیش از وقوع جنگ تحمیلی طمع در جریان جدایی‌طلب به اوج خود رسید و با تصور اینکه تشتت آرا و سرتیژه‌های داخلی به بالا‌ترین حد خود رسیده و نیروی دفاعی در ایران دچار ضعف است، جنگ تحمیلی علیه ایران را به راه انداختند. در ایسن میان، نکته‌ای که دشمنان از آن غافل شدند، جامعه‌شناسی جنگ بود. هشت سال جنگ تحمیلی علیه ایران، به عاملی برای ضرورت اتحاد در سطح جامعه و دانشگاه تبدیل شد. همچنین فضای ضدتذبّت پس از تروهای وسیع و کوثر در سال‌های ۱۳۶۰ و ۱۳۶۱، امکان پیدایش هر شکل جدیدی را منتفی می‌کرد و اساساً روجه ضد تکلیلاتی شدنیدی بر جامعه حاکم شد. در آن ایام، گرایش سیاسی مسلط در دانشگاه انجمن اسلامی بود؛ اما از اواسط جنگ، جناح‌بیند‌ی‌های سیاسی جدی در جامعه به وجود آمد؛ به گونه‌ای که در انتخابات مجلس سوم، آشکارا به برخورد‌های لفظی میان آنها انجامید و سرانجام انشعاب در جامعه روحانیت صورت گرفت که از آن پس به دو جناح چپ و راست موسوم شدند. در دانشگاه با پایان جنگ این دو گرایش چندان ملموس نبود. فقط انجمن‌های اسلامی که به چپ مذهب تمایل داشتند، مسلط بودند. دلیل آن هم در پیروزی جنبش دانشجویی بود. جنبش دانشجویی در کلی‌ترین تقسیم‌بندی، از دو طیف مذهبی و غیرمذهبی تشکیل می‌شد. طیف غیرمذهبی آن پس از انقلاب به دوره اول جنبش دانشجویی تبدیل شد و بیرون نظام تبدیل شد و بخشی از آن هم موضع قهرآمیز گرفت و دانشجویان بازمی‌گردد. تسخیر لانه جاسوسی، انقلاب فرهنگی در دانشگاه‌ها، حضور در جبهه‌های جنگ تحمیلی و… از اقدامات درخشان جنبش دانشجویی در دوران پس از پیروزی انقلاب اسلامی است که «آرمان‌خواهی» و «عدالت‌طلبی» او ویژگی اصلی آن است.

استحاکه

در دستور کار دشمن

مغضوب

دشمن

پیشینه جنبش دانشجویی در ایران

همه چیز از یک نقطه آغاز شد و در برهه‌های تاریخی گوناگون نقش آفرینی کرد. از این رو برداختن به رسالت این جنبش در سال‌های پس از انقلاب اسلامی، امر مهمی است که نیاز است در وضعیت کنونی، به خوبی تبیین شود. پس از پیروزی انقلاب اسلامی در بهمن سال ۱۳۵۷، جنبش دانشجویی را می‌توان در سه دوره بررسی کرد.

● **دوره نخست**
یک حرکت مردمی فراگیر در کشور به وجود آمد که فضای دانشگاه را بر گرفت. در این میان، دانشجویان با هدف حفاظت از دستاوردهای انقلاب سعمی کردند با حضور در امور اجرایی به تحکیم ارکان نظام کمک کنند. عده‌ای به راه‌اندازی نشریه دست زدند و برخی نیز برای مقابله با نیروهای مخالف سازمان‌های سیاسی تشکیل دادند که قصد صیادره انقلاب را داشتند. به همین دلیل در دوره نخست پس از انقلاب، دانشگاه به یکی از پایگاه‌های مؤثر تحرک سیاسی در جامعه تبدیل شد. در نتیجه این بود که جریان‌های سیاسی با در اختیار داشتن حداقل آرا، در فضای دانشگاهی شکل مخصوص به خود را داشتند و این امر سبب شد اختلاف میان احزاب و گروه‌های مختلف در دانشگاه بالا بگذرد. در در دانشگاه‌های، گروه‌های مختلف دارای تابلوی اعلانات و دفتر مستقل مخصوص خود و کتابخانه ویژه بودند و در واقع دانشگاه به کلکسیون دفاتر نمایندگی سازمان‌های مختلف تبدیل شده بود که در آنجا درگیری‌ها را هدایت می‌کرد. در نهایت، تسخیرتد گریزی داخل دانشگاه، تسخیر لانه جاسوسی به دست دانشجویان پیرو خط امام (ره) و تعطیلی دانشگاه‌ها، پایانی بر دوره نخست جنبش دانشجویی پس از انقلاب به‌شمار می‌رود.

پیش از وقوع جنگ تحمیلی طمع در جریان جدایی‌طلب به اوج خود رسید و با تصور اینکه تشتت آرا و سرتیژه‌های داخلی به بالا‌ترین حد خود رسیده و نیروی دفاعی در ایران دچار ضعف است، جنگ تحمیلی علیه ایران را به راه انداختند. در ایسن میان، نکته‌ای که دشمنان از آن غافل شدند، جامعه‌شناسی جنگ بود. هشت سال جنگ تحمیلی علیه ایران، به عاملی برای ضرورت اتحاد در سطح جامعه و دانشگاه تبدیل شد. همچنین فضای ضدتذبّت پس از تروهای وسیع و کوثر در سال‌های ۱۳۶۰ و ۱۳۶۱، امکان پیدایش هر شکل جدیدی را منتفی می‌کرد و اساساً روجه ضد تکلیلاتی شدنیدی بر جامعه حاکم شد. در آن ایام، گرایش سیاسی مسلط در دانشگاه انجمن اسلامی بود؛ اما از اواسط جنگ، جناح‌بیند‌ی‌های سیاسی جدی در جامعه به وجود آمد؛ به گونه‌ای که در انتخابات مجلس سوم، آشکارا به برخورد‌های لفظی میان آنها انجامید و سرانجام انشعاب در جامعه روحانیت صورت گرفت که از آن پس به دو جناح چپ و راست موسوم شدند. در دانشگاه با پایان جنگ این دو گرایش چندان ملموس نبود. فقط انجمن‌های اسلامی که به چپ مذهب تمایل داشتند، مسلط بودند. دلیل آن هم در پیروزی جنبش دانشجویی بود. جنبش دانشجویی در کلی‌ترین تقسیم‌بندی، از دو طیف مذهبی و غیرمذهبی تشکیل می‌شد. طیف غیرمذهبی آن پس از انقلاب به دوره اول جنبش دانشجویی تبدیل شد و بیرون نظام تبدیل شد و بخشی از آن هم موضع قهرآمیز گرفت و دانشجویان بازمی‌گردد. تسخیر لانه جاسوسی، انقلاب فرهنگی در دانشگاه‌ها، حضور در جبهه‌های جنگ تحمیلی و… از اقدامات درخشان جنبش دانشجویی در دوران پس از پیروزی انقلاب اسلامی است که «آرمان‌خواهی» و «عدالت‌طلبی» او ویژگی اصلی آن است.

● **دوره دوم**
پس از پایان جنگ تحمیلی وضعیت گذشته ایسان گرفته، بحث‌ها و اختلاف‌نظر‌هایی که در دوره جنگ مسکوت مانده بود، ابتدا به‌صورت تعریف مطرح شد و سپس به‌صورت آشکار توسعه یافت. جنبش دانشجویی و مشارکت اقتضایی در دوره اول جنبش دانشجویی جدیدی در سطح جامعه و سپس در دانشگاه مستهم که از دل آنها شکل‌های دانشجویی جدیدی پدیدمی‌آیند.

● **دوره سوم**
اصلاحات در دوران پس از انقلاب در راسته اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی صورت گرفت. در سال ۱۳۷۷ حدود ۲۶ نشریه دانشجویی در دانشگاه‌های سراسر کشور منتشر می‌شدند.

● **پای اغتاشش به دانشگاه باز شد**

● **مهمیت نهاد دانشگاه**

● **اصف اول مطالبه‌گری**

^[1] همه چیز از یک نقطه آغاز شد و در برهه‌های تاریخی گوناگون نقش آفرینی کرد

^[2] همه چیز از یک نقطه آغاز شد و در برهه‌های تاریخی گوناگون نقش آفرینی کرد

تقویم انقلاب

دانشجوی ضد نیکسون

سید مهدی حسینی

مورخ و پژوهشگر

در دهه ۲۰ و اوایل دهه ۳۰ شمسی و پس از سقوط حکومت رضاخان، فضای جامعه کمی بازتر شد و فعالیت‌های سیاسی در بین دانشجویان دانشگاه تهران (به منزله تنها مؤسسه مدرن و به‌روز آموزش عالی در ایران آن روزگار) به حد چشمگیری افزایش یافت. مدتی پس از جریان کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ اعلام شد، روابط میان ایران و بریتانیا که در زمان حضور محمد مصدق در جایگاه نخست‌وزیری قطع شده بود، بار دیگر از سر گرفته خواهد شد و ریچارد نیکسون، معاون رئیس‌جمهور وقت آمریکا برای انجام دیداری رسمی به ایران خواهد آمد. این موارد و اتفاقات سیاسی آن روزگار، بهانه لازم برای انجام اعتراضات بیشتر از سوی جوانان را فراهم کرد و در تاریخ ۱۴ آذر به سفارش نهضت مقاومت ملی، دانشجویان فعال و سیاسی در کلاس‌ها سخنرانی کردند و از همان روز محوطه دانشگاه تهران به سمت ناآرامی رفت. دولت هم که توانایی مدیریت چنین رخدادهایی را نداشت، برای جلوگیری از هر گونه اقدام ادامه‌دار، این اعتراضات را سرکوب کرد.

سربازان مسلح و نیروهای ویژه ارتشی پس از هجوم همه‌جانبه به دانشگاه تهران، به کلاس‌های درس حمله و در اقدامی ضربتی صدها دانشجو را بازداشت و زخمی کردند. این وضعیت سخت و اعتراضات و سرکوب‌ها تا دو روز بعد ادامه داشت و نیروهای امنیتی با حضور در دانشکده فنی دانشگاه تهران، اقدام به تیراندازی کردند و به واسطه همین مسئله موجب مرگ سه دانشجوی این دانشکده به نام‌های احمد قندجی، آذر (مهدی) شریعت‌رضوی و مصطفی بزرگ‌گنیا شدند. با وجود این حواشی، روز ۱۷ آذر نیکسون به ایران آمد و در مراسمی تشریفاتی در دانشگاه تهران که با حضور گسترده نیروهای نظامی برگزار شد، دکترای افتخاری رشته حقوق را از این دانشکده دریافت کرد.

وقایع رخ داده در آذر ۱۳۳۲، نشان‌دهنده واکنش دولت کودتا به فعالیت‌های داوطلبانه و خودجوش دانشجویی بود که در ادامه آن سرکوبی نظام‌مند روی داد و تعدد زیادی از دانشجویان در این میان آسیب دیدند.

رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیداری که با استادان و دانشجویان در ۲۴ آذر سال ۱۳۸۷ و در دانشگاه علم و صنعت داشتند، به تاریخچه این واقعه اشاره کرده و فرمودند: «۱۶ آذر در سال ۱۳۳۲ که در آن سه نفر دانشجو به خاک و خون غلتیدند، تقریباً چهار ماه بعد از ۲۸ مرداد اتفاق افتاده؛ یعنی بعد از کودتای ۲۸ مرداد و آن اختناق عجیب سرکوب عجیب همه نیروها و سکوت همه ناگهان به وسیله دانشجویان در دانشگاه تهران یک انفجار در فضا و در محیط به وجود می‌آید. چرا؟ چون نیکسون که آن وقت معاون رئیس‌جمهور آمریکا بود، آمد ایران. به عنوان اعتراض به آمریکا، به عنوان اعتراض به نیکسون که عامل کودتای ۲۸ مرداد بودند، این دانشجویان در محیط دانشگاه اعتصاب و تظاهرات می‌کنند، که البته با سرکوب مواجه می‌شوند و سه نفرشان هم کشته می‌شوند. حالا ۱۶ آذر در همه سال‌ها، با این مختصات باید شناخته شود. ۱۶ آذر مال دانشجویی ضد نیکسون است، دانشجویی ضد آمریکاست، دانشجویی ضد سلطه است.»

از قاضی محمد تا قاسملو

گروهک‌های تجزیه‌طلب ۱

چنانکه شیوه صهیونیست‌های چپ است، پیوسته از همین زمان ستاره اقبال او طلوع کرد او در جریان حوادث مربوط به الکساندر دویچک تمایلات غربی خود را آشکار کرد و به عراق رفت و در آنجا با کمک مالی «موساد» به انتشار نشریه «کوردستان» ادامه داد. قاسملو کوشید در عین پیوند با غرب، مناسبات حسنه خود را با حزب منحل «توده» و بلوک شرق نیز حفظ کند. در روزهای پیروزی انقلاب، قاسملو بلافاصله به ایران آمد و به سرعت به تشکیل حزب «دموکرات کوردستان ایران» دست زد و خود دبیرکل آن شد.

در سال‌های اولیه، بعد از انقلاب اسلامی با توجه به ضعف دولت مرکزی، تقاضای اقوام برای خودمختاری و خودگردانی و بهبود اوضاع اقتصادی شدت گرفت. در کوردستان دو گروه عمده، یعنی حزب دموکرات کوردستان و سازمان کومله به تجدید سازمان دست زدند و خواستار خودمختاری محلی شدند و نیروهای پیش‌مرگ ایجاد کردند. افزون بر آنها، در مهاباد نیز شیخ عزالدین حسینی، امام‌جمعه این شهر، در مقام رهبر معنوی کردها، خواستار خودمختاری کوردستان شد. در سننجد احمد مفتی‌زاده، رهبر مذهبی این منطقه نیز از حق خودمختاری حمایت کرد.

بدین‌سان، حزب «دموکرات کوردستان ایران»، که به دستور باقروف و از سوی سرهنگ صلاح‌الدین کاظم‌اف، افسر عالی‌رتبه «ارتش سرخ» به منزله یک جریان شوروی‌گرا تأسیس شد، این بار با تلاش قاسملو به عنوان یک جریان وابسته به غرب و «موساد» تجدید سازمان یافت. قاسملو در عین حال کوشید عناصر توده‌ای و شوروی‌گرای کرد را که به رهبری عزیز یوسفی نفوذ بیشتری داشتند، جذب کند. با مرگ یوسفی در سال ۱۳۵۷، رهبری این جناح به دست غنی بلوریان افتاد و او در سال ۱۳۵۸ به نفر دوم «حزب دموکرات» بدل شد. بلوریان به راحتی می‌توانست دبیرکل را به دست گیرد، ولی تحت‌تأثیر ترندهای محبت‌آمیز قاسملو اغوا شدند. «حزب دموکرات» با شعار «دموکراسی برای ایران، خودمختاری برای کوردستان» فعالیت خود را آغاز کرد.

حزب «دموکرات کوردستان ایران» در نخستین ماه‌های فعالیت خود میلیون‌ها دلار از «ناتو» دریافت کرد و همزمان با گروهک «پیکار» نخستین جریانی بود که وارد مبارزه مسلحانه با نظام نوپای جمهوری اسلامی شد و به سرعت به اخذ مبالغ کلان پول و مقادیر معتدبه اسلحه از رژیم صدام موفق شد. قاسملو در تیرماه ۱۳۶۸ در اتریش ترور شد.

دو جمهوری را در هم پیچید و قاضی محمد ۱۱ ماه بعد از تأسیس جمهوری کوردستان، در همان محلی که اعلام جمهوری کرده بود، در ۱۰ فروردین ۱۳۲۶ ش به دست رژیم پهلوی به دار آویخته شد. دومین فرد مشهور در این گروهک «عبدالرحمن قاسملو» است. وی از اعضای حزب منحل «توده» بود که پس از کودتای ۲۸ مرداد ۳۲ به خدمت «ساواک» درآمد و سپس به چکسلواکی رفت. برادر او به نام «اسماعیل قاسملو» در ایران ماند و به عنوان عامل «ساواک» به کار در کارخانه ماشین‌سازی تبریز مشغول شد و گروه‌های مخالف رژیم را لو می‌داد. قاسملو در پراگ زیر نظر علی گلاویز و حسن قزلچی به عنوان یک کارمند ساده «حزب توده» در انتشار نشریه‌ای به نام «کوردستان» مشارکت داشت و در قبال کار خود حقوق دریافت می‌کرد. قاسملو همزمان از طریق بورسیه‌هایی که حزب کمونیست چکسلواکی در اختیار اعضای حزب قرار می‌داد، به تحصیل دانشگاهی مشغول شد و در سال ۱۳۴۴ رساله دکتری خود را با عنوان «کوردستان و کردها» به چاپ رسانید، که در آن به نحو آشکاری تر «استقلال کوردستان بزرگ» (شامل کوردستان ایران، ترکیه، عراق، سوریه) را مطرح کرد. قاسملو با یک زن یهودی چک ازدواج کرد و تحت‌تأثیر شدید او به غرب گرایش یافت. در همین دوران، او از طریق همسرش وارد رابطه اطلاعاتی با سازمان جاسوسی اسرائیل («موساد») شد و به دستور «موساد» به موضع «سوسیالیسم دموکراتیک»،

میرجعفر باقروف، دیکتاتور آذربایجان، عده‌ای از فنودال‌ها و سران عشایر و منتقدین منطقه را به باکو دعوت کرد. از جمله قاضی محمد... عمر آقای شکاک و قاسم آغا... که نمایندگان فنودالیسم و از مالکین بسوکان بودند... باقروف از مدعوین به باکو خواست که در مهاباد حزبی به نام «دموکرات کوردستان ایران» با شعار «خودمختاری» (الگوی «فرقه دموکرات آذربایجان») به وجود آورند... قاضی محمد، بعد از بازگشت از سفر دوم در روز ۲۵ مرداد ۱۳۲۴ در اجتماع اعضای جمعیت پیشنهاد کرد جنبش از حالت مخفی بیرون آید و آشکارا زیر عنوان حزب دموکرات کوردستان فعالیت کند. به این ترتیب، حزب موجودیت یافت و برنامه خود را در قالب مواد هشت‌گانه‌ای منتشر کرد که عبارت بودند از: درخواست خودمختاری برای کردها تا به رسمیت‌شناختن زبان کردی و تشکیل انجمن ولایتی کوردستان و... در بهمن ۱۳۲۴، طی مراسمی موجودیت دولت خودمختار کوردستان از سوی قاضی محمد در میدان «چارچرا»ی مهاباد اعلام شد.

روند تحولات منطقه و توافق دولت شوروی با ایران منبسی بر خروج نیروهای این کشور بعد از جنگ از ایران، و دست‌کشیدن از حمایت دو دولت خودمختار آذربایجان و کوردستان در قبال اعطای امتیاز نفت شمال به شوروی، و مهم‌تر از آن اولتیماتوم آمریکا به شوروی مبنی بر حمله نظامی به آن کشور در صورت خارج‌نکردن نیروهایش از ایران، تومار عمر

دهلیز

حکومت اسلامی و ایرانیان

مروری بر علل سقوط رژیم دیکتاتوری پهلوی

بر آن داشت که قلیان را از دربار برچیند؟ و آنگاه که ناصرالدین شاه از او پرسید: «چه کسی قلیان را حرام کرده است؟» پاسخ داد: «آنکه مرا بر تو حلال کرده است.» آیا این جریان نشان از ریشه اصل ولایت فقیه در دل و جان مردم ایران ندارد؟ سرهنگ آخوندف، عنصر فراماسونری که اصولاً در میان ملت ایران نریسته و از رژیم ترار هویت روسی گرفته بود و در ارتش آن دولت خدمت می‌کرد، نزدیک به دو سده پیش در نوشته‌های خود به نکوهش حکومت دینی برخاسته و آن را دسپوتیزم (دیکتاتوری) دینی خوانده است... این آورده نشان می‌دهد، شرعی و قانونی نبودن حکومت‌ها جز حکومت اسلامی از زمان‌های دور در میان مردم کوچه و بازار به درستی ریشه داشته است که عناصر وابسته به سازمان فراماسونری را این گونه پریشان و آشفته و نگران داشته و به چنین نوشته‌هایی وادار کرده است.»

حافظه

کشتی‌سواران غارتگر

مروری بر چگونگی سلطه اروپاییان بر جهان

دریایی آن زمان شناخته می‌شد، «آرمادا» نام داشت که یک ناوگان باشکوه از ۱۳۰ کشتی جنگی را تشکیل می‌داد و از نیروی نظامی قدرتمندی شامل ۳۰ هزار ملوان و سرباز، توپ‌خانه قوی، تجهیزات لازم برای محاصره شهرها، بیمارستان نظامی و غیره برخوردار بود. این ناوگان عظیم با فرماندهی «دوک مدینا سیدونیا» عازم انگلستان شد تا خاک انگلستان را تصرف کرده و شهر لندن را اشغال کند.

جنگ مراحل مختلفی را طی کرد و انگلیسی‌ها که در کنار خاک خود می‌جنگیدند، با استفاده از این موقعیت و به کارگیری ترندها و شگردهای پیچیده‌تر توانستند کار را یکسره کنند. در روز هشتم اوت سال ۱۵۸۸ میلادی، ناوگان دریایی شکست‌ناپذیر اسپانیایی در مقابل بندر گراولینس انگلیس درهم شکسته شد و این سرآغاز برتری دریایی انگلستان بر دیگر رقبای استعمارگر اروپایی بود. جنگ در دریا به نفع بریتانیا خاتمه یافت؛ از این زمان به بعد، سلطه دریایی بریتانیا بر آب‌های جهان تکمیل شد و آنها توانستند این سلطه را تا پس از جنگ جهانی دوم ادامه دهند.

یکی از عوامل مهم در تسلط بریتانیا بر بخش وسیعی از عالم، قدرت نیروی دریایی این استعمارگر بود. این قدرت روز به روز افزایش یافت و در اواسط قرن هجدهم میلادی تا اواسط قرن بیستم میلادی، حدود دو قرن، نیروی دریایی پادشاهی بریتانیا، نیرومندترین نیروی دریایی جهان بود و به وسیله آن، رژیم بریتانیا، از سال ۱۸۱۵ میلادی تا نزدیک به ۱۹۴۰ میلادی، بر همه قدرت‌های جهان چیره شد. با رشد روزافزون قدرت نیروی دریایی، انگلیسی‌ها موفق شدند به استرالیا، نیوزیلند و تعدادی از جزایر اقیانوس آرام وارد شوند و امپراتوری استعماری خود را تا جنوب شرقی‌ترین نقاط کره زمین گسترش دهند.

این برتری پس از پیروزی در نبرد «آرمادا» و شکست نیروی دریایی اسپانیا حاصل شد. ماجرا این بود که از اوایل قرن شانزدهم، به تدریج با قدرت یافتن نیروی دریایی انگلستان، کشتی‌های انگلیسی و دزدان دریایی دولت انگلیس، مانند «فرانسیس دریک» بی‌وقفه در اقیانوس اطلس به کشتی‌های اسپانیایی حمله می‌کردند که معمولاً از متصرفات اسپانیا در قاره آمریکا بودند. در سال ۱۵۸۵ میلادی، فرانسیس دریک چند پایگاه مهم اسپانیایی‌ها را در قاره آمریکا و اروپا غارت کرد و پیروزمندانه به انگلستان بازگشت.

به این ترتیب، کاسه صبر فیلیپ دوم لبریز شد و تصمیم گرفت بزرگ‌ترین عملیات نظامی آن دوران را علیه انگلستان انجام دهد. نیروی دریایی اسپانیا که بزرگ‌ترین نیروی

خطای هائهای

مصطفی قربانی
دکتری علوم سیاسی

برجسته‌سازی و ضریب دادن به آسیب‌ها و مشکلات جامعه ایران و در نقطه مقابل، سانسور، حذف و نادیده گرفتن دستاوردها و به طور کلی، حوزه‌های قدرت و قوت جامعه دشمن در جنگ شناختی برای ایجاد خطای محاسباتی نزد مردم، نخبگان و مقامات ایرانی است. تمرکز دشمن بر این شیوه در کنار وجود برخی زمینه‌های عینی داخلی، در مواردی سبب ایجاد قضاوت‌های نادرستی نزد برخی مخاطبان وطنی از وضعیت قدرت نظام و موقعیت کشوری می‌شود. این در حالی است که در کنار ضعف‌ها و آسیب‌ها، نقاط قوت و دستاوردهای بی‌شماری هم در داخل کشور وجود دارد که برای داشتن یک تصویر و قضاوت دقیق و منطبق با واقعیت‌ها، باید با دیدی همه‌جانبه، در کنار دیدن ضعف‌ها، به قوت‌ها هم توجه داشت. در متن حاضر ضمن بررسی این موضوع، دلایل آن و چگونگی مواجه شدن با آن نیز به صورت مختصر واکاوی می‌شود.

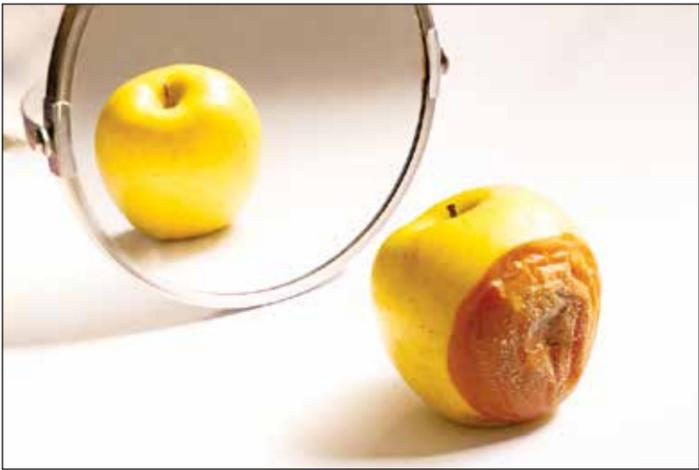
روشن‌شناسی ارزیابی قدرت

«قدرت» مفهومی ذوابعاد است که بنا به طبیعتی که دارد، در ارزیابی آن باید تمامی این ابعاد و ارکان مدنظر قرار گیرد. در واقع، قدرت مفهومی است که ابعاد ملموس (مادی) و غیر ملموس (معنوی) دارد و برای ارزیابی قدرت هر عاملی اعم از فرد یا کشور، باید به مجموعه این ابعاد توجه کرد. با توجه به آنچه گفته شد، یکی از مهم‌ترین آسیب‌های روش‌شناسانه در ارزیابی قدرت و موقعیت جمهوری اسلامی ایران، تک‌بعدی یا تک‌عاملی دیدن قدرت آن

است؛ به این معنا که در ارزیابی عامه، به طور معمول، شاخصه‌های اقتصادی و به طور کلی، وضعیت اقتصادی کشور ملاک ارزیابی قدرت نظام قرار می‌گیرد. حال اگر چه اقتصاد و شاخصه‌های اقتصادی به حتم یکی از مهم‌ترین معیارهای ارزیابی قدرت هر نظام سیاسی است، اما معیارهای ارزیابی قدرت هر کشوری، فقط شاخصه‌های اقتصادی نیست. اساساً مخاطب وطنی در این وضعیت گرفتار «خطای هاله‌ای» شده است؛ خطایی که در آن، مخاطب به دلیل با اهمیت دانستن یک بعد مسئله، سایر ابعاد آن را نادیده می‌گیرد. بر این اساس، در وضعیت کنونی به دلیل آنکه مسائل اقتصادی کشور تداوم، عینیت و عمومیت بیشتری دارد، افکار عمومی و حتی نخبگی با دقت در این موضوع، از سایر ابعاد قدرت نظام غفلت کرده و بدون توجه به سایر ابعاد و حوزه‌های قدرت نظام، صرفاً شاخصه‌های اقتصادی را ملاک ارزیابی قدرت نظام قرار می‌دهد.

دلایل شکل‌گیری خطای هاله‌ای

چرایی و دلایل شکل‌گیری این خطای هاله‌ای در ذهن مخاطبان وطنی، افزون بر وجود مشکلات اقتصادی متداوم و مترکم، به دو عامل دیگر برمی‌گردد: اول جنگ شناختی دشمن که طی آن تلاش می‌شود با مگس‌وار نشستن روی مشکلات اقتصادی، علیه ایده‌ها، ساختارها، سیاست‌ها، رفتارها، کارگزاران و در مجموع، هر آنچه رنگ و بویی از نظام دارد، عملیات روانی انجام دهد تا در معرض اعتبارزدایی و تخریب قرار گیرد. عامل دیگر شکل‌گیری خطای هاله‌ای در ارزیابی قدرت نظام، به ضعف در تبیین دقیق، سریع و به موقع اوضاع کشور و مشکلات آن از یکسو و توانمندی‌های نظام از سوی دیگر برمی‌گردد. در واقع، در مقابل سَم‌پاشی‌های روانی رسانه‌ای جبهه دشمنان، اقدامات رسانه‌ای اثر بخش برای خنثی‌سازی اقدامات رسانه‌ای دشمنان و بازگویی توانمندی‌های نظام صورت نمی‌گیرد.

چه باید کرد؟

برای جلوگیری از تشدید این خطای هاله‌ای باید تلاش شود منظومه قدرت نظام، یعنی همه ابعاد و حوزه‌های قدرت نظام، به طور دقیق و واقعی، آنگونه که رهبر معظم انقلاب در دیدار با مسئولان نظام (۱۴۰۱/۱/۲۳) تأکید داشتند، دیده شود. در توضیح بیشتر باید گفت، پایداری نظام در وضعیت جنگ ترکیبی جامع و حداکثری دشمن، توسعه نفوذ منطقه‌ای و ایجاد محور مقاومت اسلامی در منطقه، پیشرفت‌های علمی و تکنولوژیک در حوزه‌های مختلف، دستیابی به قدرت دفاعی بازدارنده و راهبردی، تثبیت سازوکارهای مردم‌سالاری دینی، ایجاد امنیت پایدار و... بخش‌هایی از قدرت نظام است که همگی تحت‌الشعاع مسائل و مشکلات اقتصادی قرار گرفته و سبب شده است تصویری دقیق از منظومه قدرت نظام نزد افکار عمومی شکل نگیرد. یک نکته مهم که از بحث بالا نتیجه گرفته می‌شود، این است که بخشی از آنچه سبب شکل‌گیری خطای هاله‌ای از قدرت نظام شده، اساساً ماهیت پروژه‌های دارد؛ یعنی در اثر تلاش‌های برنامه‌ریزی شده دشمن ایجاد شده است. بنابراین، در نقطه مقابل باید تلاش شود ضمن خنثی‌سازی عملیات روانی رسانه‌ای دشمن، تصویری دقیق از منظومه قدرت نظام نزد افکار عمومی شکل گیرد. در تلاش برای این منظور نیز افزون بر تبیین سریع، دقیق و به موقع رویدادها و روندهای کشور، باید در حوزه‌های مختلف کوشید تا با انکا بر داده‌های تاریخی، حافظه تاریخی توده‌های مردم را زنده کرد. در واقع، دستاوردها و حوزه‌های قدرت جمهوری اسلامی اگر با رویکردی تاریخی مورد توجه قرار گیرند، بیش از پیش اهمیت خود را پیدا می‌کنند؛ نکته‌ای که تا کنون توجه چندانی به آن نشده است. برای نمونه، یکی از مهم‌ترین دستاوردها و حوزه‌های قدرت جمهوری اسلامی، حوزه دفاعی است که در این حوزه بر تمامی ضعف‌ها

و مسائل تاریخی فائق آمده است و اکنون اگر با رویکردی تاریخی تبیین شود، اهمیت آن بیشتر نمایان می‌شود. برای نمونه، وقتی نیروی دریایی سپاه در اقدامی غرورآفرین، نفت‌کش انگلیسی را در خلیج فارس توقیف کرد یا وقتی نیروی هوافضای سپاه، پهپاد آمریکایی گلوبال هاوک را سرنگون کرد، بهترین فرصت برای تبیین نقش قدرت دفاعی نظام و نمایاندن هر چه بیشتر این حوزه از قدرت نظام بود که متأسفانه از آن بهره‌برداری لازم صورت نگرفت. در مواجهه با این قضایا کافی بود به سرنگونی هواپیمای مسافربری کشورمان به دست آمریکا یا نقش انگلیس در جداسازی هرات از ایران در اوایل دوره قاجار و در مقاطع دیگری، چون اشغال ایران در جنگ جهانی دوم و... اشاره می‌کردیم. توضیح آنکه در همه این قضایای تاریخی چون قدرت دفاعی بازدارنده نداشتیم، آن وقایع تلخ رخ می‌داد، اما اکنون چون قدرت دفاعی بازدارنده داریم، می‌توانیم انگلیس و آمریکا را در خلیج فارس تحقیر کنیم و این همان انگلیس و آمریکایی هستند که در طول تاریخ جنایت‌های متعددی علیه ملت ایران مرتکب شده‌اند. بهره‌برداری نکردن از اینگونه فرصت‌ها برای نمایاندن اهمیت قدرت دفاعی کشور در حالی است که دشمن در جنگ شناختی مردم همواره می‌کوشد میان حوزه دفاعی با معیشت مردم دوگانه‌سازی کند. بنابراین، اهمیت قدرت دفاعی برای افکار عمومی، آنگونه که شایسته است، نمایان نمی‌شود. مبتنی بر این مطالب، راهکار مقابله با این روندها، دقیقاً خلاف دشمن عمل کردن است، یعنی اولاً باید به طور جدی جهاد در عرصه تبیین‌گری و روشنگری را در اولویت گذاشت و ضمن تبیین خباثت دشمنان و افشای جنگ ترکیبی آنها در وارونه‌نمایی واقعیت‌ها و دستاوردهای انقلاب و نظام اسلامی، به تنویر اذهان مردم و جوانان دست زد و داشته‌ها و توانمندی‌های کشور در عرصه‌های گوناگون را به رخ کشید.

آفاق

چهره پنهان سیاست - ۶۴

روابط فریبنده

سفرنامه‌های ابوالحسن خان ایلچی، میزاصالح شیرازی و سلطان الواعظین، نمونه‌هایی از خودباختگان و مروجان سطحی‌نگر فرهنگ غرب هستند. توصیف و ستایشی که ایلچی خان در سفرنامه خود به نام «حیرت‌نامه» از زیبایی زنان انگلیسی و آزادی‌های جنسی در انگلستان می‌کند، بخشی از شیفتگی او به ابتدال فرهنگی را نشان می‌دهد که آرزوی می‌کند: «حق تعالی شانه، علیم و خبیر است که مکر من آرزو از خدا کرده‌ام که کاش نسون ایران را به عفت و عصمت زنان انگلیسی بهره‌ور گرداند، چنانکه آزاد و مختارند و کسی را بر ایشان تسلطی نیست.» (ایلچی خان، ۱۳۶۴: ۹۴)

نقدهای بسیاری به این نوع سفرنامه‌ها ایراد شده است؛ اما نقدی که دکتر عبدالهادی حائری به سفرنامه ایلچی خان دارد و پیامدهایی از جنس نفوذ منفی که سفرنامه او بر سده بیستم ایران گذاشته، شنیدنی است. از نظر حائری، ایلچی خان رویه استعماری تمدن بورژوازی غرب را در بونه فراموشی برو از کنار جنبه‌هایی از رویه دانش و کارشناسی و پیشرفت‌های نوین انگلیس‌ها سادنگری گذشته و نسبت به بسیاری از ویژگی‌های منفی تمدن غرب گرایش سخت هواخواهانه نشان داد و در حقیقت تقلیدی کورکورانه از غرب را توصیه کرد. نتایج دیدگاه‌های محققانی، مانند «نای» این است که آمریکا و غرب از طریق تماس‌های فرهنگی و دانشگاهی موفق به تولید قدرت نرم و جاذبه‌های فوق‌العاده‌ای شده‌اند؛ به گونه‌ای که بیشتر کسانی که برای تمنای دانش و فناوری به غرب مهاجرت یا سفر کرده‌اند، ضمن اینکه جذب ارزش‌ها و فرهنگ آنها شده‌اند، ناقل و مروج آن ارزش‌ها در جامعه خود و چه بسا مدافع سیاست‌های آنها نیز بوده‌اند.

سیامک باقری

دکترای علوم سیاسی

می‌گویند پطر کبیر وقتی که در هلند تحصیل می‌کرد، در جواب به این دغدغه همیشگی خویش که چرا ملت روسیه مانند هلندی‌ها به ترقی و پیشرفت رسیده‌اند، ناگهان طی مکاشفه‌ای کاملاً علیمانه دریافت که هر چه هست، در این نکته مستتر است که مردم هلند هر روز صبح ریش‌های‌شان را با تیغ می‌تراشند... و بعد چون به روسیه بازگشت، نهضتی عظیم علیه ریش به راه انداخت و دستور داد همه ریشوهای خائن را دستگیر کنند و ریش‌های‌شان را در ملاءعام پتراشند تا مملکت پیشرفت کند و همچون هلند به ترقیات عالی دست یابد. (آوینی، ۱۳۷۰: ۱۴)

داستان پطر کبیر نمونه‌ای از مجذوب شدن پیشرفت‌ها و موفقیت‌های هلند است که او را به تحسین و تقلید از آداب و ارزش‌های این کشور متماثل کرد و دانست. نظیر پطر کبیر در جوامع مختلف، از جمله ایران بسیار زیادند. سفرهایی که برخی از نخبگان ایرانی در دوره قاجار به غرب داشته‌اند، یکی از این مصادیق است. سفرنامه‌های آنها دلیلی بر همان حالت و روحیه است که پطر کبیر در سفر به هلند پیدا کرد، منتها با این تفاوت که نخبگان ایرانی به گونه‌ای مجذوب بصری و خودباخته پیشرفت غرب و جاذبه فرهنگی آن شدند که از استعمار و سلطه غربی و پیامدهای آن برای جامعه ایران غافل شده و چه بسا توجیه‌گر یا دعوت‌کننده استعمارگران در ایران هم شدند.

تبیین

جنگ روایت‌ها و جهاد تبیین - ۲۷

نوآوری و خلاقیت

تصور کرد؛ در حالی که در بقیه ساحات‌های معرفتی، چون تفسیر و اصول معارف اخلاق و آداب اسلامی و همه علوم اجتماعی و عرصه‌های تبیینی به مراتب این نوآوری و استدلال‌ها سهل‌تر و آسان‌تر قابل تصور است که باید از آنها نهایت بهره را جست. رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار با مسئولان سازمان تبلیغات اسلامی سراسر کشور در تاریخ ۱۳۷۲/۲/۶ درباره نوآوری در بیان و استدلال‌ها اینگونه فرمودند: «باید نوآوری کنید. همه قدرت‌های انسانی و فکری خودتان را به کار ببندازید، برای اینکه حرف حق را با شیوه‌های نو، با زبان‌های جدید و با استدلال‌های تازه و آرایش خوب بیان کنید... اگر ما یک مطلب واحد را هم که دیگران فراهم کرده باشند بخواهیم بیان کنیم، چند گونه می‌توانیم بیان کنیم. باید بگردیم شیوه خویش را پیدا کنیم؛ چه برسد به اینکه بخواهیم مطالب را با استدلال‌ها و شیوه‌های گوناگون بیان کنیم. می‌شود مطالب جدید خلق و تولید کرد. شما به قول صائبیه: «یک عمر می‌توان سخن از زلف یار گفت»؛ تا زمان ظهور ولی عصر (ارواح‌فداه)، بعد از آن را ما نمی‌دانیم چگونه است؛ اما تا زمان ظهور آن بزرگوار، هر چه طول بکشد، اگر هزاران متفکر بیایند، از همین منابع فعلی ما، هزارها هزار حرف نو و جدید می‌توانند بیرون بیاورند. خیال نکنید که آر‌ها را بیخته‌اند و غریبل‌ها را آویخته‌اند؛ هر چه بوده، گویندگان گذشته گفته‌اند و قضیه تمام شده است. خیر؛ این حرف‌ها نیست». این موضع حکیمانه و مشوقانه، یعنی عرصه برای نوآوری روشی و محتوایی در راستای جهاد تبیین است.

امیر قلی‌زاده

کارشناس فرهنگی

در دوران کنونی و با پیشرفت‌های سریع علوم در عرصه‌های گوناگون فرهنگ و فناوری که به عصر «انفجار اطلاعات» لقب یافته از یک سو و درخشش اسلام ناب محمدی (ص) و اوج‌گیری تفکر فرهنگی انقلاب اسلامی در سراسر جهان و ایجاد عرصه‌های جدید برای تعمیم و بسط ندای تعالیم آسمانی از سوی دیگر، لزوم شناخت عمیق‌تر از مسئله جهاد تبیین و توجه به اصول و راهکارها و شیوه‌های آن مضاعف شده است. تبیین مفاهیم، هنری بزرگ است و شخصی که عهده‌دار این امر خطیری می‌شود، یک هنرمند بزرگ است. هنر تبیین در به کار گرفتن شیوه‌های مؤثر در انتقال پیام‌های مد نظر است. یکی از مهم‌ترین الزامات در جهاد تبیین «نوآوری» است. مجاهدان عرصه جهاد تبیین باید تمام قدرت و خلاقیت خود را به کار ببرند تا بتوانند مطالب حقه خود را با شیوه‌های نوین، با زبان روزآمد و استدلال‌های جدید و یک چیش مناسب در اختیار مخاطبان خود قرار دهند. یک مطلب را می‌توان به گونه‌های مختلفی بیان کرد، اما کسی که دغدغه تبیین حقایق و واقعیت‌های مرتبط با انقلاب و اسلام و کشور را دارد، لازم است خود را به بهترین شیوه بیان مسلح و مجهز کند و به مهارت اندوزی روشی و محتوایی در زمینه تبیین مستمر بیندیشد. برای نمونه، در بحث‌های فقهی که فقها تمام تلاش‌شان در بیان احکام و استنباط احکام بوده، با تمام تلاش‌های مخلصانه حرف‌های گفته و فکرهای نو می‌توان

سیاست نامه

سیدمحمد کاظم یزدی - ۵۵

استحاله مشروطه

فتح‌الله پریشان
دبیر گروه اندیشه

«درس‌های مشروطه» از بیان رهبر معظم انقلاب در مقام اندیشمندی فقیه، تاریخ‌شناس و اسلام‌شناس شنیدنی و سرشار از عبرت‌آموزی است. در شماره‌های اخیر این ستون، حدود هفت مورد از آنها را مرور کردیم. در ادامه درس‌های دیگر این مقطع تأثیرگذار در سرنوشت گذشته و حال ملت ایران را بازخوانی می‌کنیم.

۸- استحاله مشروطه؛ استحاله یک حرکت و انقلاب مردمی همواره در کانون توجه و طراحی مخالفان و دشمنان آن قرار دارد. این موضوع در مقطع مشروطه برای مردم ایران امید بسته به این نهضت به وقوع پیوست؛ چرا که مخالفان مشروطه بیداری و آگاهی به وجود آمده از قبل این انقلاب را خلاف منافع خود تحلیل می‌کردند. رهبر معظم انقلاب به این واقعیت این گونه اشاره می‌کنند: «دآب سیاست‌های مسلط عالم این بوده و هست که جنبش‌های عدالت‌خواهانه مردم نقاط مختلف دنیا را در هاضمه سیاسی و فرهنگی خود بریزند و در واقع هویت آن جنبش‌ها و حرکت‌های مردمی و عدالت‌خواهانه را از بین ببرند؛ این کار در ایران هم اتفاق افتاده بود. نهضت عدالتخواهی‌ای که صد سال پیش در مشروطه ایران پیش آمد، یک حرکت مردمی و دینی بود. آن روز جریان سیاسی مسلط عالم یعنی انگلیسی‌ها این حرکت عدالت‌خواهانه مبتنی بر اصول اسلامی را در هاضمه سیاسی و فرهنگی خود ریختند؛ آن را استحاله کردند.» (۱۳۸۱/۳/۱۴)

رهبر معظم انقلاب این استحاله را در بررسی نهضت ملی شدن صنعت نفت نیز ردیابی می‌کنند و آن را به وسیله کسبانی که آن را اداره می‌کردند، استحاله شده ارزیابی می‌کنند که بار دیگر به دامن لیبرال‌دموکراسی آمریکایی برمی‌گردد؛ اما ملت ایران این درس آموخته شده به ثمن گران را در انقلاب اسلامی به کار بست و بارها در مقابل تلاش‌های سنگین دشمنان برای استحاله انقلاب اسلامی که به جرئت می‌توان گفت امروز هم به طرق دیگر ادامه دارد، ایستاد.

۹- حوادث گذشته و تهدیدهای آینده؛ بهره‌گیری از حوادث گذشته برای توضیح تهدیدهای آینده و حوادث در شرف تکوین کاری عقلائی و لازم است و رسانه رسالت دارد در تبیین آن برای مردم تلاش کرده و مردم را نسبت به آنها حساس کند. به تعبیر رهبر حکیم انقلاب، «قضایای جامع انسانی و جهانی حقیقتاً شایه‌اند؛ چون با همه تغییری که در وضع زندگی انسان‌ها به‌وجود می‌آید، عوامل تأثیرگذار حقیقی در زندگی انسان‌ها همیشه چیزهای معینی است. «سنت‌الله» که در قرآن می‌بینید، همین است. «ولن تجد لسنة‌الله تحویلاً» همین هاست؛ یعنی سنت‌هایی وجود دارد و تبدیل‌ها و تحول‌هایی به‌وجود می‌آید. مثلاً امروز قضایای مشروطه برای ما کاملاً قابل درس‌گیری و درس‌آموزی است. چون بنده در برهه‌ای از سال‌های زندگی‌ام با مسائل و قضایای مشروطه خیلی انس داشته‌ام و کتاب‌ها و گزارش‌های متعدد را نگاه می‌کردم، امروز که نگاه می‌کنم، می‌بینم این قضایا و حوادث خیلی به هم نزدیک است.» (۱۳۸۱/۱/۱۵) مفهوم این بیان این است که با شناخت علل و عوامل انحراف و تحریف و نفوذ به نهضت مشروطه یا نفت در تاریخ، می‌توان امروز اقدام مؤثرتری در پیشگیری از ورود انحراف و نفوذ به انقلاب و نظام اسلامی به عمل آورد.

نکته گرام

کارلوس کی‌روش، سرمربی تیم ملی فوتبال ایران؛ شما بیشترین تلاش و اشتیاق‌تان به همراه شجاعت ذهنی برای برنده شدن را به کار گرفته‌اید. من به شما افتخار می‌کنم؛ شما در داخل و خارج از زمین درخشیدید. این یک افتخار بود که جزئی از این خانواده فوتبال باشم. من معتقدم شما شایسته احترام کامل هستید. اعتبار را به کشور و طرفداران فوتبال دادید.

ناصرکنعانی مقدم، سخنگوی وزارت خارجه؛ جام جهانی ۲۰۲۲ در قطر به نمایشگاه انزجار افکار عمومی از رژیم آباتاید صهیونیستی و اعلام همبستگی ملت‌ها با آرمان فلسطین تبدیل شده است. رژیم اشغالگر صهیونیستی منقور ملت‌هاست.

وحید یامین‌پور، فعال رسانه‌ای؛ اونا وقتی برنده می‌شن که بتونن نام ایران رو از همه میداین و عرصه‌های جهانی حذف کنن، تیم‌های ملی رو از درون دچار فروپاشی کنن، غم و آشک بازیکنان پس از باخت رو به بی‌تفاوتی تبدیل کنن، مردم مستقل جهان رو از حمایت ایران منصرف کنن. پروژه اصلی ترور ایران و هویت ایرانی است که شکست خورده است.

امیرعلی ابوالفتح، کارشناس مسائل آمریکا؛ ماجرای حذف کلمه «الله» از روی پرچم ایران از سوی فدراسیون فوتبال آمریکا دو نکته را یادآوری می‌کند: ۱- اگر ایرانی‌ها در مورد هویت ملی خود متحد باشند، خارجی‌ها مجبور به عذرخواهی خواهند شد. ۲- اگر آمریکایی‌ها اشتباهی مرتکب شوند، عذرخواهی می‌کنند؛ البته اگر طرف مقابل مقتدر باشد.

محمد ایمانی، فعال رسانه‌ای؛ خیانت به کشور، فقط ارائه اطلاعات محرمانه به بیگانه است؟ مشورت دادن به دیپلمات دولتی‌هایی که دشمنی‌شان با ایران ثابت شده و خط گرفتن و میان مردم دو قطبی و بدگمانی و اختلاف درست کردن هم خیانت است. این خیانت‌ها از احساس حقارت بر می‌خیزد.

محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس شورای اسلامی؛ اگر چند مشکل بزرگ اقتصاد امروز کشور را نام ببریم، حتماً مشکل مسکن یکی از آنها خواهد بود. قانون مالیات بر خانه‌های خالی از اولین مصوبات مجلس یازدهم است که با تعیین مالیات بر خانه‌های خالی می‌خواهد جلوی دپوی خانه‌ها را بگیرد و دست سودگران و سفته‌بازان این بازار را کوتاه کند. این کار موجب می‌شود عرضه و تقاضا در این بازار به تعادل برسد و قیمت خرید یا اجاره مسکن در بازار تعدیل شود.

مهدی فضائی، روزنامه‌نگار و تحلیلگر مسائل سیاسی و فرهنگی؛ در پی دستور رئیس قوه قضائیه مبنی بر مساعدت زندانیانی که شرایط بهره‌مندی از ارفاقات قانونی را دارند، ۵۸۳ زندانی از زندان‌های مختلف در کشور آزاد شدند. چه خوب است دستور خردمندانه آقای محسنی‌اژه‌ای مصادیق بیشتری پیدا کند و افراد بازداشت شده دروقایع اخیر هم به حداقل برسند.

عبدالله گنجی، فعال رسانه‌ای؛ مکرون: زنان بیشتر و بیشتری از ترس اینکه مورد تعرض قرار گیرند، دیگر جرئت سوار شدن در وسایل نقلیه عمومی را ندارند. ما قصد داریم حضور پلیس در حمل‌ونقل را دو برابر کنیم، به ویژه در زمان‌هایی که حملات بیشتر مشاهده می‌شود. بعد وقت می‌گذارد با چند زن فراری ما که ایران مثل فرانسه شود؟

نگاهی به راهکار اصولی مقابله با تحریم‌های ضد ایرانی گوگل و اپل

تلفن همراه هوشمند ملی!

با این حال، آنچه از حواشی اخیر به منزله یک تجربه جهانی در حوزه سیاست‌گذاری داخلی برداشت می‌شود، این نکته کلیدی است که با توجه به حذف مستمر نرم‌افزارهای ایرانی از سوی دو شرکت گوگل و اپل، ضروری است کشور ما نیز رویکرد تولید و عرضه یک تلفن همراه هوشمند بومی‌سازی شده را در دستور کار قرار دهد. البته این به معنای تکرار تجربه‌های ناموفق گذشته نیست؛ چرا که در گذشته عمده تمرکز بر عرضه تلفن‌های همراه هوشمند بود که تقریباً تنها بسته‌بندی و مونتاژ آنها در داخل کشور انجام می‌شد، در حالی که نیاز اصلی کشور نه به سخت‌افزار، بلکه به سیستم عامل تلفن‌های همراه هوشمند است.

خوشبختانه، در این زمینه کشورمان به خوبی می‌تواند از تجربه موفق ابر شرکت‌های چینی، مانند هواوی بهره‌مند شود؛ چرا که در جریان تنش‌های شکل گرفته بین ایالات متحده آمریکا و شرکت‌های فناوری چینی، شرکت هواوی با هدف خنثی‌سازی تحریم‌های نرم‌افزاری گوگل به توسعه سیستم عامل اختصاصی خود با عنوان HarmonyOS دست زد؛ به گونه‌ای که امروزه بیشتر تلفن‌های همراه هوشمند ساخت این شرکت از این سیستم عامل اختصاصی و بی‌نیاز از خدمات گوگل برای ارائه خدمات به کاربران خود بهره می‌برند؛ لذا امروز این تجربه موفق پیش‌روی سیاست‌گذاران عرصه فناوری اطلاعات کشورمان قرار دارد و به همین دلیل نیز با توجه به تشدید اقدامات خصمانه گوگل و اپل علیه سامانه‌های نرم‌افزاری ایرانی باید با تکیه بر ظرفیت‌های کسب‌وکارهای فناوری کشورمان به سمت تولید و عرضه فراگیر تلفن‌های همراه هوشمند مجهز به سیستم عامل بومی‌سازی شده و ملی حرکت کنند.

حذف تویتر از فروشگاه‌های نرم‌افزاری مشهور و مرجع گوگل پلی و اپ استور خسارات مادی قابل توجهی را متوجه مالک این رسانه اجتماعی خواهد کرد؛ چرا که تلفن‌های همراه هوشمند عمدتاً از دو سیستم عامل ساخت شرکت‌های گوگل و اپل استفاده می‌کنند و تبعاً حذف نرم‌افزار تویتر از این دو زیست‌بوم موجب ریزش قابل توجه کاربران تویتر خواهد شد!

البته همانگونه که اشاره شد، مالک جدید تویتر به واسطه پروژه‌های بلند پروازانه‌اش به خوبی در جهان شناخته شده است؛ بنابراین، در چالش اخیر نیز ادعای جدید وی مبنی بر ساخت و عرضه یک تلفن همراه جدید و مجهز به سیستم عامل جدید و بدون محدودیت مورد توجه رسانه‌های جهان قرار گرفته است!

ایلان ماسک این ادعای جدید را در پاسخ به توییت یک خبرنگار محافظه‌کار مبنی بر احتمال حذف تویتر از گوگل پلی استور و اپ استور ایل مطرح کرد و از احتمال ساخت یک گوشی جایگزین خبر داد: «امیدوارم چنین اتفاقی نیفتد، اما اگر هیچ انتخاب دیگری وجود نداشته باشد، بله، یک گوشی جایگزین خواهیم ساخت.» باید به این نکته توجه داشت که با توجه به سوابق ایلان ماسک و همچنین در دسترس بودن فناوری‌های ساخت، تولید یک تلفن همراه جدید چندان مشکل نیست. حتی امروزه شرکت‌های بی‌شماری را می‌توان یافت که با دریافت هزینه، تلفن همراه اختصاصی کاربران را با هر نام می‌کنند. افزون بر این، پیشتر نیز اعلام شده بود شرکت استارلینک با هدف توسعه کسب‌وکار اینترنت ماهواره‌ای خود به دنبال ارائه یک تلفن همراه هوشمند اختصاصی با قابلیت اتصال به اینترنت ماهواره‌ای است!

که موجبات بی‌ثباتی کشور آمریکا را فراهم کرده است، از سوی مالکان رسانه‌های اجتماعی معروف، از جمله تویتر و فیس‌بوک مسدود شد. جالب است بدانید که تا پیش از مسدودسازی حساب کاربری دونالد ترامپ در تویتر بیش از ۸۸ میلیون نفر کاربر دنبال‌کننده وی بودند؛ به همین دلیل نیز مسدودسازی مادام‌العمر حساب کاربری ترامپ با واکنش‌های گوناگونی در سطح افکار عمومی جهان روبه‌رو شد؛ اما سیاست‌تعلیق این حساب تا زمان تصاحب شرکت تویتر به دست ایلان ماسک بی‌کم‌وکاست تداوم یافت تا اینکه مالک جدید تویتر بار دیگر زمینه حضور دونالد ترامپ را در این رسانه اجتماعی پر مخاطب فراهم کرد؛ هر چند این اقدام به مذاق غول‌های رسانه‌ای معروفی، مانند گوگل و اپل خوش نیامد!

گفتنی است، این دو بر شرکت آمریکایی از لحاظ سیاسی نزدیک به حزب دموکرات بوده و بازگشت پررنگ ترامپ به تویتر، آن‌هم در فضای انتخاباتی پیش‌روی این کشور از سوی آنها تهدیدی علیه تداوم تسلط دموکرات‌ها بر کاخ سفید ارزیابی می‌شود!

همانگونه که پیشتر اشاره شد، ایلان ماسک شخصی اقتصادی و رسانه‌ای است که تاکنون به واسطه پروژه‌های نوآورانه‌اش در زمینه خودروسازی، تولید باتری‌های پر ظرفیت، ارائه اینترنت ماهواره‌ای از طریق پروژه استارلینک و... در سطح جهان به خوبی شناخته شده است و حتی از وی به منزله یکی از شخصیت‌های شکل‌دهنده آینده فناوری یاد می‌شود. این چهره فناوری پس از رفع مسدودی حساب کاربری ترامپ و هزاران کاربر دیگر با زرمه حذف تویتر از فروشگاه‌های نرم‌افزاری گوگل و اپل با تأکید بر مقابله با ترویج خشونت از سوی کاربران تویتر روبه‌رو شده است. همانگونه که مشخص است طرح احتمال

نوید کمالی

کارشناس رسانه

طی هفته‌های گذشته، در عرصه داخلی و خارجی حوزه فناوری اطلاعات روزهای پر حاشیه و پرخبری را پشت سر گذاشته‌ایم که در بین همه آنها حواشی مربوط به خرید «تویتر» بیش از همه مورد توجه رسانه‌های جهان قرار گرفت. در این زمینه حتی برخی معتقدند، حواشی مربوط به این رسانه اجتماعی زمینه‌ساز وقوع تحولات گسترده‌ای در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات جهان خواهد شد!

البته این ادعا دور از انتظار هم نیست؛ چرا که مالک جدید تویتر مدعی شده است در تقابل با سیاست‌های انحصارگرایانه و ضد آزادی بیان گوگل و اپل به سمت تولید یک تلفن همراه هوشمند مجهز به یک سیستم عامل جدید و مستقل حرکت خواهد کرد که این خود به معنای طراحی رقیب جدیدی برای دو سیستم عامل «آی‌اواس» و «اندروید» است.

این ماجرا از جایی شروع شد که «ایلان ماسک»، کارآفرین مشهور جهان که به تازگی با خرید بخش قابل توجهی از سهام تویتر، مالک و مدیرعامل جدید این رسانه اجتماعی شناخته می‌شود، با برگزاری یک نظرسنجی عمومی در تویتر زمینه احیای فعالیت حساب کاربری تویتر شده دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور سابق ایالات متحده را در فضای تویتر فراهم کرد.

گفتنی است، حساب کاربری ترامپ در ماجرای حمله هوادارانش به کنگره آمریکا در تاریخ ۶ ژانویه ۲۰۲۱ میلادی در نقش یکی از عوامل اصلی تحریک‌کننده اغتشاشات فردی همانگونه که مشخص است طرح احتمال

گروه مجازستان

صبح صادق

تمام برنامه‌های شبانه‌روزی رسانه‌ها «اقناع» مخاطب به آن سمت و سویی است که خود بر پایه آن شکل گرفته‌اند. یک رسانه با هدف آگاه‌سازی و تبلیغ آن قبیل مفاهیم انسانی و دینی قدم برمی‌دارد که وجدان هر انسانی پذیرای آن است. از طرفی هم رسانه دیگری با قصد انحراف افکار عمومی و آشوب و بلوا در سطح جامعه سعی در پیاده‌سازی رسالت شیطنی خود دارد. بحث ما و سؤال ما در خصوص صورت دوم است که چرا یک رسانه سعی در ایجاد انحراف در اذهان مردم دارد؟ یا به طور دقیق‌تر علت تغییر ارزش‌های یک جامعه چیست؟

تا به حال به این فکر کرده‌اید چطور موضوعی

رسانه

انتخاب‌های از پیش تعیین شده

به چه چیزی بیندیشند. با این توضیح کوتاه، به اخبار یک ماه اخیر شبکه‌های اجتماعی ... توجه کنید و این پنج سؤال کلیدی سواد رسانه‌ای را از خود بپرسند: سازنده این پیام کیست؟ برای جلب توجه مخاطب از چه فنون خلاقانه‌ای استفاده شده است؟ چطور درک دیگران از یک پیام، با درک من متفاوت است؟ از یک پیام چه ارزش‌ها، سبک زندگی و عقایدی حذف یا به آن اضافه شده‌اند؟ و چرا این پیام ارسال می‌شود؟ در صورتی که پاسخ مشخصی برای این پرسش‌ها یافتید، بعد قانع شوید و پیام رسانه را قبول کنید.

بدترین مسئله این است که اجازة دهیم بی‌اطلاعی و بی‌تحلیل بودن ما سکوی برای رسیدن عده‌ای به هدف‌شان شود.

رسانه‌ها تنها از طریق اقناع می‌توانند انتخاب‌های‌شان را به خورد مخاطب بدهند و در ضمن این حس را ایجاد کنند که مخاطب خودش انتخاب کرده است؛ پس نکته اول این است که این شما انتخاب نمی‌کنید.

اینکه چگونه رسانه انتخاب‌ها را به انتخاب شما تبدیل می‌کند، نکته مهم بعدی است. رسانه با استفاده از برجسته‌سازی، تکرار، استفاده از کلیواژه‌های معین، اصطلاح‌سازی، سوز‌سازی و ربط مسائل مختلف به موضوع مدنظر، استفاده از پروپاگاندای وحشت و ایجاد ترس و ... موفق به جابه‌جایی اولویت مخاطبان و اقناع آنها می‌شود.

به قول «برنارد کوهن»، ممکن است رسانه‌های امروزی نتوانند به مردم بگویند چگونه فکر کنند، اما به جرئت می‌توانند به مردم بگویند

که تا دیروز در فرهنگ ایرانی ضد ارزش قلمداد می‌شد، امروز به ارزش تبدیل شده است و همه نیز آن را پذیرفته‌اند؟ یا چطور به یکباره در حالی که شما به هیچ عنوان ذهن‌تان درگیر فلان موضوع نبوده (چون نه نیازتان بوده و نه برای‌تان اهمیت داشته)، به نیازتان تبدیل شده و برای‌تان مهم می‌شود؟

مسئله‌ای که باید به آن توجه ویژه داشته باشید، این است که شما فکر می‌کنید خودتان انتخاب کرده‌اید که چه چیزی برای‌تان مهم باشد یا چه چیزی اولویت امروزتان، اما باید بدانید متأسفانه شما فقط حس می‌کنید انتخاب کرده‌اید. شما از بیس آنچه رسانه‌ها قبلاً انتخاب و برایش برنامهریزی کرده‌اند، انتخاب می‌کنید. به زبان ساده‌تر، شما از بین انتخاب رسانه‌ها، انتخاب می‌کنید.

پژواک

نقره‌داغ

متا و جریمه ۲۶۵ میلیون یورویی

سازمان تنظیم مقررات ارتباطی ایرلند، شرکت مالک اینستاگرام و فیس‌بوک را مبلغ ۲۶۵ میلیون یورو جریمه کرد. متا به دلیل لو رفتن اطلاعات شخصی بیش از ۵۰۰ میلیون کاربر فیس‌بوک به نقض قوانین حریم خصوصی اروپا متهم شده است. کاربران در دوره‌ای جدی فعالیت کردن یا نکردن در رسانه قرار گرفته‌اند.

این افشای اطلاعات برای چندمین بار است که از سوی شرکت متا رقم می‌خورد. «نیویورک تایمز» نوشته است: با این جریمه، ایرلند از پاراسال تا الان متا را بیش از ۹۰۰ میلیون دلار جریمه کرده است.

دانش‌بنیان

استقلال دارویی

دستاوردی برای تأمین نیاز بیماران

شرکت‌های دانش‌بنیان امروز ۹۷ درصد از داروهای مورد نیاز مردم را تولید می‌کنند و تنها سه درصد این محصولات وارداتی است. در حال حاضر، ۴۶۶ شرکت دانش‌بنیان برای توسعه و تولید داخلی دارو و فرآورده‌های پیشرفته حوزه تشخیص و درمان تلاش می‌کنند. این

شرکت‌ها با حمایت معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان توانسته‌اند بازار داروی کشور را به سمت خوداتکایی و کاهش وابستگی‌های شدید به بازار جهانی سوق دهند.

نرم افزار

پزشک من

نرم‌افزاری برای بایگانی سوابق

«سوابق پزشکی من» (مدیکال رکورد) یک برنامه ساده ایرانی برای ذخیره پرونده‌های پزشکی شماست. هر یک از ما به دکترهای متفاوتی مراجعه می‌کنیم و برای هر یک پرونده مخصوصی داریم. غالباً این سوابق برای پزشکان دیگر حائز اهمیت است. برای نمونه، به منظور جلوگیری از احتمال

تداخل دارویی، برای تجویز داروی جدید، نیاز است که اسامی داروهای مصرفی شما در چند ماه اخیر را بدانند. یا در هنگام عمل جراحی فوری یافتن سریع سوابق بیماری، حساسیت‌ها، گروه خونی، اعمال جراحی و... مورد نیاز جدی است.

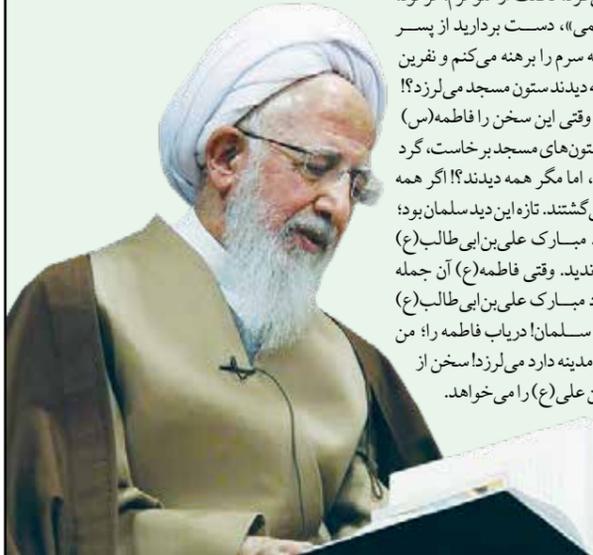
مقامی که فقط امامان معصوم درک می کنند

گفتاری از آیت الله عبدالله جوادی آملی

اینکه وجود مبارک معصوم (ع) می فرماید ما حجت بر مردم هستیم و بانوی دو عالم حجت خداست بر ما؛ چون او واسطه فیض است. این علومی که در مصحف فاطمه (س) است، به وسیله آن سیده نساء عالمیان به انمه بعدی رسیده است. حتی وجود مبارک علی بن ابی طالب (ع) در بعضی از مسائل فقهی و حقوقی به گفتار فاطمه (س) استدلال می کند: «فاطمه چنین گفته است!» اگر مطلبی از فاطمه زهرا (س) برسد، این «حجت الله» است و در حجت، «عصمت» شرط است و نه امامت. بنابراین اگر کسی امام نبود، ولی معصوم بود حرف او هم در اصول حجت است، هم در فروع حجت است، هم در حقوق حجت است. خیلی مقام است برای این بانو، که علی بن ابی طالب (ع) به سخن او استناد کند و استدلال کند، بگوید «فاطمه چنین فرموده است»، این می شود «حجة الله». اینکه وجود مبارک امام صادق (ع) از درجات بهشت خیر

می دهد، وقتی از آن وجود مبارک سوال می کنیم این مطالب که در قرآن کریم نیست از کجا می گوید در قیامت چنین است و چنان؟ می گوید «مادرمان گفته است». این می شود «حجة الله»؛ «نحن حجج الله علی الخلق و فاطمة» که مادر ما هست «حجة الله علینا». این مقام برای آن بانو به حدی است که بحث های دیگری که حالا وجود مبارکش در شب زفاف آن پیراهن عروسی خود را به یک زن سالمند داد، اینها اصلاً مقام به حساب نمی آید. مقام فاطمه زهرا را امام بهتر از دیگران درک می کند و سلمان بعد از امام بهتر از دیگران درک می کند، کارهایی که انمه (ع) داشتند یک سلسله کارهای عادی بود که همه می فهمیدند و یک سلسله کارهای غیبی و ملکوتی بود که هر چه را آنها می خواستند مردم می فهمیدند؛ نه هر چه را مردم بخواهند. مگر جریان قرائت قرآن و قرآن خواندن وجود مبارک حسین بن علی (ع) را همه شنیدند؟ هر که را خود حضرت می خواست، شنید. در جریان فاطمه زهرا (س) هم همین طور

بود. شما جریان اینکه وجود مبارک فاطمه (س) علی بن ابی طالب (ع) را با آن وضع دید، گفت: دست بردارید از پسر عموی من؛ ادب را در همه موارد رعایت می کرد، نگفت از شوهرم، فرمود: «خلوا عن ابن عمی»، دست بردارید از پسر عموی من؛ وگرنه سرم را برهنه می کنم و نفرین می کنم، مگر همه دیدند ستون مسجد می لرزد؟! سلمان می گوید: وقتی این سخن را فاطمه (س) گفت، من دیدم ستون های مسجد برخواست، گرد و خاکی بلند شد، اما مگر همه دیدند؟! اگر همه می دیدند که برمی گشتند. تازه این دید سلمان بود؛ آنچه را که وجود مبارک علی بن ابی طالب (ع) دید، سلمان هم ندید. وقتی فاطمه (ع) آن جمله را فرمود، وجود مبارک علی بن ابی طالب (ع) به سلمان فرمود: سلمان! دریاب فاطمه را؛ من می بینم دو طرف مدینه دارد می لرزد! سخن از ستون نیست و این علی (ع) را می خواهد.

آیه

عوامل موفقیت در قرآن

عبدالرضا سمیعی

هزار و چهارصد سال پیش، قرآن کریم درباره یکی از موضوعات مهم که امروزه در دنیا جزء مباحث است، سخن گفته است. امروزه، کرسی ها و کلاس ها و همایش های متعددی درباره عوامل موفقیت برای انسان برگزار می شود تا به علاقه مندان روش های موفقیت را آموزش دهند. شاید زمان زیادی نیست که انسان ها فهمیده اند موفقیت اتفاقی نیست و باید برای کسب آن آموزش دید و تلاش کرد؛ در حالی که قرآن کریم این موضوع را به وضوح در آیات خود آورده است. عواملی که در قرآن ذکر شده، بسیار فراوان است که در یک کلمه «عمل صالح» می توان آن را جمع کرد. مواردی، مانند صبر، قناعت، عبادت، شکر، ادب، دوری از گناه، حسادت، بخل، کینه و... در قالب داستان هایی دیده می شوند که هم جنبه تعلیمی و تربیتی دارند و هم جنبه الزامی و اجباری. از این نظر که برای موفقیت ملزم هستیم این عوامل را رعایت کنیم تا موفقیت به دست بیاید. ضمن آنکه می خواهد نگاه مان هم به دنیا صحیح باشد، همان طور که در آیه ۶۰ سوره قصص فرموده است: «و آنچه به شما داده شده، بهره زندگی دنیا و زینت آن است (که فانی و زودگذر است)، در حالی که آنچه نزد خداست، بهتر و پایدارتر است، پس آیا نمی اندیشید؟» در قرآن رزم به کارگیری در یک کار را تخصص، توانایی و تعهد می داند و می فرماید: «یکی از آن دو (دختر شعیب)، خطاب به پسر گفت: ای پدر! او (موسی) را استخدام کن، زیرا بهترین کسی که (می توانی) استخدام کنی، شخص توانا و امین است.» اگر می خواهیم در کار مناسبی مشغول شویم، باید اعتماد کارفرما را جلب کنیم. حتی در یک آیه مهم ترین عوامل موفقیت و عدم موفقیت را هم گفته است. خداوند در آیه ۴۶ سوره انفال فرموده است: «وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَوَازَعُوا فِي السُّلُوفِ أَنْ تَهْبِطَ رِجَالُكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ» و (فرمان) خدا و پیامبرش را اطاعت نمایید! و نزاع و کشمکش نکنید، تا سست نشوید و قدرت (و شوکت) شما از میان نرود و صبر و استقامت کنید که خداوند با استقامت کندگان است. یکی دیگر از نکاتی که باید برای موفقیت آن را رعایت کنیم، این است که با افراد نادان مشورت نکنیم و فکر و زندگی خود را به دست آنان نسپاریم. خداوند در آیه ۵۵ سوره قصص می فرماید: «و هرگاه (سخن) لغوی را بشنوند، از آن روی برگرداند و گویند: اعمال ما برای ما و کارهای شما برای شما باشد، سلام (وداع ما) بر شما باد، ما به سراغ جاهلان نمی رویم.» در کل هر آیه ای از قرآن را می توان دستوری برای موفقیت انسان دانست و با عمل به آن در دنیا و آخرت به موفقیتی کامل و غیرفانی دست پیدا کرد. اگر مدرسان دروس موفقیت از دستورات قرآن برای الگوبری استفاده می کردند، می توانستند مهارت آموزان خود را با انسان الهی آشنا کرده و پایداری موفقیت را تضمین کنند. سوای آنکه دامنه موفقیت دینی به فرد محدود نیست، بلکه تمام بشریت را در کنار خود به بالاترین درجات دنیوی و اخروی می رساند.

مکتب

تلقی رایج اما وارونه

نگاهی به جایگاه توکل در اندیشه اسلامی

حسن نوروزی نویسنده

باید دقت و باور داشت که تعاریف نادرست و گاهی شبهه آفرین از نظام دستوری دین بیشترین انحراف را در سبک و سیاق زندگی افراد ایجاد می کند. گاهی بر اثر پاسخ های اشتباه و غلطی که افراد غیر متخصص می دهند، شاکله زندگی و اعتقادی برخی دچار ضرر به مستهلکی می شود که جبران آن شاید دیگر امکان نداشته باشد. به تعبیر غزالی، همه چیز وجود ناقص از عدم محض بهتر است جز علم و دانش. یعنی اگر کسی هر مقدار از مال و ثروت و سلامتی را داشته باشد از آنکه هیچ نداشته باشد، بهتر است؛ ولی علم و دانش اینگونه نیست. انسان کم سواد از بی سواد بدتر است، چون خیال می کند خیلی باسواد است و هیچگاه دنبال تکمیل آن نمی رود. از همین رو در طول تاریخ شبهه پراکنی ها و

پاسخ های گنگ و من درآوردی مردم کم سواد در موضوعات مختلف، سبب آسیب های جدی فکری و تنش های اعتقادی بسیاری شده است. یکی از موضوعاتی که به دقت و تأمل جدی نیاز دارد، مسئله توکل و نوع نگاه به آن است. «توکل» در لغت به معنای اعتماد و تکیه کردن بر کسی و در اصطلاح اعتماد کردن به خدا و آنچه از اوست و ناامید شدن از انسان و آنچه به دست اوست. در این صورت است که اطمینان آدمی تنها به خداست. در برخی منابع نقل شده است، پیامبر اسلام (ص) از حضرت جبرئیل پرسید: معنی توکل چیست؟ گفت: دانستن آنکه مخلوق بدون خواست خدا نمی تواند زیان و سودی به کسی برساند، نمی تواند عطا یا منع کند و نیز نومید بودن از مخلوق است. هرگاه مخلوق این چنین باشد، دیگر برای هیچ کس جز خدا عملی انجام نمی دهد و جز خدا به کسی امید نمی بندد و از کسی جز خدا نمی ترسد و به هیچ کس جز خدا چشم طمع نمی دوزد. آنچه در توکل بسیار مهم است، ضمیمه

شدن توکل به تلاش و همت است. باید دانست تلاش و توکل دو کفه یک ترازو هستند. برخی متأسفانه با جدا کردن مجاهدت از بدنه توکل ساختمان اعتقادی مردم را از درون تهی می کنند. نگاه این افراد به مسئله توکل به جای اینکه در بُعد توکل در سرنوشت قرار بگیرد، در جایگاه توکل در وظیفه قرار گرفته است؛ یعنی عوض اطاعت کردن و امثال دستور مولی می خواهند تنها توکل کنند. با اندک تأملی در منابع فقهی و دستوری این نکته روشن می شود که توکل به تنهایی و بدون عمل، امکان وقوعی ندارد چه برسد به وقوع. یعنی منابع فقهی ما که مملو از دستورات عملی است، این مطلب را ترسیم می کند که عمل و اطاعت جزء لاینفک زندگی دینی است و بی آن نه اجری به دست می آید و نه آخرتی ساخته می شود. این به معنای سلب توکل و اثبات عمل نیست؛ بلکه همانطور که در سطرهای قبلی گفتیم، ما موظفیم تکلیف خودمان را به سرانجام برسانیم؛ اما آن سرنوشت و نتیجه که از ابتدای راه پایه های پی ریزی می شود،

راهنا

هدف تخریب

آیت الله محمدجواد فاضل لنکرانی: دشمن دنبال این است که بگوید اسلام و دین کارایی ندارد، دین نمی تواند حکومت کند. می گویند اسلام نمی تواند کارایی داشته باشد، اسلام نمی تواند معیار باشد؛ یعنی قرآن نمی تواند معیار باشد، باید آن را کنار بگذارید، فکر باطل آنها این است که دین را ببندازید کنار. حرفشان این است که ناکارآمدی دین را القا کنند، نه ناکارآمدی اشخاص را. همه اینها می دانند که امکان حل مشکلات در یک روز وجود ندارد. مگر می شود؟ خود آنها این را می دانند؛ ولی هدفشان این است که اسلام را حذف کنند.

احکام

هدیه نامشروع

پرسش: هدایا اعم از نقدی، خوراکی و... که ارباب رجوع بسا رضایت و طیب خاطر به کارمندان دولت می دهد، چه حکمی دارد؟ اموالی که به صورت رشوه به کارمندان داده می شود، اعم از اینکه بر اثر توقع انجام کاری برای پرداخت کننده باشد یا خیر، چه حکمی دارد؟ اگر کارمند بر اثر طمع به دریافت رشوه، مرتکب عمل خلاف قانون شود، چه حکمی دارد؟

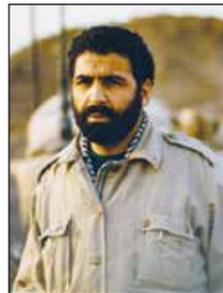
پاسخ: بر کارمندان محترم واجب است که رابطه آنان با همه مراجعہ کنندگان بر اساس قوانین و مقررات و ضوابط خاص اداره باشد و قبول هرگونه هدیه ای از مراجعہ کنندگان به هر عنوانی که باشد، برای آنان جایز نیست؛ زیرا موجب فساد و سوءظن به آنان و تشویق و تحریک افراد طمع کار به عمل نکردن به قانون و تضییع حقوق دیگران می شود. اما رشوه، مسلم است که برای گیرنده و دهنده آن حرام است و واجب است کسی که آن را دریافت کرده، به صاحبش برگرداند و حق تصرف در آن را ندارد.

سلوک

جایگاه دعا

آیت الله محمد محمدی ری شهری: دعا در فرهنگ اسلامی، در برابر عمل نیست؛ بلکه در کنار عمل است. دعا یادآوری می کند که همراه عملی که انسان قبل از بلا انجام می دهد، می تواند عافیت عنایت شود. پس خداوند منان، می تواند بلا را پیش از آنکه نازل شود، به عافیت تبدیل کند. در آداب دعا، بابی وجود دارد با عنوان «التقدم فی الدعاء». در این باب سفارش شده است، انسان در دعا کردن پیش دستی کند، یعنی پیش از اینکه مشکلی پیدا کند، در هنگام خوشی دست به دعا بردارد.

چند ماه پیش از عملیات، در اردوگاه حین آموزش بین یک نارنجک گیر کرد و بچه‌ها برای جازدن بین آن را دست هاشم دادند. هاشم خیلی تلاش کرد تا با احتیاط بین را سر جایش قرار دهد، اما ناگهان نارنجک از دست او رها شد... لحظات سختی بود و هاشم چند ثانیه بیشتر وقت نداشت تا بین را جا بزند. دور تا دور هاشم هم پر از نیرو و جادو بود، او از خود گذشتگی کرد و نارنجک را در بین دو دست و پای خود محکم قرار داده و روی نارنجک خوابید، سپس با فریاد نیروها را به عقب راند.

لحظه‌ای بعد با انفجار نارنجک دست راست هاشم از میج قطع شد و از دست چپ او نیز بیش از دو انگشت باقی نماند. شکم و روده‌هایش نیز به شدت آسیب دید. او را سریع به بیمارستان رساندند و چند بار تحت عمل جراحی قرار گرفت...

بعد از یکی دو ماه بار دیگر به جبهه برگشت، آنقدر روحیه‌اش خوب بود که به محض ورود و با دیدن من، آن دو انگشت را که صورت حرف V انگلیسی بود، به علامت پیروزی بالا گرفت. هم خنده‌ام گرفته بود و هم شرمنده آن همه ایثار و از خود گذشتگی او شده بودم.

به نقل از عباس صداقت
همرزم شهید هاشم کلهر

شهید هاشم کلهر سال ۱۳۴۱ در روستای غنی آباد شهرری به دنیا آمد. همزمان با دوران نوجوانی به مبارزان انقلابی پیوسته و علیه رژیم طاغوت فعالیت می‌کرد. با پیروزی انقلاب به عضویت کمیته درآمد و با شروع غائله کردستان عازم آنجا شد. شهید کلهر با عضویت در سازمان پیشمرگان کرد مسلمان و گروه ویژه شهید چمران به مبارزه با گروه‌های ضد انقلاب دست زد. با شروع جنگ تحمیلی به عنوان نیروی بسیجی عازم جبهه‌های گیلان غرب، نفت شهر و قصر شیرین شد. در سال ۱۳۶۰ به عضویت رسمی سپاه پاسداران درآمد.

چندین مرتبه در جبهه دچار مجروحیت شد و در عملیات رمضان بر اثر اصابت ترکش خمپاره از ناحیه پای راست، در عملیات مسلم بن عقیل بر اثر اصابت ترکش از ناحیه گردن (نزدیک نخاع) و در عملیات والفجر مقدماتی بر اثر اصابت گلوله از ناحیه سر مجروح شد و در مجروحیت آخر با بستن زخم‌هایش به جنگ تن به تن در رمل‌ها و کانال‌های فکه ادامه داد.

ساعتی بعد بار دیگر بر اثر اصابت گلوله به صورتش به سختی مجروح شد؛ به گونه‌ای که ۱۴ دندان ایشان از بین رفت و بخشی از زبان و فک و لثه ایشان به شدت آسیب دید. سرانجام در منطقه خیر و در حین عملیات جفیر بر اثر بمباران هواپیماهای دشمن در تاریخ ۱۳۶۲/۱۲/۶ به درجه رفیع شهادت رسید.

معاون هماهنگ‌کننده نماینده ولی فقیه در سپاه

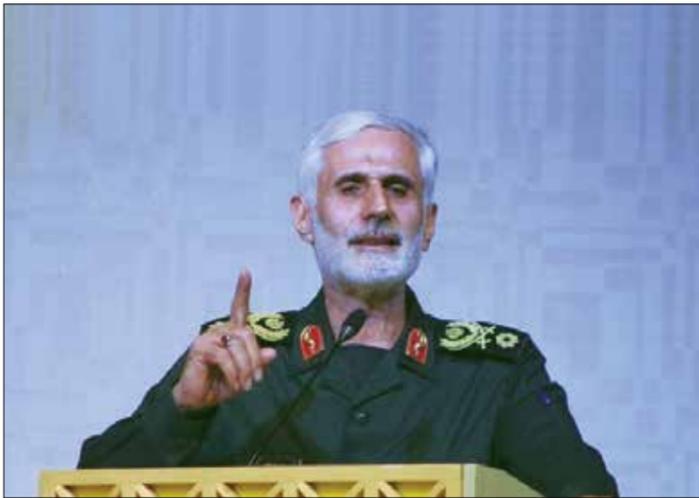
حوادث اخیر

بستر ساز فرصت‌های جدید خواهد بود

معاون هماهنگ‌کننده نماینده ولی فقیه در سپاه گفت: «اگر امروز ما برای شما جوانان درست روایت و تبیین نکنیم، در جنگ روایت‌ها دشمن روایت غلط خود را به خورد شما می‌دهد، لذا از درس‌های تهدید اخیر این است که فرصتی جدید برای تبیین درست مسائل ایجاد کنیم.»

علیرضا جلالیان

دبیر گروه سپاه

انقلاب که مگس بر زخم می‌نشیند، افزود: «ما ضعف‌هایی هم داشتیم. در این سال‌ها برخی مسئولان که منتخب مردم هم بودند، عملاً به منویات و سخنان رهبر معظم انقلاب عمل نکردند و پیگیر منویات ایشان که راهبرد حل مشکلات است، نبودند. به تداپیر فرهنگی، اقتصادی و موضوعاتی که ایشان مطرح کردند، توجه نکردند و بحث عبرت گرفتن از تاریخ و انتقال موضوعات تاریخ انقلاب و دفاع مقدس به نسل جدید از ضعف‌هایی بوده که ما داشته‌ایم.»

وی ادامه داد: «در جمهوری اسلامی به خوبی با مفسدان مبارزه شده است؛ حتی اقوام مفسد مسئولان ارشد کشور در جمهوری اسلامی که در برابر قانون قرار گرفتند و محاکمه شدند.»

فرجیان‌زاده گفت: «امپراتوری رسانه‌ای دشمن، ایران را یک کشور ضعیف و در حال نابودی معرفی می‌کند؛ در حالی که امروز در خیلی از مسائل حتی از برخی کشورهای غربی هم پیشرفته‌تر شدیم و این علاوه بر همه ضعف‌هایی که داریم، است.»

وی در انتها تأکید کرد: «تاریخ انقلاب اسلامی اثبات کرده است در هر چالشی که وارد شدیم و مقابله کردیم، آن چالش برای ما یک فرصت تبدیل شده است؛ چالش امروز هم یک فرصت خوب برای فردا خواهد بود.»

در پایان این مراسم از سربازان نمونه در موضوعات محوری جشنواره و نیروهای پایور نمونه در حوزه سربازان با حضور سردار فرجیان‌زاده و سردار حاتم عبادی، فرمانده دژبان کل سپاه قدردانی شد.

کمال صحت برای او دادگاه تشکیل می‌شود، کسی او را زنده و در سیر حقوقی و قضایی محاکمه می‌شود و همه حرف‌های او را شنیدند.»

وی ادامه داد: «از طرف دیگر، امروز برخی به ما خرده می‌گیرند که تا چه اندازه جمهوری اسلامی می‌خواهد رحمت به خرج دهد و برخورد سخت با این اقدامات نکند، یعنی برعکس ادعای دشمن امروز درخواست‌ها برای شدت عمل و برخورد است، اما جمهوری اسلامی بنا دارد بر اساس قانون و از موضع رحمت برخورد کند، تا اهداف دشمن محقق نشود.»

فرجیان‌زاده با اشاره به این نکته رهبر معظم

خطرهای امنیتی در میان باشد.»

معاون هماهنگ‌کننده نماینده ولی فقیه در سپاه در ادامه گفت: «متأسفانه هنوز خشونت پلیس فرانسه در شنبه‌های سفید، زانوی پلیس آمریکا روی گردن جورج فلویید، صدها کشته بی‌گناه به دست پلیس آمریکا و هزاران مورد عملکرد پلیس کشورهای غربی از ذهن ما پاک نشده، در حالی که مأموران ما سلاح ندارند، در اغتشاشات علیه آنها سلاح گرم استفاده شده و تعدادی هم تا حالا شهید داده‌ایم، برای نمونه فقط ببینید قاتل دو جوان بسیجی دانشجوی شهدی که با قساوت در وسط خیابان این دو جوان وارسته را شهید کرده، بازداشت شده و در

همایش ملی مدیریت دانش در دفاع همه‌جانبه و جنگ‌های آینده برگزار می‌شود

گفتمان سازی تولید دانش

منویات رهبر معظم انقلاب (مدظله‌العالی) در خصوص تبیین نقش دانش در رشد و پیشرفت کشور موفق باشد تا زمینه توفیقات ارزشمند در عرصه دفاع همه‌جانبه حاصل شود. با جلب مشارکت علمی اقشار فرهیخته و اهل علم نیروهای مسلح و سایر دانشگاه‌ها سعی بر آن است که خلأهای دانشی مربوط به عرصه‌های دفاعی و جنگ‌های آینده برطرف شود.

نحوه ارسال آثار را هم بفرمایید.

پایگاه اینترنتی همایش به نشانی «www.kmfw.ir» قابل دسترس بوده و از پژوهشگران، استادان و اعضای محترم هیئت علمی دعوت می‌شود مقالات علمی خود را به رایگان به همایش به نشانی «hamayeshmd@chmail.ir» بفرستند.

فرآیند داوری مقالات در کمیته علمی که متشکل از استادان و اعضای هیئت علمی دانشگاه‌های همکار همایش است - دنبال می‌شود. افزون بر این، برگزاری پیش نشست‌های تخصصی ذیل همایش در دستور کار همایش قرار دارد. این نشست‌ها در راستای اهداف و محورهای همایش در هر یک از دانشگاه‌های همکار همایش برگزار می‌شود. امید می‌رود فرماندهان و مدیران نظامی و پژوهشگران با مبنا قرار دادن یافته‌های این همایش راهکارهای عملی مفید و مؤثری برای حل مسائل دانشی و پیاده‌سازی الگوهای کارآمد مدیریت دانش در نیروهای مسلح ارائه کنند.

هدف غایی این همایش آغاز راهی طولانی و ان‌شاء‌الله خوش فرجام برای دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی نظامی و انتظامی است تا به تشریح، تبیین، فرهنگ‌سازی و اجرای مدیریت دانش در عرصه دفاع همه‌جانبه و جنگ‌های آینده بینجامد. امیدواریم این همایش در گفتمان‌سازی

جنگ‌های آینده، پیامدها و دستاوردهای مدیریت دانش در دفاع همه‌جانبه و جنگ‌های آینده و موانع و چالش‌های مدیریت دانش در دفاع همه‌جانبه و جنگ‌های آینده است، که به شیوه‌های گوناگون، از جمله راه‌اندازی پایگاه اینترنتی، انتشار پوستر فراخوان مقاله، نمایه‌سازی در پایگاه علمی سیویلیکا و بارگذاری در پایگاه اینترنتی دانشگاه‌های همکار اطلاع‌رسانی شده است.

چرا چنین همایشی برگزار می‌شود؟
به عبارتی منظور و اهداف برگزاری آن چیست؟

این همایش با جلب مشارکت علمی پژوهشگران و اندیشمندان دانشگاه‌های نظامی، انتظامی و حوزوی سعی دارد گام مؤثری برای گفتمان‌سازی تولید دانش و دانش محوری برای اتحاد نیروهای مسلح و دستیابی به راهکارهای عملی به منظور پیاده‌سازی مدیریت دانش بردارد.

همایش ملی «مدیریت دانش در دفاع همه‌جانبه و جنگ‌های آینده»، به همت دانشگاه امیرالمؤمنین (ع) نیروی زمینی سپاه و با همکاری جمعی از دانشگاه‌های نیروهای مسلح برگزار خواهد شد. در همین رابطه طی گفت‌وگوی کوتاهی با علیرضا سوادکوهی، عضو هیئت علمی دانشگاه جامع امام حسین (ع) و دبیر علمی این همایش ابعاد گوناگون آن را بررسی می‌کنیم.

کدام دانشگاه‌ها در برگزاری این همایش نقش دارند؟

دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی، دانشگاه افسری و تربیت پاسداری و دانشگاه جامع امام حسین (ع)، دانشگاه افسری امام علی (ع) آجا، دانشگاه افسری و تربیت پلیس؛ امام حسن مجتبی (ع)، دانشگاه صنعتی مالک اشتر، دانشگاه دریایی امام خامنه‌ای (مدظله‌العالی)، دانشگاه هوافضا عاشوراء، دانشگاه علوم پزشکی بقیه‌الله (عج)، دانشگاه علوم و فنون هوایی شهید ستاری، دانشکده عقیدتی - سیاسی شهید محلاتی (ره)، دانشکده شهید مطهری بسیج و دفتر تحقیقات کاربردی فرماندهی انتظامی استان اصفهان.

زمان برگزاری همایش چه زمانی است؟

این همایش بیست‌وششم بهمن ماه در دانشگاه امیرالمؤمنین (ع) اصفهان برگزار خواهد شد. البته فراخوان این همایش در بردارنده چهار محور کلی مبانی، پیشایندها و زمینه‌های مدیریت دانش در دفاع همه‌جانبه و جنگ‌های آینده، فرآیند و چگونگی مدیریت دانش در دفاع همه‌جانبه و

«مروت فولادوند» رئیس شعبه چهارم دادسرای نظامی تهران

سپاه نفوذ ناپذیر است

قاضی دادسرای نظامی تهران در کارگاه آگاه‌سازی که با موضوع فضای مجازی و نقش آن در جرایم و تخلفات در سالن شهید محلاتی ستاد نمایندگی ولی فقیه در سپاه برگزار شد، با بیان اینکه جهل مسبب تمامی جرایم است، ابراز داشت: «متأسفانه برخی افراد به سبب ناآگاهی دچار ارتکاب جرایم نظامی می‌شوند. اهمیت دادن به مسئله جرم و شناخت راه‌های نفوذ دشمن از جلوگیری از ارتکاب جرم بسیار ضروری و مهم است.»

حسن ایرانی
خبرنگار

نظام یا از روی عمد، هر دو جرم به شمار می‌آید؛ هر چند شخصی که به عمد سعی در تخریب دارد؛ مجازات سنگین‌تری بر او جاری می‌شود، اما در واقعیت هر دو مجرم هستند.»
فولادوند در خصوص کفیل شدن گفت: «یکی از اقدامات احساسی و هیجانی افراد که شاید بسیاری از پرونده‌های نظامی را به خود اختصاص داده، کفیل و ضمان شدن افراد است؛ یعنی شخص بدون آگاهی از وضعیت طرف مقابل خود، تنها با یک دلیل و آن هم همکار بودن ضامن شخص می‌شود. این اشتباه بزرگی است که در نیروهای نظامی بیشتر به چشم می‌خورد.»
این قاضی دادسرای نظامی تهران درباره

جرم به صورت عمدی صورت می‌گیرد. بنابراین، مجرم این اموال را به طریق اداره یا کارمند یا فرد امین به دست می‌آورد؛ یعنی در اختلاس شخص در امانتی که به او سپرده شده است، خیانت می‌کند؛ اما در سرقت اختلاس و جرم اختلاس در دست نداشته است که خیانتی در آن کند.»
این قاضی دادسرای نظامی تهران ادامه داد: «برخی مواقع سرقت و اختلاس، یک جور تعریف می‌شود؛ برای نمونه شخصی که اموال نظامی را به قصد تصاحب به بیرون از محل خدمت خود می‌برد، هم مختلس است و هم سارق.»
وی تأکید کرد: «سهل‌انگاری در اداره اموال

به گزارش صبح صادق، «مروت فولادوند» رئیس شعبه چهارم دادسرای نظامی تهران افزود: «یک سری از جرایم هستند که افراد غیر نظامی بنا بر شرایط کاری خود قادر به ارتکاب آن نیستند که از آن به جرایم خاص نظامی یاد می‌کنند؛ مانند خوابیدن در حین نگهبانی، فرار از خدمت و نظایر آن. سایر جرایم مانند اختلاس و جرم جعل اسناد که از جرایم عمومی به شمار می‌آیند، در دایره تعریف قرار نمی‌گیرند.»
فولادوند در ادامه به تفاوت «اختلاس» و «سرقت» اشاره کرد و گفت: «اختلاس به معنا و مفهوم برداشتن یا بهره‌گیری خلاف قوانین از پول و اموال شخصی دیگری خواهد بود. البته این

با گزارش صبح صادق، «مروت فولادوند» رئیس شعبه چهارم دادسرای نظامی تهران افزود: «یک سری از جرایم هستند که افراد غیر نظامی بنا بر شرایط کاری خود قادر به ارتکاب آن نیستند که از آن به جرایم خاص نظامی یاد می‌کنند؛ مانند خوابیدن در حین نگهبانی، فرار از خدمت و نظایر آن. سایر جرایم مانند اختلاس و جرم جعل اسناد که از جرایم عمومی به شمار می‌آیند، در دایره تعریف قرار نمی‌گیرند.»
فولادوند در ادامه به تفاوت «اختلاس» و «سرقت» اشاره کرد و گفت: «اختلاس به معنا و مفهوم برداشتن یا بهره‌گیری خلاف قوانین از پول و اموال شخصی دیگری خواهد بود. البته این

روی خط

جهاد تبیین با برگزاری یادواره‌های شهدا

۰۹۱۲۰۰۰۵۱۷۹ / با سلام خدمت شما، چرای ارشدیت تحصیلی برای کسانی که با مدرک کارشناسی وارد سپاه شده‌اند، اعمال نمی‌شود.

۰۹۱۲۰۰۰۸۹۲۹ / متولیان و مدیران پیام‌رسان‌های داخلی ضرورت دارد با جلسات مشترک و رفع ضعف‌های آنان، به منظور نشر هر چه بهتر محتوا در موتورهای جست‌وجو هم‌فکری اساسی و عاجل بیندیشند! قابل جست‌وجو بودن محتوا، اعم از متن و عکس و فیلم در پیام‌رسان‌ها از طریق موتورهای جست‌وجوی داخلی و بین‌المللی موجب امتیاز و مزیت بزرگی برای پیام‌رسان‌های داخلی خواهد بود. / «موسیوند»

۰۹۳۵۰۰۰۶۰۶۲ / چرا کمیسیون عالی پزشکی در سندج پس از گذشت ۱۴ ماه از آخرین کمیسیون برگزار نمی‌شود؟ بیشتر بیماری‌های صعب‌العلاج و خاص به این کمیسیون معرفی می‌شوند. با تشکر

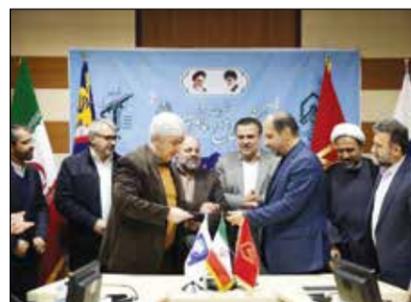
۰۹۱۲۰۰۰۸۹۴۹ / صدا و سیما لازم است از بازیگران بسیار خوب و شایسته در سریال آقای قاضی که خوب درخشیدند، در تولیدات سیما بیشتر استفاده کند. هر کسی هم که اعتقاد و انگیزه و لیاقت خدمت صادقانه و خالصانه در رسانه ملی را ندارد و موجب افت کیفیت برنامه‌ها می‌شود، لازم است اخراج و پاکسازی شود. / «عبداللهی»

۰۹۱۳۰۰۰۵۶۸۲ / یکی از راهکارهای اثربخشی جهاد تبیین، اجرای برنامه‌های بصیرتی و تبیینی در قالب برگزاری یادواره شهدا هر چند محدود و پایگاهی است. از اجرای یادواره و گرامیداشت یاد و خاطره شهدا غافل نشویم که بی‌شک مؤثرترین جهاد تبیین است.

۰۹۱۲۰۰۰۸۹۴۹ / بازنگری در قوانین و ضوابط استخدام و به کارگیری کارکنان دولت امری ضروری و پیش‌بینی سیستم ارزشیابی دقیق عملکرد مبنی بر کارایی و بازدهی مثبت در پرداخت حقوق، پاداش آخر سال و پاداش آخر خدمت و... از جمله این مسائل است. پرداخت یکسان حقوق و مزایا موجب افت شدید بازدهی در ادارات است. اثربخشی و میزان کارکرد باید ملاک باشد. / «همدانی»

۰۹۱۳۰۰۰۵۶۸۲ / محتوای دوره‌های طولی، عرضی و عالی ضمن خدمت را تنها در مباحث تئوری و متون تکراری و بعضاً کسالت‌آور خلاصه نکنید. در جریان نازمی‌های اخیر، پس از مصدوم شدن راننده ماشین آتش‌نشانی، هیچ نیروی کادر یا بسیجی، حداقل توان و آموزش راه‌اندازی و تراجت ماشین آتش‌نشانی برای متفرق کردن اغتشاشگران رانداشت.

همکاری ایران خودرو و دانشگاه جامع امام حسین (ع)

گروه صنعتی ایران خودرو به منظور تحقق اهداف خود در حوزه دانش‌بنیان و در ادامه توسعه فعالیت‌های علمی، تحقیقاتی و صنعتی با دانشگاه جامع امام حسین (ع) تفاهم‌نامه همکاری امضا کرد.

دکتر محمدرضا حسینی آهنگر، رئیس دانشگاه جامع امام حسین (ع) در این مراسم درباره دستاوردهای علمی و صنعتی گفت: «طی سال‌های اخیر با وجود تحریم‌ها، دستاوردهای مهمی در حوزه فعالیت‌های علمی و صنعتی به کوشش دانشمندان جوان کشور در مراکز دانشگاهی حاصل شده که نشان می‌دهد دستیابی به پیشرفت‌های بزرگ‌تر دور از دسترس نخواهد بود.»

وی هم‌افزایی مراکز علمی و دانشگاهی با بخش‌های مهم تولیدی و صنعتی کشور در راستای تحقق اهداف دانش‌بنیان را ضروری برشمرد و افزود: «طی بازدید هیئت‌های دو طرف از توانمندی‌های صنعتی و علمی موجود، ظرفیت‌های همکاری دو جانبه شناسایی شده و انتظار می‌رود در آینده نزدیک و با اجرایی شدن بسیاری از مفاد این تفاهم‌نامه شاهد دستاوردهای مهمی در حوزه علم و فناوری باشیم.» دکتر حسینی آهنگر با اشاره به فعالیت چندین دانشکده و پژوهشکده علمی و تحقیقاتی و همچنین مراکز آزمون پیشرفته در دانشگاه جامع امام حسین (ع) افزود: «به طور حتم با سازماندهی توانمندی‌ها و ترسیم یک نقشه راه جامع می‌توان به موقعیت‌های بسیار بزرگی در صنعت خودرود دست پیدا کرد.»

رئیس دانشگاه جامع امام حسین (ع) جایگاه گروه صنعتی ایران خودرو در رشد صنعتی کشور را با اهمیت دانست و افزود: «با توجه به پویایی و استمرار فعالیت‌های تولیدی و صنعتی در گروه صنعتی ایران خودرو و پیگیری این تفاهم‌نامه همکاری می‌توان مرزهای جدید پیشرفت را گشود و به دانش فنی در بسیاری از زمینه‌ها دست پیدا کرد.»
حسینی آهنگر ادامه داد: «در این راستا، مقرر شده است یک پژوهشکده مشترک به پیشنهاد صنعت خودرو در دانشگاه جامع امام حسین (ع) عملیاتی شود و نظام مسائل این صنعت در این پژوهشکده حل و فصل شود.»

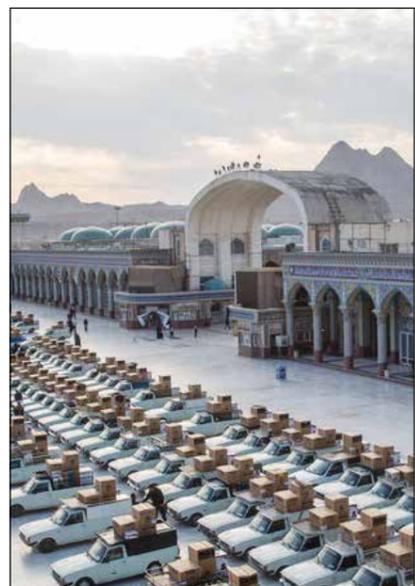
۶۶۶ جهیزیه به نیابت شهدای قم

در مراسمی با عنوان «گامی به سوی جامعه مهدوی» در مسجد مقدس جمکران به نیابت از ۶۰۹۰ شهید استان قم، ۶۲۶ سری جهیزیه به زوج‌های جوان تحت حمایت کمیته امداد استان اهدا شد.

سردار سیدضیاءالدین حزنی، دبیر قرارگاه جهاد سازندگی و محرومیت‌زدایی سپاه در این مراسم اظهار داشت: «چند روز قبل در زاهدان هم همین کار انجام شد، امروز در قم و چند روز دیگر در اردبیل انجام می‌شود و این جهاد ادامه خواهد داشت.»

وی افزود: «این سری جهیزیه‌ها با همکاری قرارگاه محرومیت‌زدایی سپاه، کمیته امداد، بنیاد مستضعفان و سایر بنیادها و خیریه‌ها تهیه و تأمین شده و برای تهیه هر سری از این جهیزیه‌ها بین ۳۰ تا ۴۰ میلیون تومان هزینه می‌شود که با توجه به خرید عمده و مستقیم از کارخانه‌ها و تخفیفی که تولیدکنندگان لحاظ می‌کنند، قیمت واقعی این اقلام با توجه به قیمت بازار ممکن است تا دو برابر این میزان باشد.»

سردار حزنی افزود: «این سری جهیزیه‌ها شامل اقلامی، چون یخچال، اجاق گاز، اتو، ماشین لباسشویی، جاروبرقی، سرویس خواب، سرویس ظروف و قابلمه و تلویزیون می‌شود.»
وی در ادامه تأکید کرد: «حمایت از جوانان و ترویج ازدواج آسان از اولویت‌های این قرارگاه است و در این مسیر با همه نهادهای سازمان‌های مربوطه همکاری داریم.»

۲۰۷ مرکز خدمات پرستاری

معاون پرستاری وزارت بهداشت گفت: «پس از شکل‌گیری نظام جمهوری اسلامی ۲۰۷ مرکز خدمات پرستاری در کشور شکل گرفت و امروز در حال خدمت‌رسانی هستند.»

به گزارش خبرنگار هفته‌نامه «صبح صادق»، دکتر عباس عبادی در مراسم تجلیل از پرستاران دوران دفاع مقدس که در موسسه خیریه امدادگران عاشورا و با حضور جمعی از پزشکان و پرستاران برگزار شد، با اشاره به اینکه در مقام پزشک و پرستار با پندگانی مواجه هستیم که ظرفیت خلیفه‌اللهی را دارند، اظهار داشت: «اولین مرکز عام‌المنفعه پرستاری از سوی موسسین‌های فرانسوی در ارومیه تأسیس شد که هدف آنها از راه‌اندازی چنین مراکزی گسترش نفوذ در جوامع غیر مسیحی بود.»

وی با اشاره به اینکه حدود ۱۰۰ سال است که در کشورمان مراکز پرستاری فعالیت دارند، افزود: «تا قبل از پیروزی انقلاب اسلامی در کشورمان تنها ۳۰ مرکز آموزش عالی پرستاری داشتیم؛ ولی پس از شکل‌گیری نظام جمهوری اسلامی در کشورمان تا به امروز ۲۰۷ مرکز آموزش پرستاری در حال فعالیت هستند و افزون بر این ۱۰ هزار دانشجوی رشته‌های پرستاری در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی داریم.»

عبادی ادامه داد: «اکنون برای ارتقای سطح دانش حرفه‌ای پرستاران ۱۲ رشته در مقطع کارشناسی ارشد تأسیس شده است؛ از سوی دیگر فعالیت ۱۰۵۰ بیمارستان در کشورمان نشان‌دهنده رشد بیش از هزار درصدی در مقایسه با پیش از انقلاب است.»
عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی بقیه‌الله (عج) در پایان صحبت‌های خود تصریح کرد: «هم اکنون بالغ بر ۱۵۰ هزار تخت بیمارستانی در کشور داریم که تا پایان سال جاری به این تعداد ۷۷۰۰ تخت هم اضافه می‌شود؛ در راستای نظام‌مند شدن خدمات پرستاری قانون تعرفه‌گذاری خدمات پرستاری امسال برای اولین بار پس از انقلاب اسلامی اجرایی شده، در حالی که تا پیش از این چنین موضوعی را نداشتیم.»
در پایان این برنامه نیز ضمن رونمایی از کتاب پرستاران نخبه، از پرستاران نمونه قلدردانی شد.

صداق

هفته نامه

سیاسی، فرهنگی و اجتماعی
صاحب امتیاز

معاونت سیاسی نمایندگی ولی فقیه در سپاه

مدیرمسئول: عبدالله جوانی
سرمدیر: علی حیدری

شورای سیاست گذاری:

علی قاسمی، سیامک باقری، سعیداللزاعی، عزیز غضنفری، فرهاد مهلوی، مهدی سعیدی، فتح‌الدین پیرشان، احدر کریم خانی، حسین عبداللہی فر دیر تحریریه: سید فخرالدین موسوی نگارش و ویرایش: محبوبه حاجی آقایی صفحه‌آرا: علی اکبر هدایتی عکاس: حامد گوردوزی ناظر چاپ: سعید قاسمی چاپ: مرکز چاپ سپاه: ۳۸۵۲۲۴۴۶ (۰۲۱) تلفن: ۱۱۰ و ۷۷۴۶۰۱۰۰ (۰۲۱) sweekly.ir @sweekly info@sweekly.ir شماره: ۷۷۴۸۸۴۲۶ سامانه پیامک: ۳۰۰۰۹۹۰۰۳۳

شماره ۱۰۷۲ | دوشنبه ۱۴ آذر ۱۴۰۱

کتیبه سبز

سخن بسیار است...

به مناسبت شهادت حضرت زهرا (س)

صدف چشم من از داغ تو گوهر بارست چه کنم؟! کار علی بی تو به عالم، زارست! اشتیاق تو مرا می کشد از خانه برون ورنه از خانه برون آمدنم، دشوارست! موقع آمد و شد، فاطمه جان! می بینم دیده زینب تو مات در و دیوارست! به گواهی شب و زمزمه مرغ سحر اهل یرب همه خوابند و علی بیدارست روز در خانه، پرستار حسین و حسنم کمکم کن که نگهداری شان دشوارست! یاد آن روز که با زینب تو می گفتم: دخترم! گریه مکن! مادر تان بیمارست! چاه داند که به من، عمر چه سان می گذرد قصه کوتاه کنم، ورنه سخن بسیارست

ژولیده نیشابوری

پرچم سبز ولی الله

نهضت چهل ساله است و گام دوم راهیم ما روزهایی بهتر از امروز می خواهیم افتاده کار دشمنان ما به فرسایش کاری نبرد از پیش حتی لشکر داعش پیش خلاقیت خصم را بی آبرو کردیم ما یک سلیمانی برای خصم رو کردیم با همدلی اوضاع بهتر می شود بی شک از داخل آبادی میسر می شود بی شک از آن مسیر اشتباه و فتنه تها برگرد تکیه به حرف چشم آبی ها نباید کرد این ملت از تحریم شیطان هانمی ترسد فرزند عاشورا ز طوفان ها نمی ترسد فریادها را بر سر ابلیس می گوئیم گفتند ما در انتظاریم و در آنسویم ای دلگش خودخواه صهیون گوش خود واکن باد از جهنم می رسد آغوش خود واکن دنبال آسویی؟ قلم بردار خب نبویس جمعه نه بلکه شنبه ها، تهران نه و پاریس ظلمت بداند تا طلوع فجر بیداریم نه جنگ خواهد شد نه قصد گفت و گو داریم ایرانیان هرگز به وعده دل نمی بستند مردم همه چشم انتظار یک فرج هستند مرده و یا زنده به لطف یار محشوریم ما با ولایت در پناه حضرت نوریم می آید، آخر یک نفر از راه می آید با پرچم سبز ولی الله می آید

شعر از «حامد خاکی»
و «حسین صیامی»

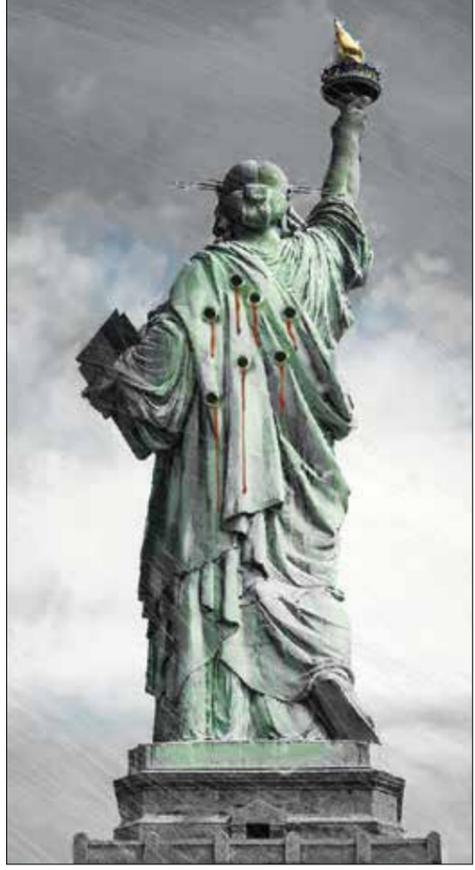
صبحانه

پیروز و قوی

هر زمان فکر کردید مشکل تان آنقدر بزرگ است که حتما شما را از بین خواهد برد، سر برگردانید و نگاهی به مشکلات پشت سر تان کنید. هیچ یک از مشکلاتی که از سر گذرانده اید، شما را از پادرنیاورد، اما تک تک آنها موجب شدند امروز آدم قوی تری باشید. پس یا پیروزید یا قوی تر و این موجب رشد شما خواهد شد.

تلخند

آدم کشی در آرامگاه آزادی / کارتون نیست: لاک دیسچیمیکر از بلژیک

صادقانه

کفاره گناهان

امام صادق (ع) از رسول خدا (ص) نقل فرمودند که خدای عزوجل می فرماید: به عزت و جلالم سوگند، من بنده ای را که می خواهم رحمت کنم، او را از دنیا بیرون نمی برم مگر اینکه بابت هر خطا و گناهی که کرده کفاره آن را بگیرم. بنده ام را به بیماری در بدنش یا تنگی در روزی اش یا ترس در دنیایش مبتلا کنم تا کفاره خطاهایش باشد. پس اگر باز چیزی بماند، مرگ را بر او سخت گردانم (تا آمرزیده و پاک بمیرد و پس از مرگ دچار عذاب نشود).

غیر رسمی

درسی از گوزپشت نوتردام

ماه مارس سال ۲۰۱۰ من به همراه سعد الحریری به تهران رفتم. با آیت الله خامنه ای وقت ملاقات داشتیم. قبل از نشست من و سعیدالحریری کنار یکدیگر نشستیم. سعیدالحریری به من گفت که ما باید سلاح حزب الله را به عنوان موضوع اصلی مطرح کنیم. من چیزی نگفتم، اما دیگران همه موافقت کردند. آیت الله خامنه ای بسیار گرم و صمیمانه با سعیدالحریری برخورد کردند. سعیدالحریری درباره لبنان و موضوع سلاح حزب الله سخن گفت و سپس آیت الله خامنه ای نگاهی به وی کرد و گفت که آیا رمان گوزپشت نوتردام را خوانده ای؟ مشخص بود که سعیدالحریری این رمان را نخوانده بود. آیت الله خامنه ای ادامه داد: این داستان یک زن زیباست و طبیعی است تمام کسانی که قدرت داشتند به دنبال او بودند. اشتیاقش دارای نفوذ و ثروت، اسم این زن چه بود؟ جواب دادم: اسمرا... آیت الله خامنه ای نگاهی به من کرد و بی تسمی گفتند: آفرین... معلومه که شما وزیر فرهنگ هستید؟! این زن (اسمرا) خنجری زیبا و تیز همراه خود داشت تا در برابر سوءاستفاده کنندگان از خود دفاع کند. آقای نخست وزیر! لبنان شبیه این زن زیباست. عروس مدیریتانه است. تمامی کشورها خواهان آن هستند و اسرائیل تهدید و خطری برای آن است. مگر تا خیابان های بیروت نیامدند؟ مگر مردم را نکشتند؟ ویران نکردند؟ سلاح مقاومت مثل همان دشنه از میریلد است. دشمن را نومید می کند و امکان عمل را از او می گیرد.

طارق متری - وزیر اسبق فرهنگ لبنان

حسن ختام

برای چه آمده ام؟

من در میان همه خواسته هایم شما را برگزیده ام. شما می که تنها راه معنا بخشیدن به آرزوهایم. شما می که دیدارتان رنگ خوش زندگی است و آب حیات است برای کسی که زندگی نکرده است. دیدار شما شبیه هوای خوش سحرگاهی است که آرامش را به آدمی تقدیم می کند. جهان امروز اگر شما را می دانست و می خواست دستش به شاخه همه آرامش ها می رسید. جهان امروز اگر به جای خواسته ها و خوشی های لحظه ای به دنبال شما می گشت، معنای خواستن و خوشی را بهتر می فهمید. آری، زندگی بدون شما هیچ است. این را کسی می فهمد که انتهای دنیا را دیده باشد. برای دیدن دنیا نیازی نیست بالا و پایین هایش را، خوشی ها و ناخوشی هایش را طی کرده باشی، هم اینکه سرت را بالا بیاوری و دست به روی چشم ها سایبان کنی، ته ته این دنیا مشخص است. کافی است به جای دیدن، ببینی و بیندیشی. آقا جانم، عجیب در لالوهای دنیا سرگرمم. خودم را در لایه لای زرگرها و زیورها کم کرده ام. یادم رفته که برای چه آمده ام، مسیرم کجاست، راه بلد کیست، دوست کیست، دشمن کیست!

سلامت

نشست و نشوی مواد غذایی

زهرا وحیدی نیا

کارشناس علوم تغذیه

میوه ها و سبزیجات با پوست های خوراکی: تمام محصولات را بدون توجه به ارگانیک بودن یا کشت معمولی، بلافاصله قبل از خوردن یا استفاده با آب خنک بشویید. از مایع ظرفشویی صرف نظر کنید؛ زیرا اسطوح دارای منفذ روی محصولات تازه می توانند مواد تشکیل دهنده مایع ظرفشویی را جذب کنند. برای کاهش بیشتر باکتری های مضر که ممکن است روی سطح محصولات تازه وجود داشته باشد، آن را با یک پارچه تمیز یا حوله کاغذی خشک کنید.

اما میوه ها و سبزیجات با پوست غیر قابل خوردن؛ مانند موز، گریپ فروت، لیمو، لیموترش، کدو حلوائی و... را بشویید، حتی اگر پوست آن خورده نشود؛ زیرا آلودگی ها و باکتری ها می توانند از پوست میوه به هنگام برش یا پوست کندن آن منتقل شوند.

درب قوطی و شیشه: قبل از باز کردن درب آنها را بشویید تا ذرات مضر داخل غذا نریزند.

کدام مواد غذایی نباید شسته شوند؟

مرغ خام (و سایر گوشت های خام): برخلاف آنچه بسیاری فکر می کنند، شستن مرغ خام آن را تمیز نمی کند. در واقع، شستن مرغ خام ممکن است باکتری های مضر بیشتری، مانند سالمونلا یا کمپیلوباکتر را در اطراف آشپزخانه پخش کند که به طور بالقوه می تواند شما را بیمار کند. تنها راه از بین بردن این عوامل بیماری زا یا پختن مرغ و سایر گوشت ها در دمای مناسب آنهاست.

تخم مرغ: از شستن تخم مرغ پس از خرید خودداری کنید؛ زیرا می تواند پوششی را از بین ببرد که از تخم مرغ در برابر باکتری هایی که در طول فرآوری اعمال می شود محافظت می کند.

داستان

رزمنده

چند روز و قتم صرف خواندن دو سه مقاله شد و دقیقاً چهار روز طول کشید تا طرح تکمیل شد. خطوطش را که می دیدم، قند توی دلم آب می شد؛ بس که تمیز و مرتب و جذاب شده بود. با برگ های کوچک انگوری که سرشان را به نشانه تسلیم خم کرده بودند. وسایلم را برداشتم و با عجله راه افتادم. دلم می خواست هر چه زودتر استاد و نگاه رضایتش را وقت بررسی طرح تماشا کنم. جلوی دانشگاه شلوغ بود. بعضی ها پلاکارد در دست داشتند، بعضی ها هنوز شعار می دادند و کمی آن طرف تر چند دختر داشتند در مورد پیش بردن اعتراض شان با هم نقشه می کشیدند. من را که با کوله و کیف طراحی دیدند، سریع دست تکان دادند و خواستند بروم کنارشان... از دست شان خسته شده بودم. همه خسته شده بودیم. چند روز یک بار شور اعتراض می گرفتند و کلاس ها را تعطیل می کردند یا با شلوغ کاری چند نفر را همراه می کردند.

به سمت ورودی دانشگاه پیچیدم و وارد محوطه شدم. صدای «بی شرف» گفتن شان بلند شد. چندان مهم نبود. کارشان این بود که تخریب کنند و نتیجه بگیرند. امروز باید نتیجه طرح را می دیدم و حوصله این اوضاع را نداشتم. نباید زحمتم به باد می رفت. وارد کلاس شدم. استاد بلافاصله وارد شد و در همان ابتدای ورود با قیافه ای حق به جانب گفت: «شماها که اینجایی، دنبال دموکراسی نیستین؟ چرا با دوستانون همراه نمی شنین؟» مریم آرام گفت: «استاد اینجوری آخه چه فایده داره؟ جز اینکه مشکل مون بیشتر بشه، بیشتر بی نظمی و تلخی می مونه، همه در حال توهین، اینکه دموکراسی نمی شه آخه...» چرا که من هم یک رزمنده بودم...

نفسیه محمدی

دبیر گروه جوان

گفتم: «استاد این طرح منه، ببینید چطوروره، الان باید چکار کنم تا تکمیل بشه؟» نگاه عمیقی به طرح انداخت. بعد خطوط را خوب بررسی کرد و گفت: «دختر مگه اولین بارته؟ این شاخه ها چیه از این گوشه سر در آورده؟ بگم بری دوباره از اول به مقاله بنویسی بعد دوباره طرح بکشی؟... الان این کدوم نوع اسلیمییه مثلاً؟»

با من و من گفتم: «این طرح اولیه اس استاد! من از نوع دهان اژدری خواستم استفاده کنم...» زیر لب خنده ای غیض آلود داشت.

مثلاً طرح ریختی برای خودت! مگه دهان اژدری دو تا طرح متقارن نیست؟ الان تقارن این طرح کجاست؟ بعد چرا این برگا اینجا تموم شده؟ مگه تو اسلیمی آغاز و پایان مشخصه خودتو مسخره کردی یا ما رو دختر جان؟ اگر قرار بسود هر کی با فکر و نبوغ خودش اصول طرح ها رو تغییر بده که طرح اسلیمی بیشتر از هزار سال قدمت نداشت... اصلاً سنگ رو سنگ بند نمی شد...

یک آن بغضم گرفت. هنوز دانشجو بودم و شاید نیاز بود تا با صبر و حوصله بیشتری با من مدارا کند، اما استاد از آنها نبود. حرف، حرف خودش بود و مقاومت، یعنی نمره قبولی نخواهی گرفت. خطاهایم را پذیرفتم و طرح را تحویل گرفتم. قول دادم برای هفته بعد طرح مر را بدون نقص ارائه کنم.

